

Niemcy

Przegląd gospodarki UE

Grudzień 2024

Biuro Analiz PFR S.A.:

pawel.dobrowolski@pfr.pl

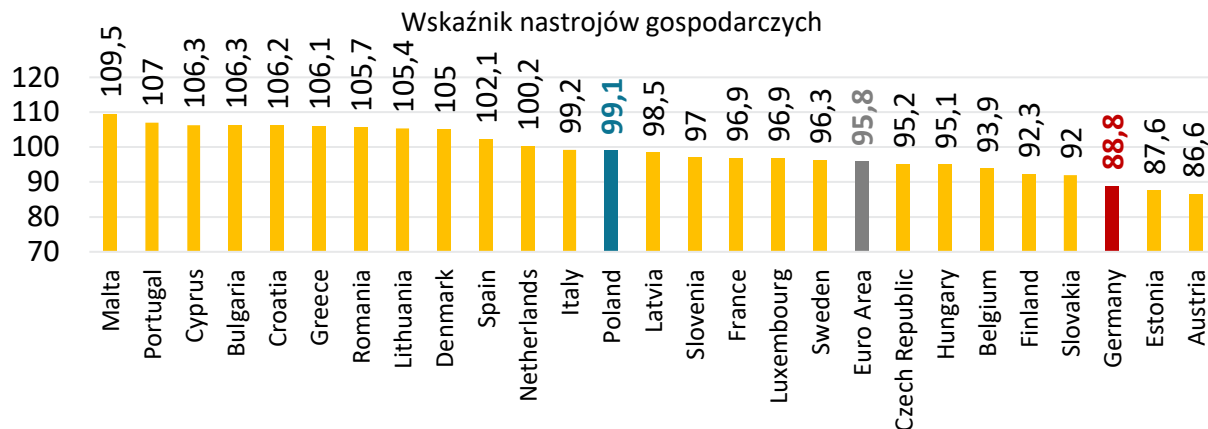
andrzej.kochman@pfr.pl

michal.kolasa@pfr.pl

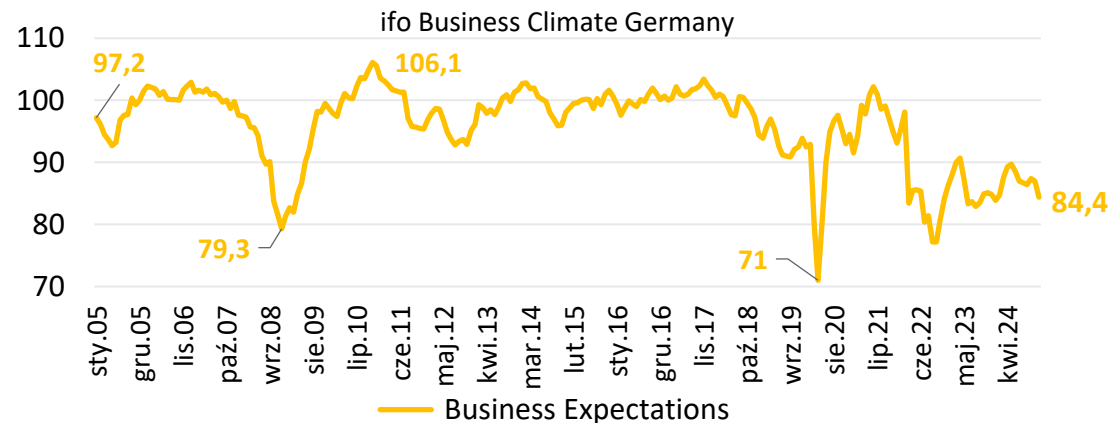
1. Rok 2024 zakończy się spadkiem dynamiki PKB Niemiec w skali roku o **-0,1%** zgodnie z zimową prognozą Instytutu IFO.
2. Instytut IFO wskazuje, że wśród niemieckich firm narasta skłonność do przenoszenia produkcji za granicę, a co za tym idzie niemieckie firmy inwestują poza granicami kraju.
3. **Odsezonowany dla niemieckiego przemysłu PMI spadł do 42,5 pkt z 43,0 pkt. Usługi odnotowały natomiast wzrost odsezonowanego PMI w grudniu do 51,0 pkt z 49,3 pkt miesiąc wcześniej.** Wartości poniżej 50 pkt. wskaźnika PMI świadczą o pogorszeniu sytuacji natomiast powyżej tej wartości o poprawie. Wskaźnik oczekiwań IFO biznesowych uległ pogorszeniu i wynosi 84,4 pkt (spadek z 87,0 pkt miesiąc wcześniej).
4. Do sytuacji narastającej niepewności gospodarczej w Niemczech dochodzi kryzys rządowy. Rząd Kanclerza Scholza otrzymał wotum nieufności. Następnie Prezydent Frank-Walter Steinmeier rozwiązał Bundestag. Termin wyborów przewidziany jest na luty 2025 r.
5. W październiku 2024 r. saldo HZ było na poziomie, niższym niż typowy poziom dla tego miesiąca. **Spadek salda HZ do 13,4 mld EUR** na plusie z 18,9 mld EUR notowanego rok wcześniej (tj. -29,1% rdr). W roku 2023 r. saldo w wymianie zagranicznej usług Niemiec spadło do rekordowo niskiego poziomu.
6. **Wysoki wzrost upadłości przedsiębiorstw +20,6% rdr.** Upadłości konsumenckie też wzrosły, ale wolniej 5,6% rdr.

7. Przed kryzysem związanym z COVID-19 produkowano w Niemczech w skali 12 miesięcy ok. 4,6 mln samochodów. W pierwszej połowie 2022 r. Było to ok. 2,9 mln sztuk a **obecnie produkuje się w Niemczech ok. 4,13 mln samochodów w skali 12 miesięcy**. Jednakże we wskaźniku nowych zamówień w produkcji pojazdów samochodowych widać poprawę. W październiku wyniósł 99,8 pkt. (2021=100). Dla porównania na początku 2024 r. wskaźnik ten wynosił poniżej 80 pkt.
8. We wrześniu 2024 r. przemysł niemiecki osiągnął poziom produkcji samochodów elektrycznych (bateryjnych BEV+ hybryd plug-in PHEV) na poziomie ok. 38% ogółu wyprodukowanych w tym czasie samochodów osobowych. **Szacunkowa ilość samochodów elektrycznych (BEV+PHEV) wyprodukowanych w Niemczech w samym wrześniu wyniosła ok. 143 tys. sztuk.**
9. **Branża motoryzacyjna w Niemczech rozpoczęła proces restrukturyzacji.** Volkswagen jak i dostawca części samochodowych firma Bosch poinformowała o tym, iż planowane są znaczące ciecizy w zatrudnieniu. W przypadku Volkswagena ogłoszono, iż nie będą na razie zamykane fabryki. Przedstawiciele branży produkującej samochody w Niemczech wskazują, iż branża traci dotychczasową przewagę konkurencyjną nad firmami pochodzącymi z innych krajów (Chiny, USA). **Zagrożeniem jest ewentualna wojna handlowa z USA, ponieważ Stany Zjednoczone stanowią jeden z głównych rynków zbytu dla Niemiec.**
10. **Poziom bezrobocia w Niemczech utrzymuje się od początku pandemii na niskim poziomie – po październiku 2024 3,3%.**

1. Wskaźnik nastrojów gospodarczych w Niemczech jest jednym z najniższych w Europie.

2. Oczekiwania biznesowe w Niemczech na niskim poziomie.

3. W niemieckim przemyśle indeks produkcji w przetwórstwie przemysłowym maleje.

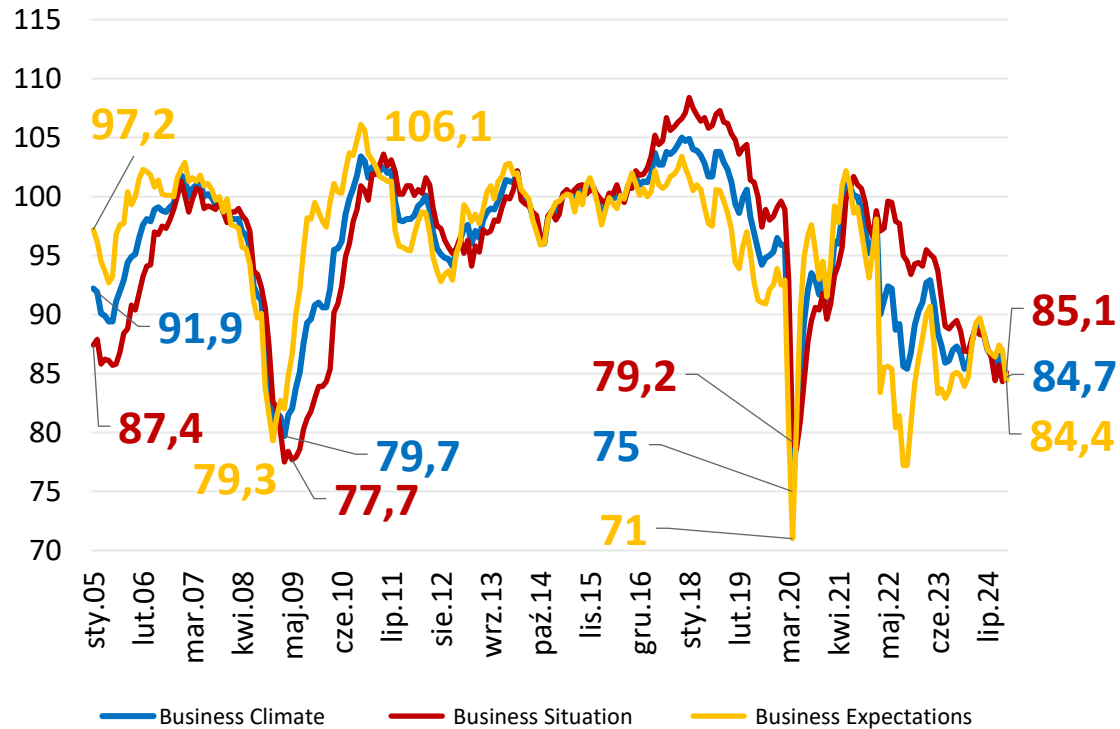

4. Liczba produkowanych w Niemczech samochodów osobowych uległa stagnacji.

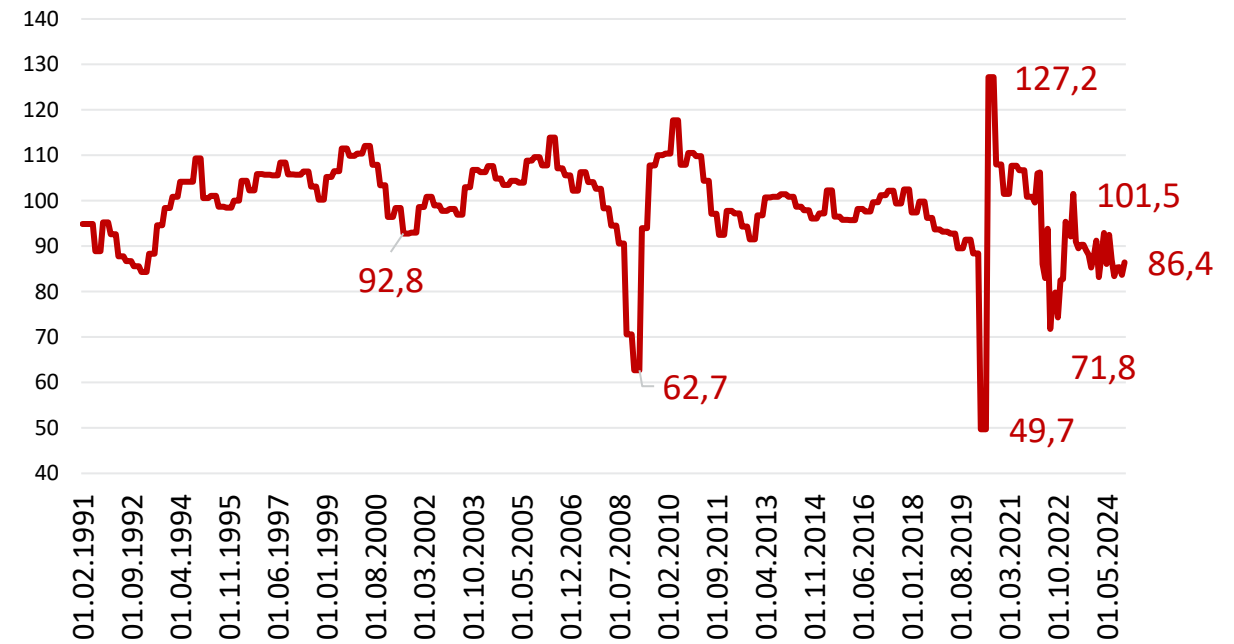

Oczekiwania biznesowe są na niskim poziomie i maleją.

ifo Business Climate Germany

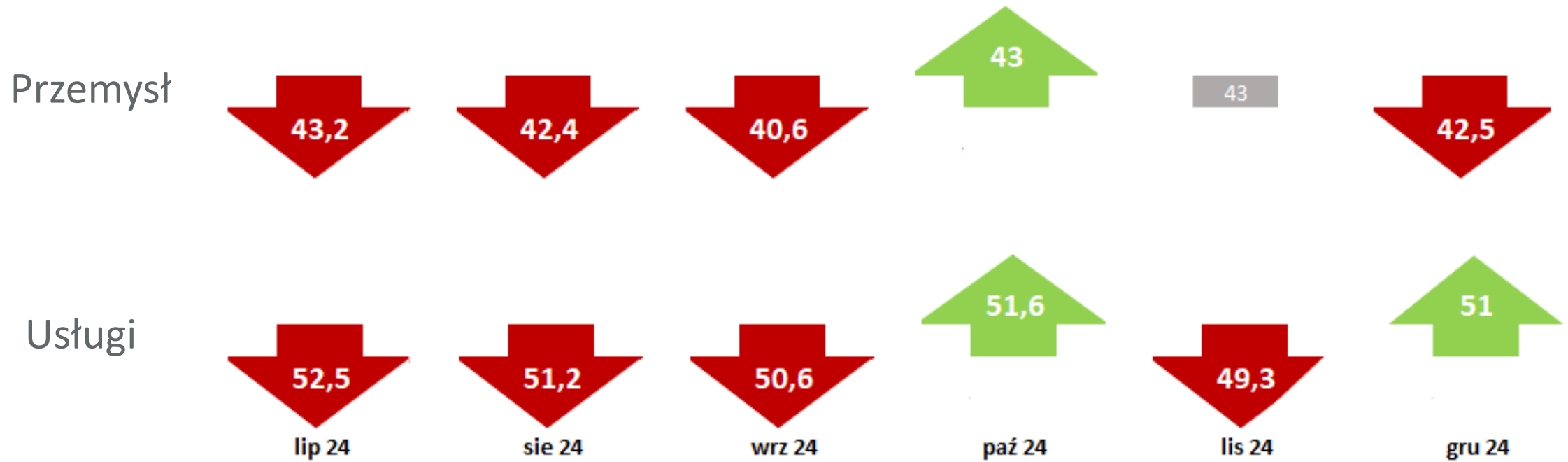

DIW Konjunkturbarometer

Wartości wskaźników PMI w przemyśle świadczą o pogorszeniu sytuacji. W sektorze usług wskaźnik w grudniu osiągnął wartość powyżej 50 pkt.

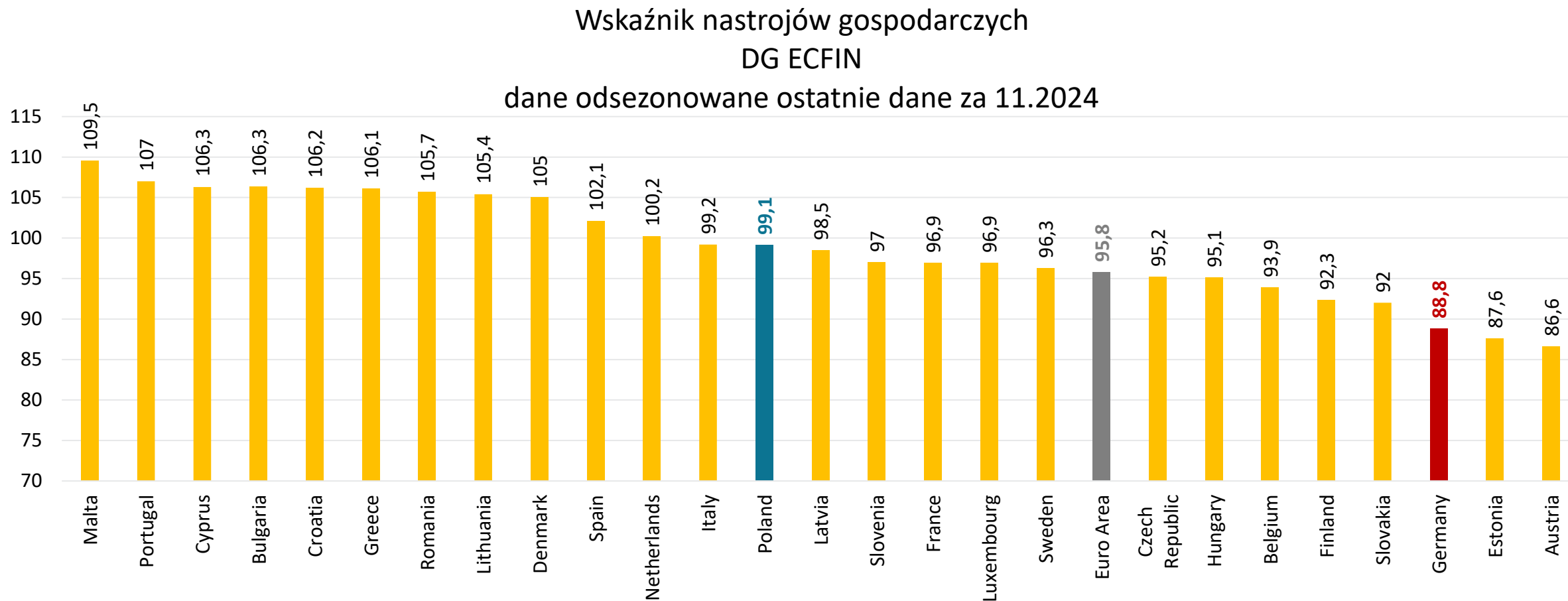
Wskaźnik PMI (odsezonowany)

Źródło: Macrobond, PMI SA, S&P

W Niemczech obecnie nastroje gospodarcze są jedne z najniższych w Unii Europejskiej.

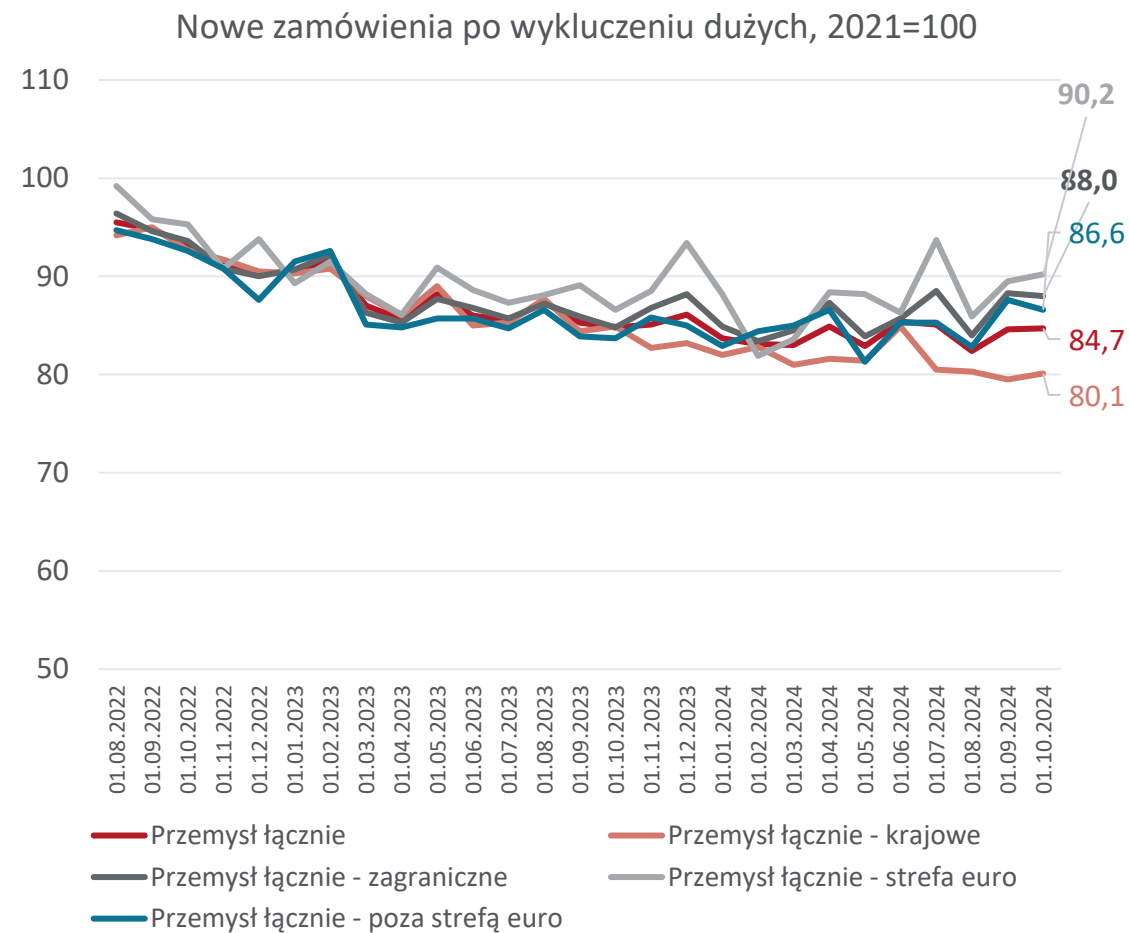
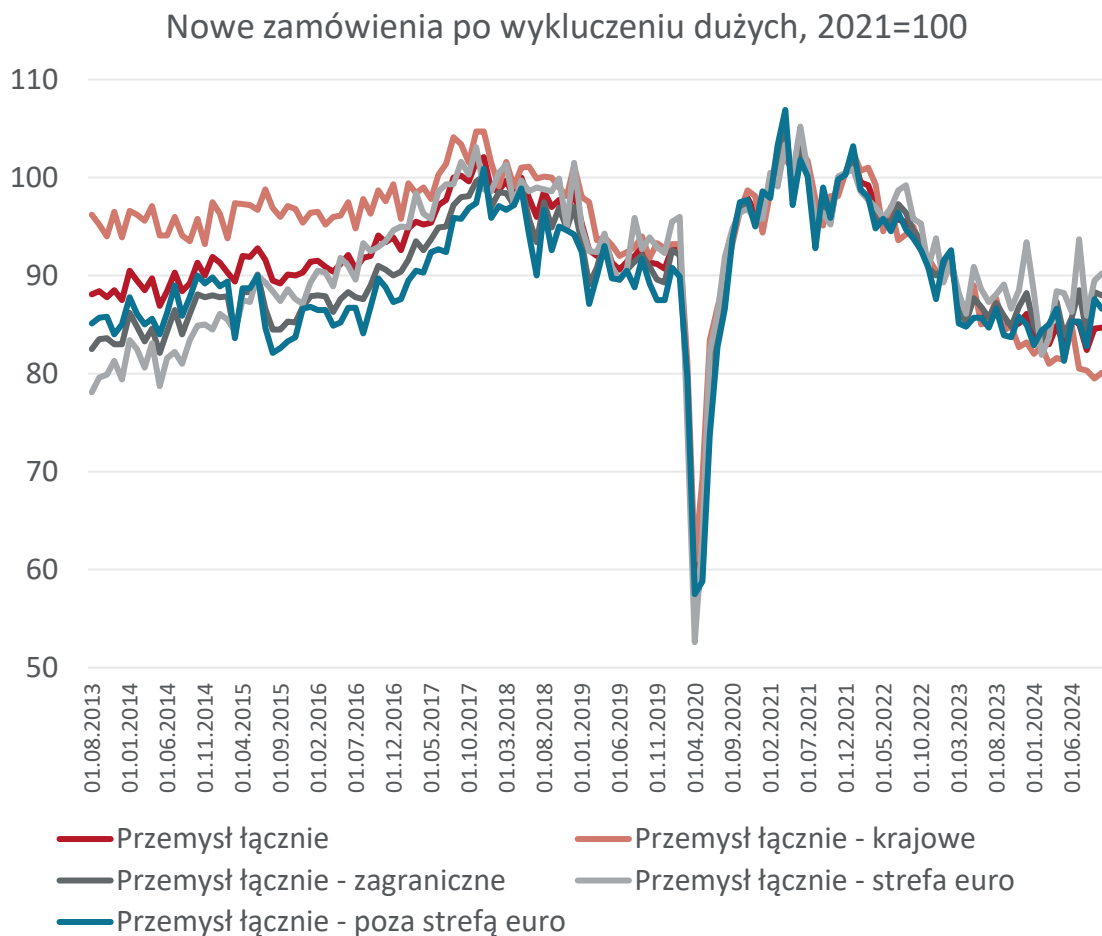
Nastroje - Przemysł

Źródło: Macrobond

Zamówienia zagraniczne ze strefy euro przeważają nad innymi wśród nowych zamówień, które nie są kontynuacją w ramach dużych zamówień.

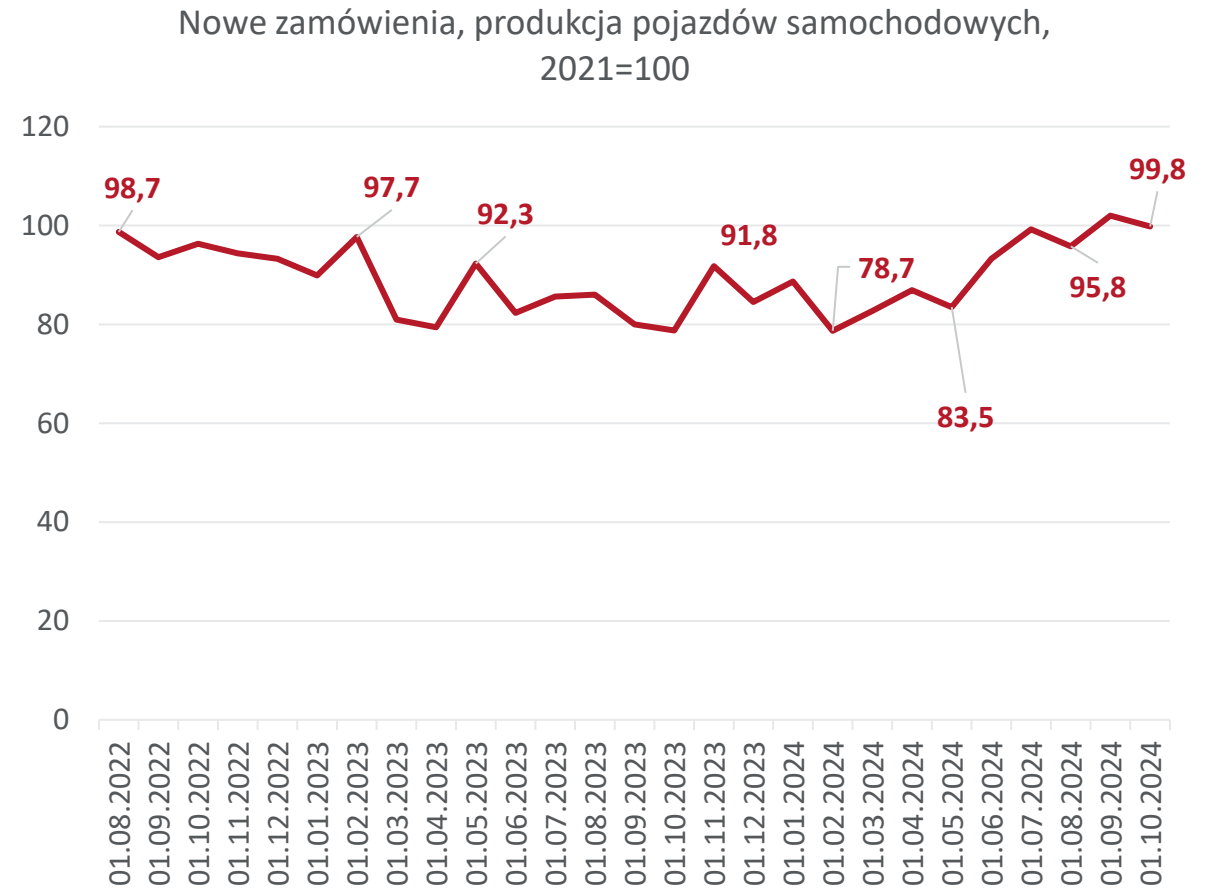
Nowe zamówienia, które nie są kontynuacją w ramach dużych zamówień

Źródło: Macrobond, Destatis

W przemyśle samochodowym – w zamówieniach można zauważyć poprawę.

Nowe zamówienia

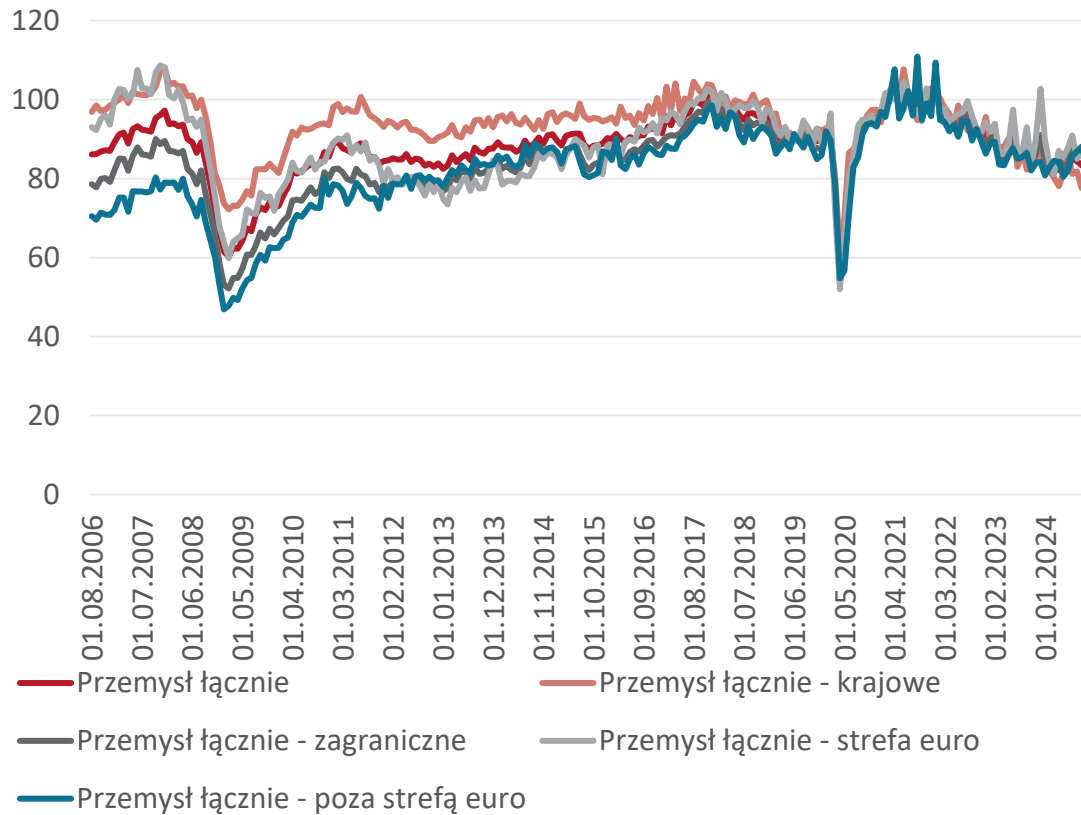

Źródło: Macrobond, Destatis

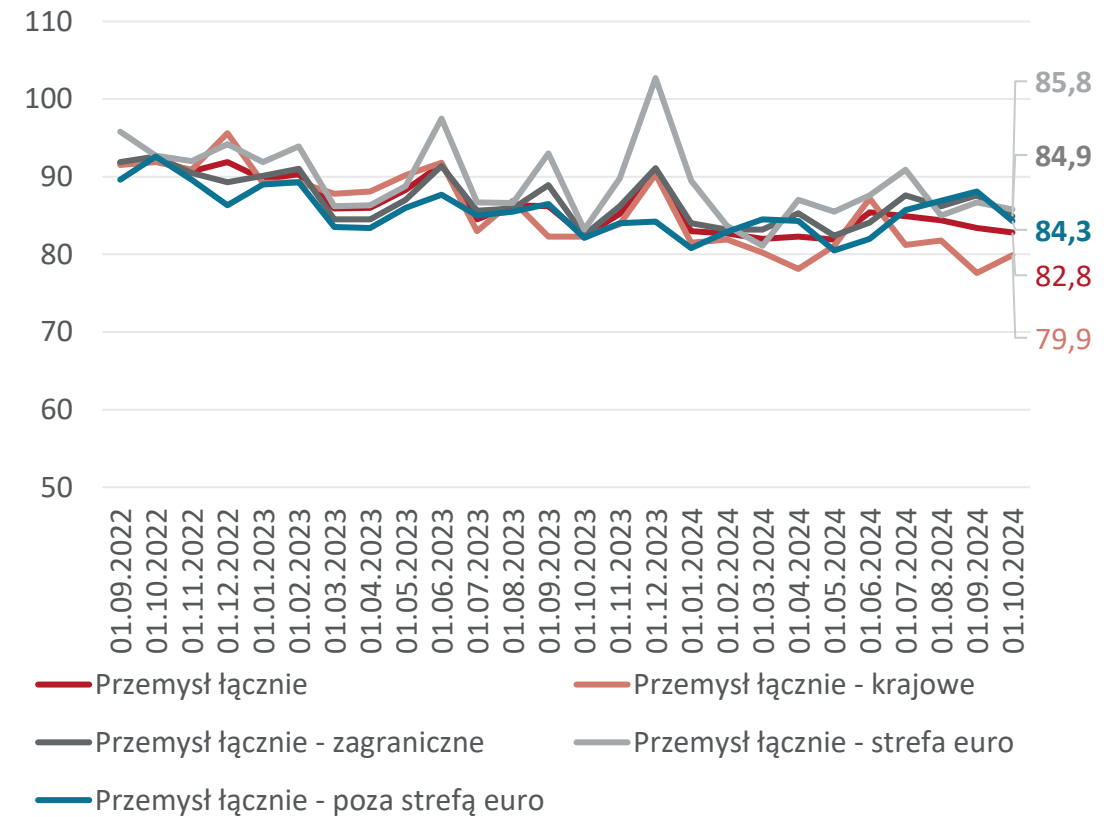
Nowe zamówienia bez samochodów wzrost w strefie euro, spadek w krajowych.

Nowe zamówienia w przemyśle po wykluczeniu zamówień samochodowych

Nowe zamówienia po wykluczeniu zamówień samochodowych, 2021 = 100

Nowe zamówienia po wykluczeniu zamówień samochodowych, 2021=100

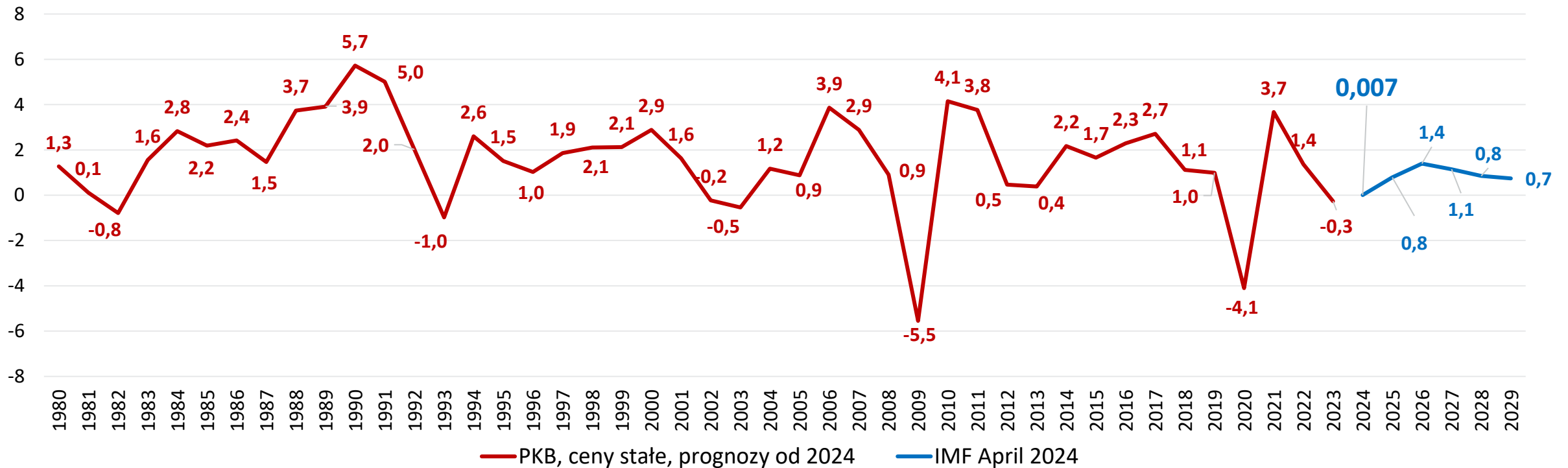

Źródło: Macrobond, Destatis

Po recesji w 2023 r. wzrost w 2024 wg IMF ledwie tuż powyżej zera. Kryzys roku 2020 zakończył się płytszą recesją niż ta z 2009 r.

PKB

PKB Niemiec, dynamika %, ceny stałe

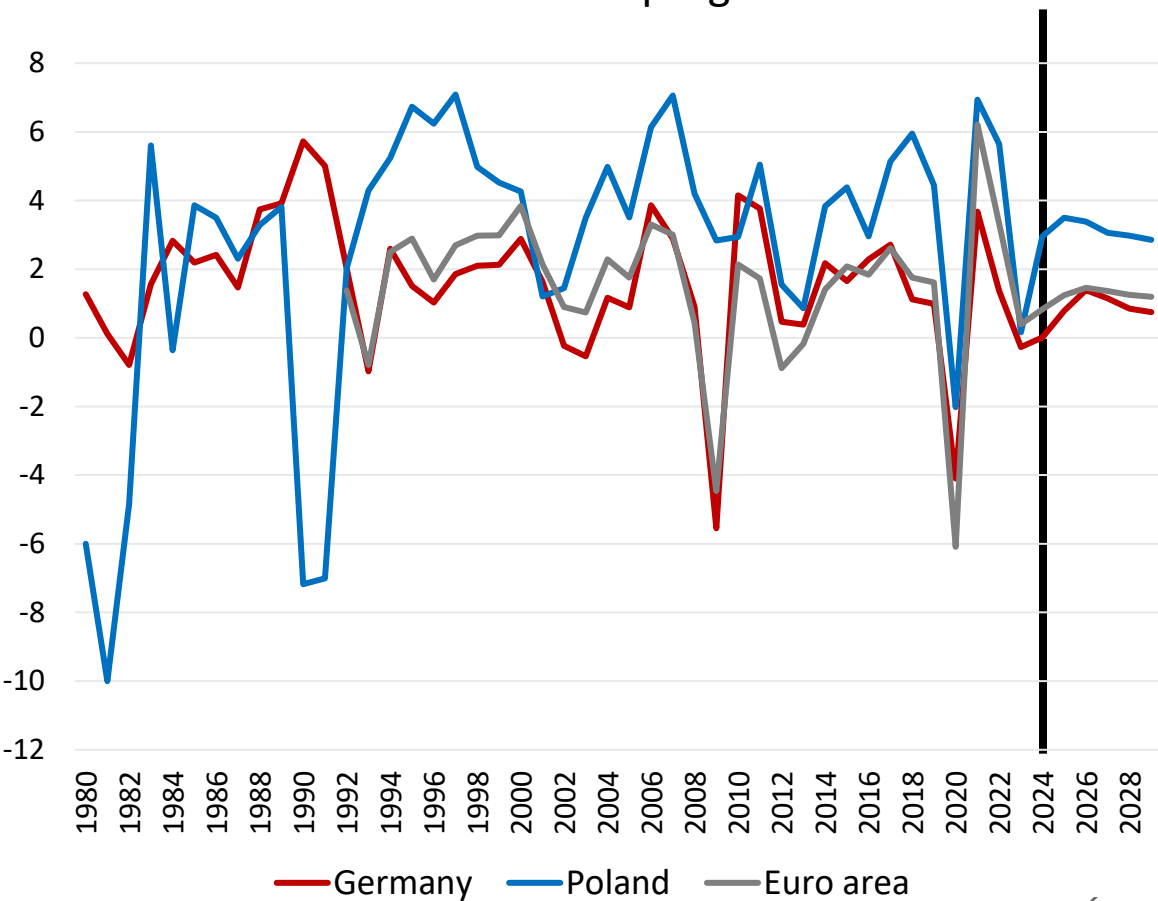

Źródło: IMF październik 2023

Gospodarka Niemiec w 2023 r. znajdowała się w recesji.

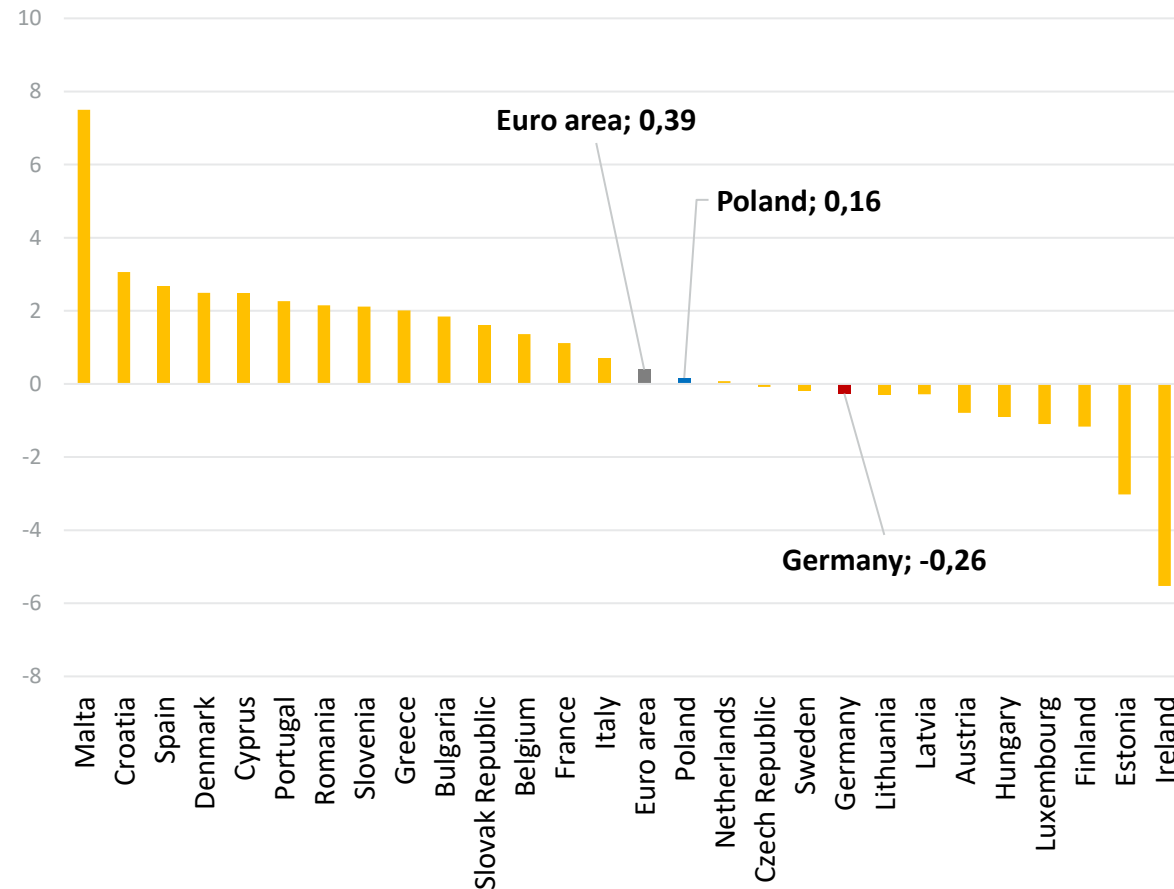
PKB

PKB, ceny stałe, dynamika rdr %, od 2024 r. prognoza

Źródło: IMF

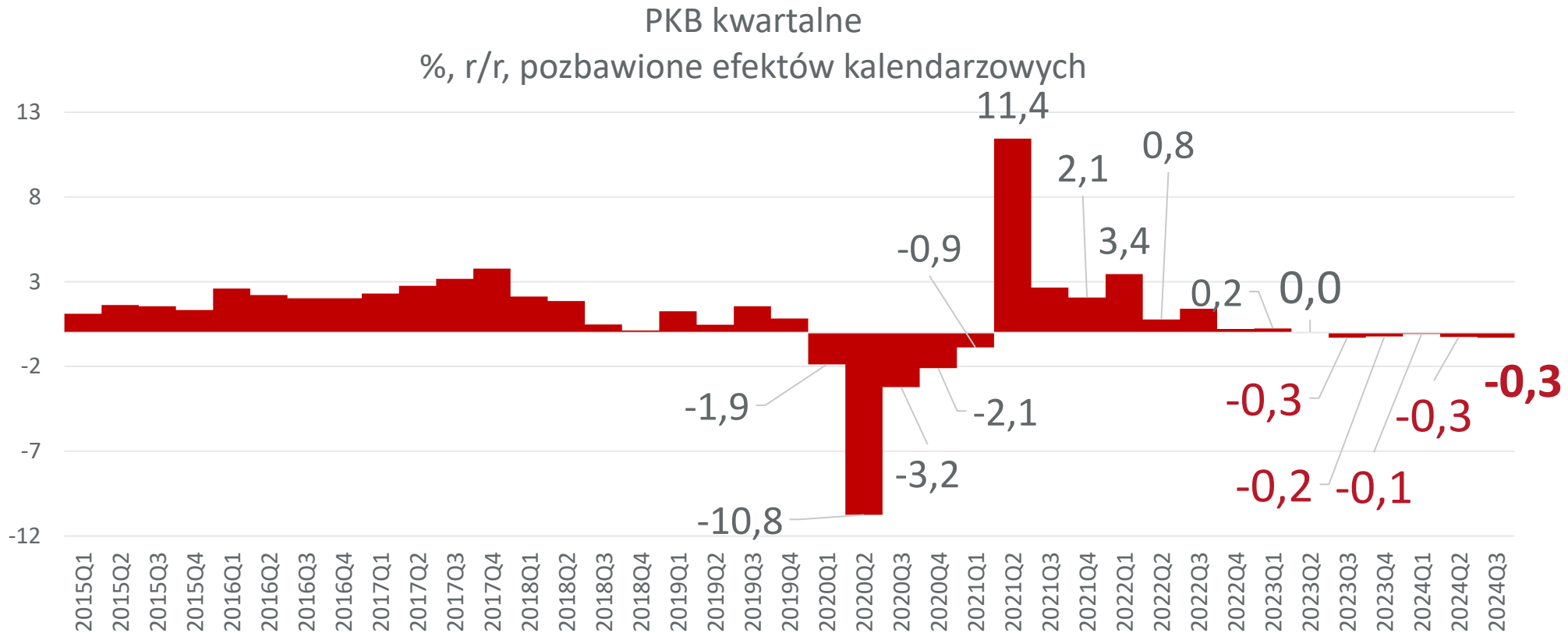
PKB 2023 ceny stałe, dynamika rdr %

PKB Niemiec pozbawione efektów kalendarzowych zarówno od III kw. 2023 r. do III kw. przyjmuje wartości ujemne.

PKB

Spadek PKB w II kw. 2020 większy niż w 2008/2009 i największy od roku 1970 gdy zaczęto liczyć kwartalne PKB dla Niemiec

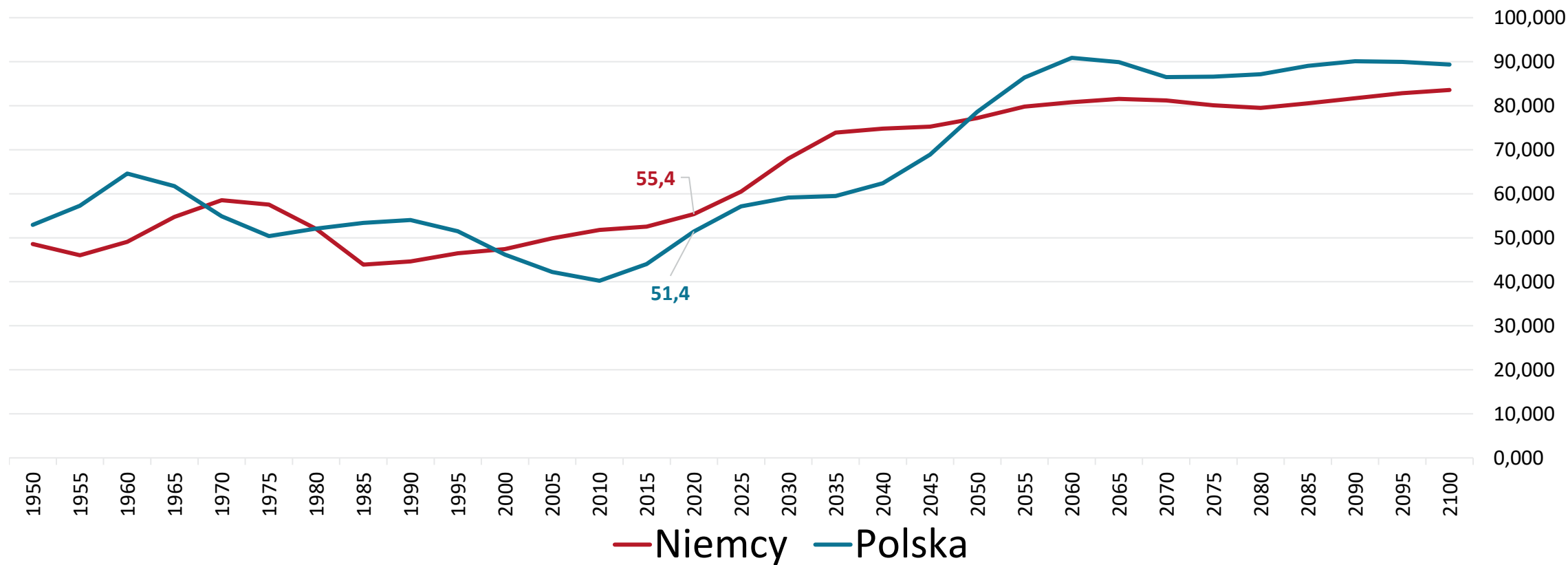

Źródło: Destatis, X13 proce adjusted , 2020=100

Potencjał demograficzny Niemiec będzie ulegał w przyszłości dalszemu ograniczeniu.

PKB

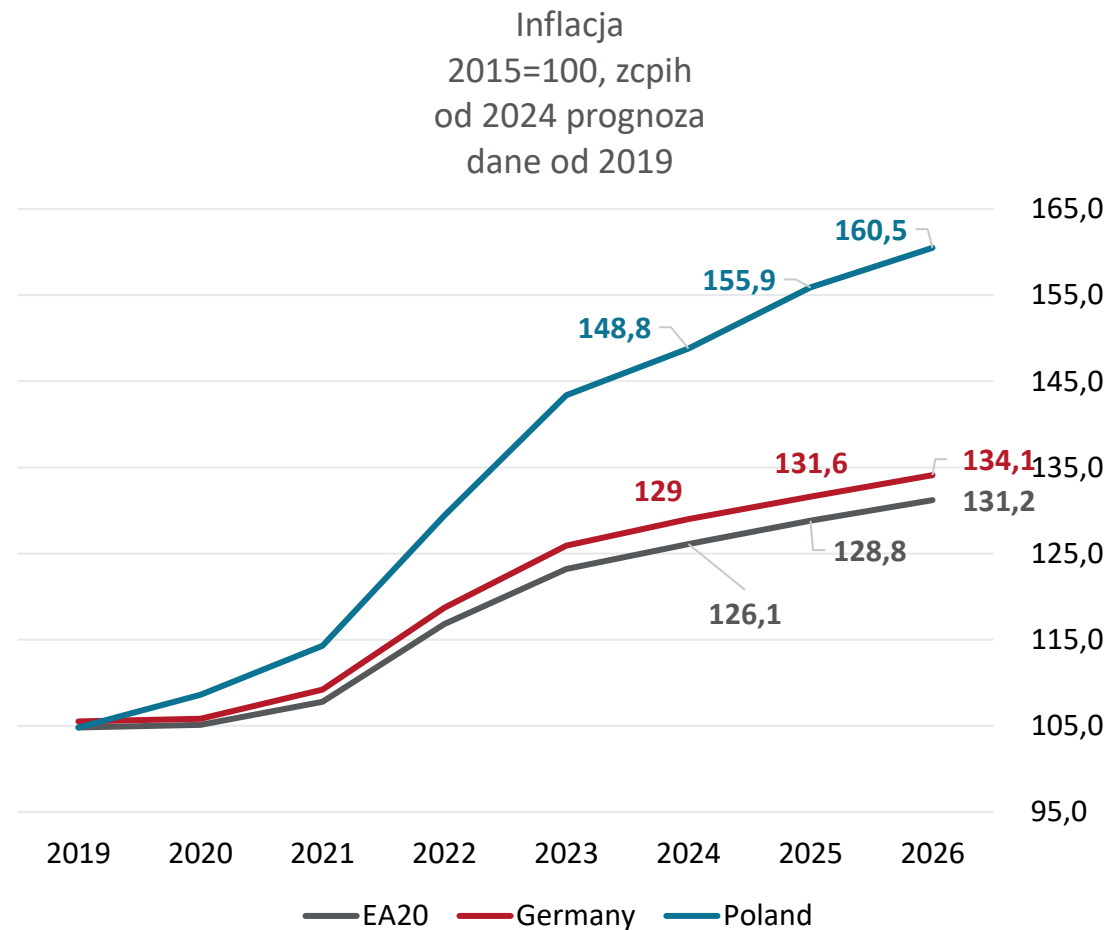
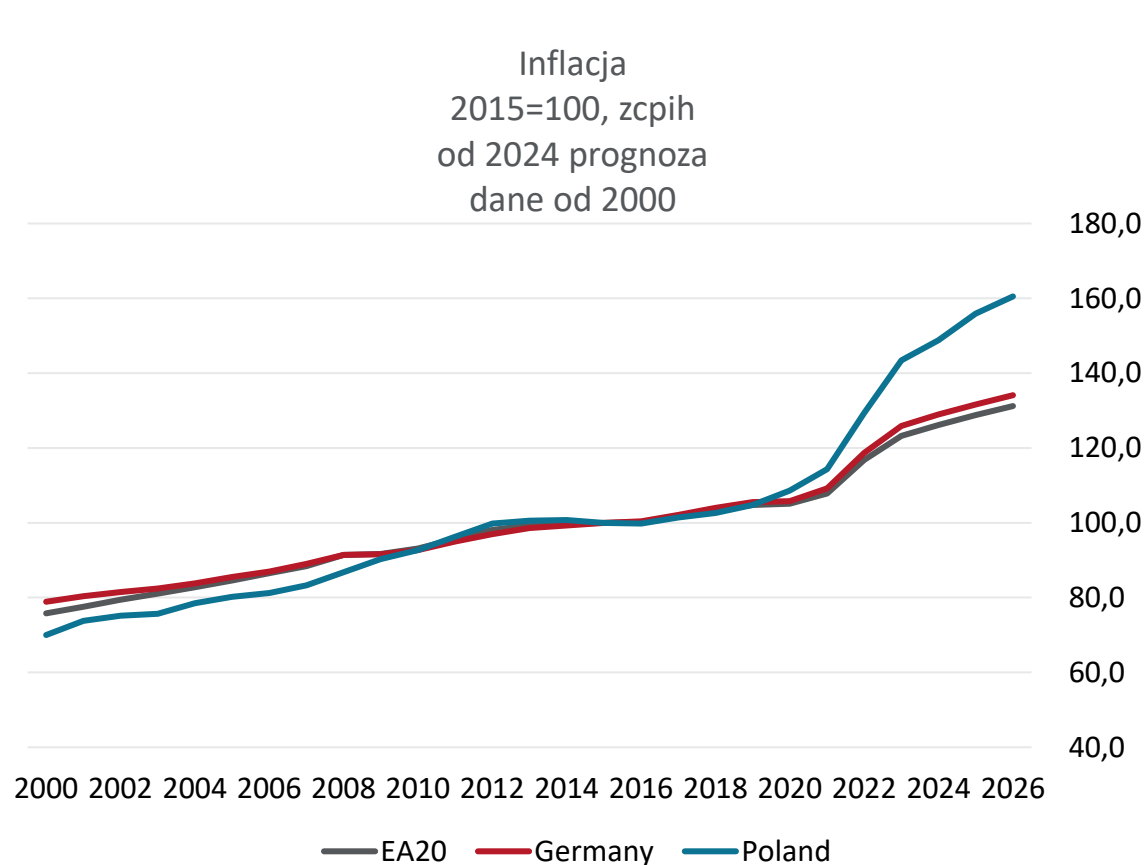
Dependency ratio,
stosunek liczby osób w wieku przed- i poprodukcyjnym do ilości osób w wieku produkcyjnym, prognozy

Źródło: United Nations, Macrobond

Procesy inflacyjne w Niemczech zachodzą niewiele szybciej niż w strefie euro.

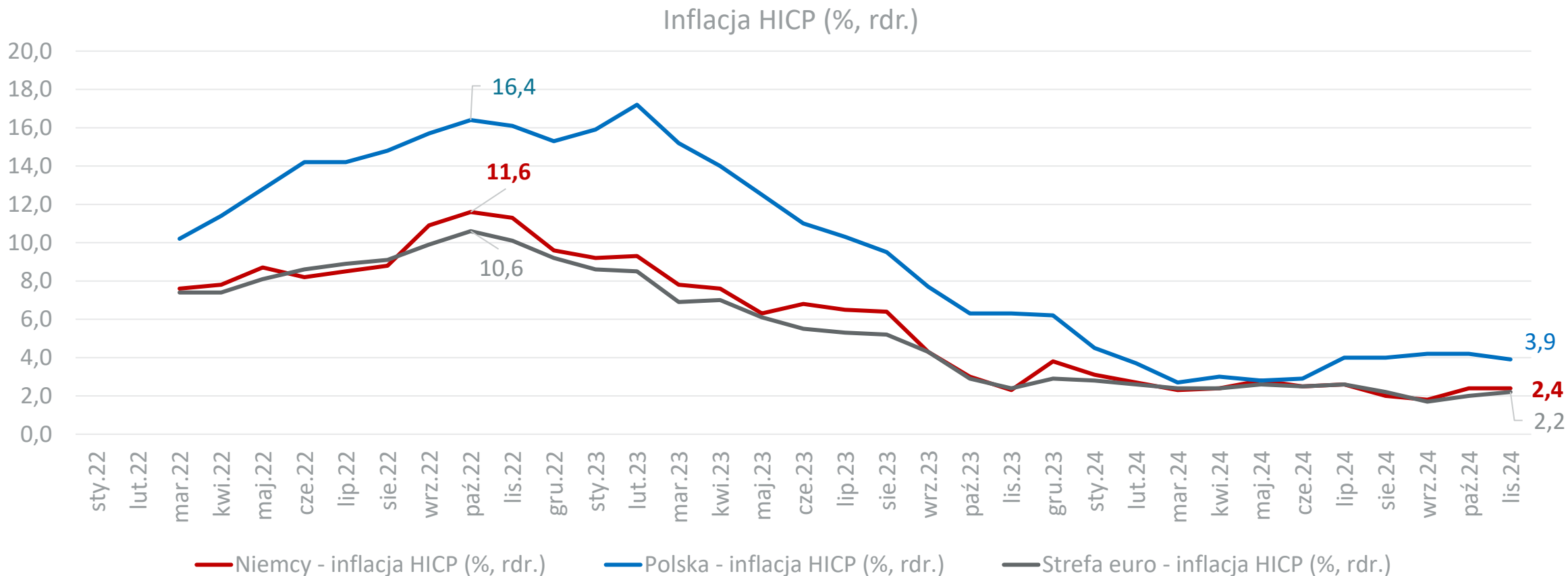
Inflacja

Źródło: Ameco

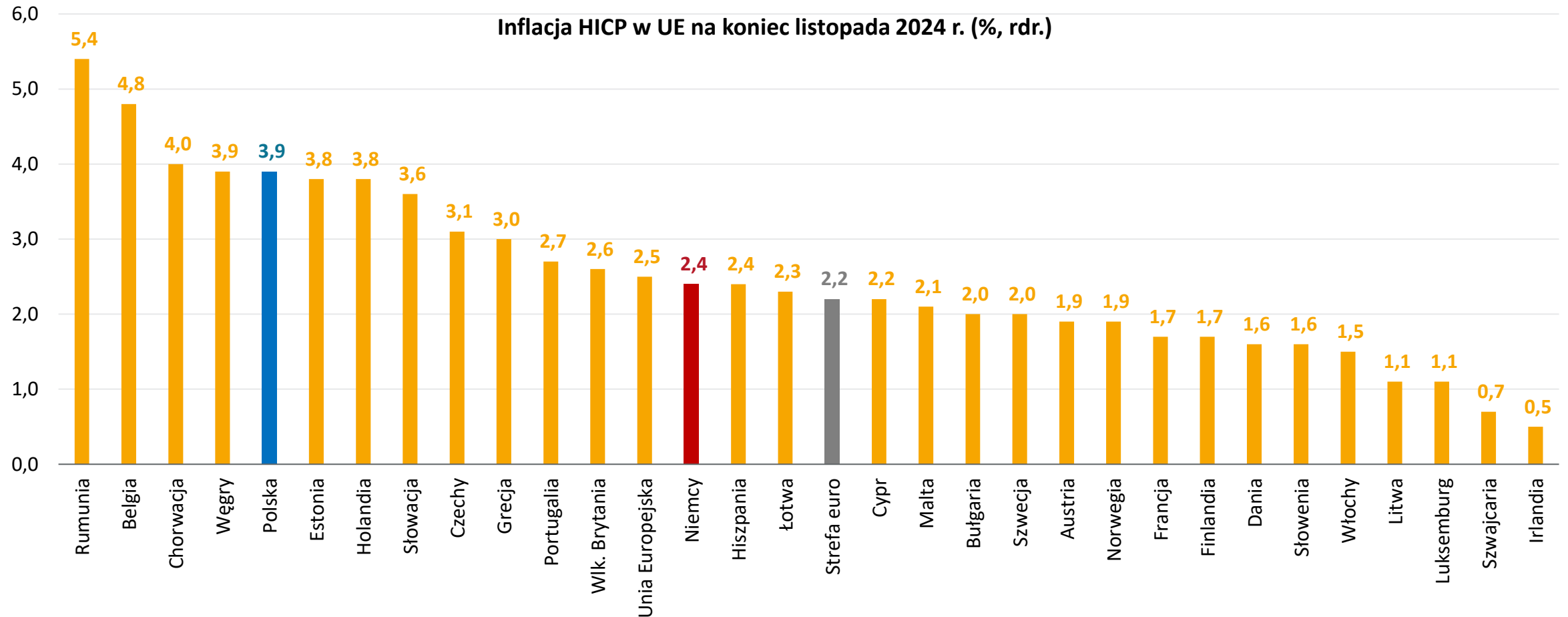
Procesy inflacyjne w Niemczech zachodzą niewiele szybciej niż w strefie euro. W porównaniu do poziomu z końca 2022 r. (szok cen energii po ataku Rosji na Ukrainę) obecny poziom inflacji można uznać za relatywnie niski.

Inflacja

Źródło: Eurostat

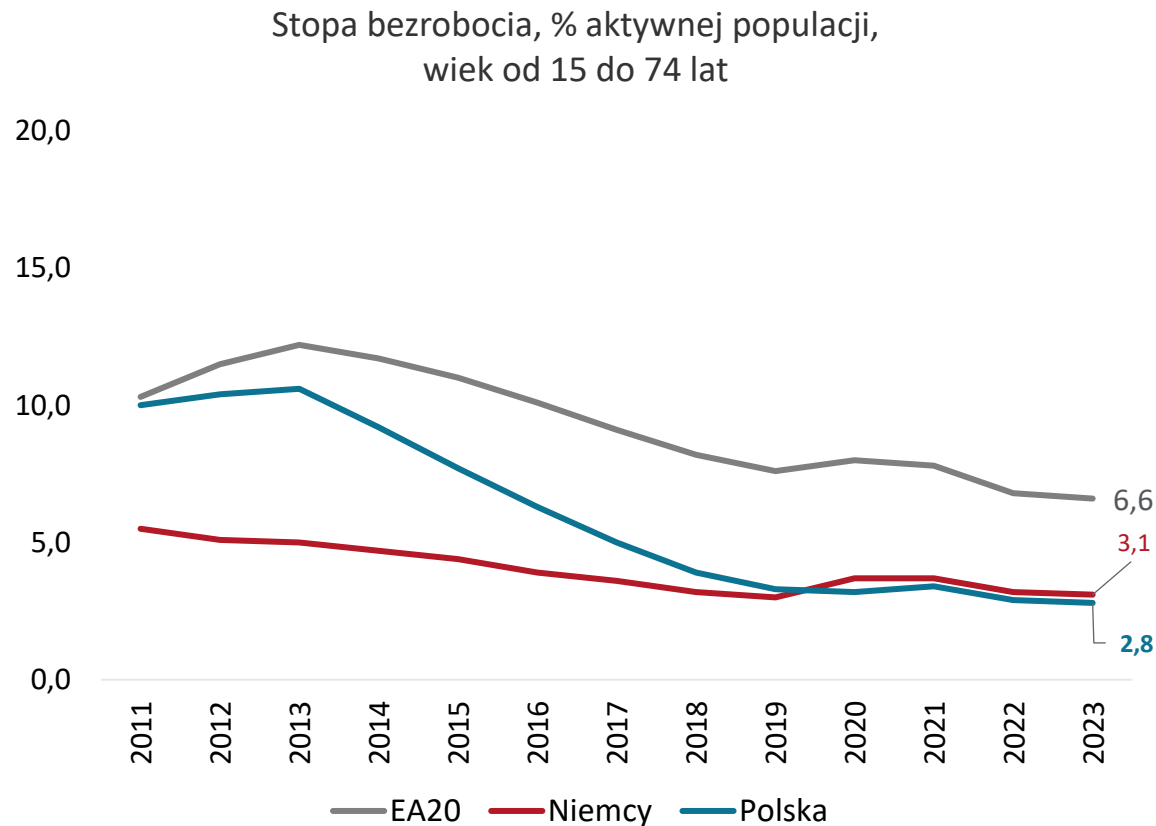
Procesy inflacyjne w Niemczech na tle innych krajów w Europie można uznać za umiarkowane.

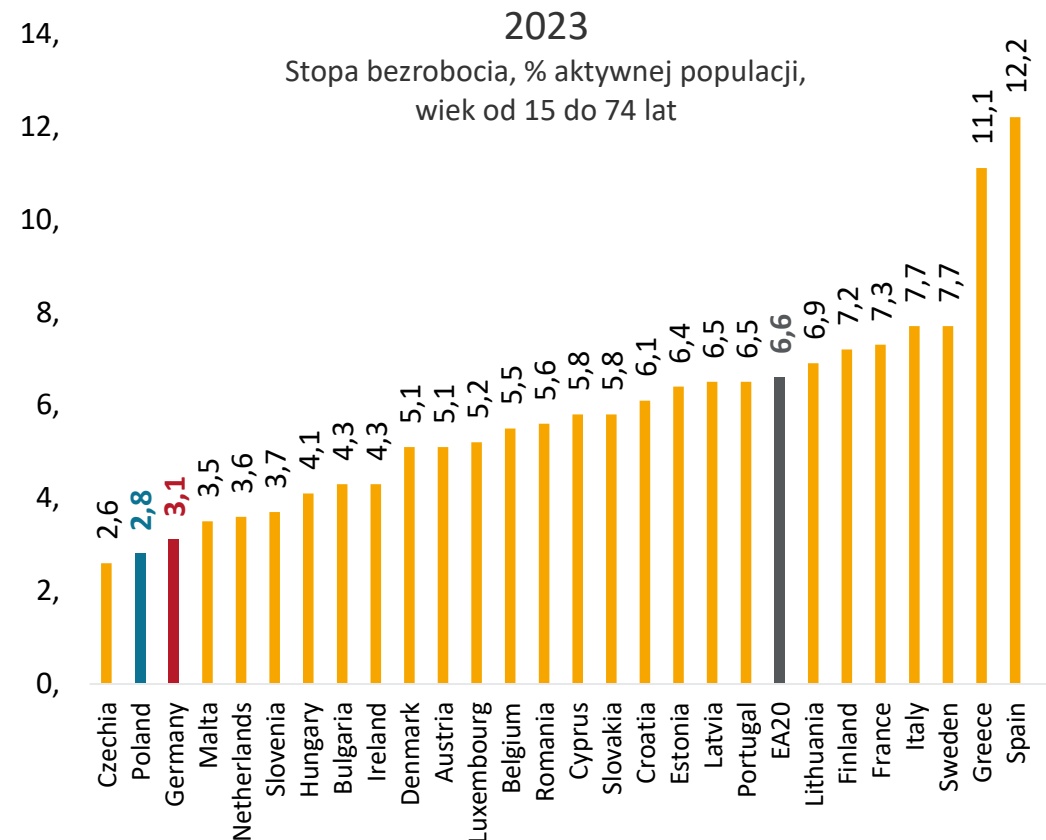
Źródło: Eurostat

W Niemczech bezrobocie jest na jednym z najniższych poziomów w UE (dane roczne za 2023)

Bezrobocie

Źródło: EUROSTAT

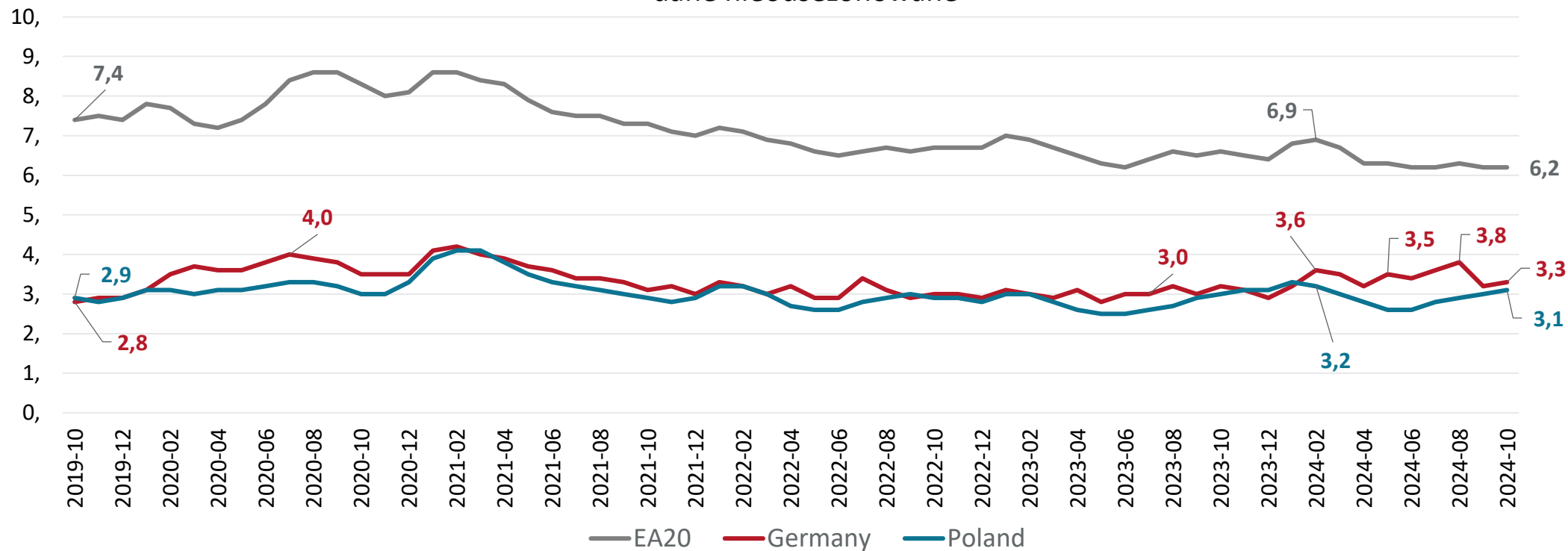

Źródło: EUROSTAT

Poziom bezrobocie w Niemczech utrzymuje się na relatywnie nie wysokim poziomie.

Bezrobocie

Bezrobocie jako % aktywnej populacji
dane nieodsezonowane

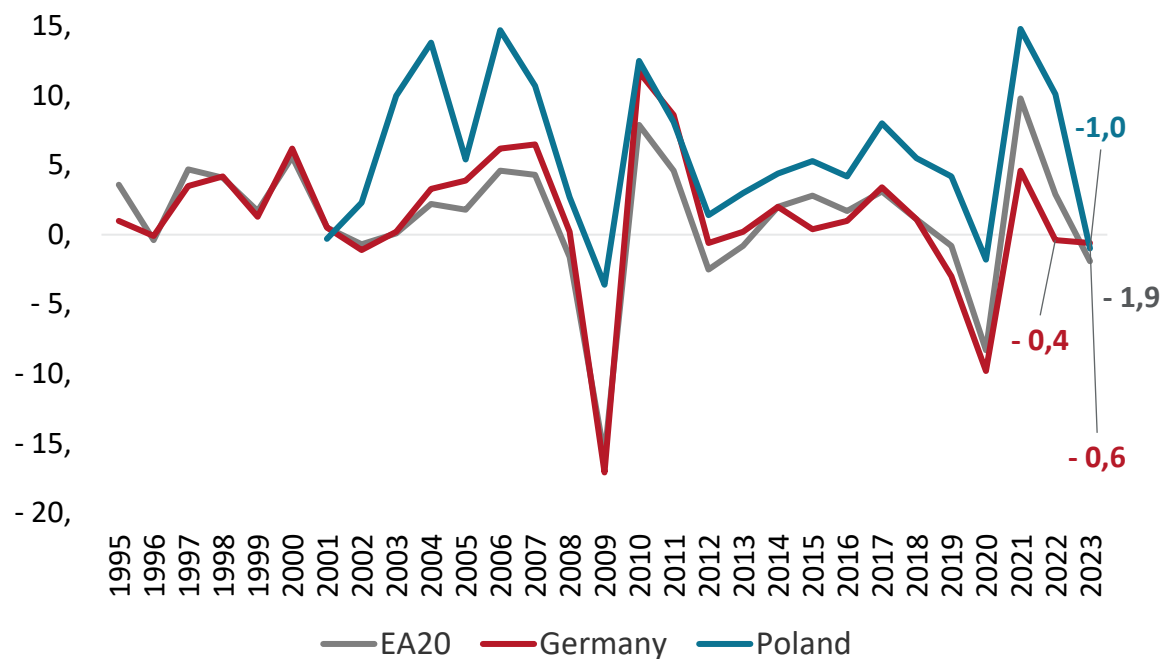
Źródło: EUROSTAT

Niemcy w 2023 r. odnotowali ujemną dynamikę produkcji po raz drugi z rzędu.

Przemysł

Dynamika sprzedaży przetwórstwa przemysłowego

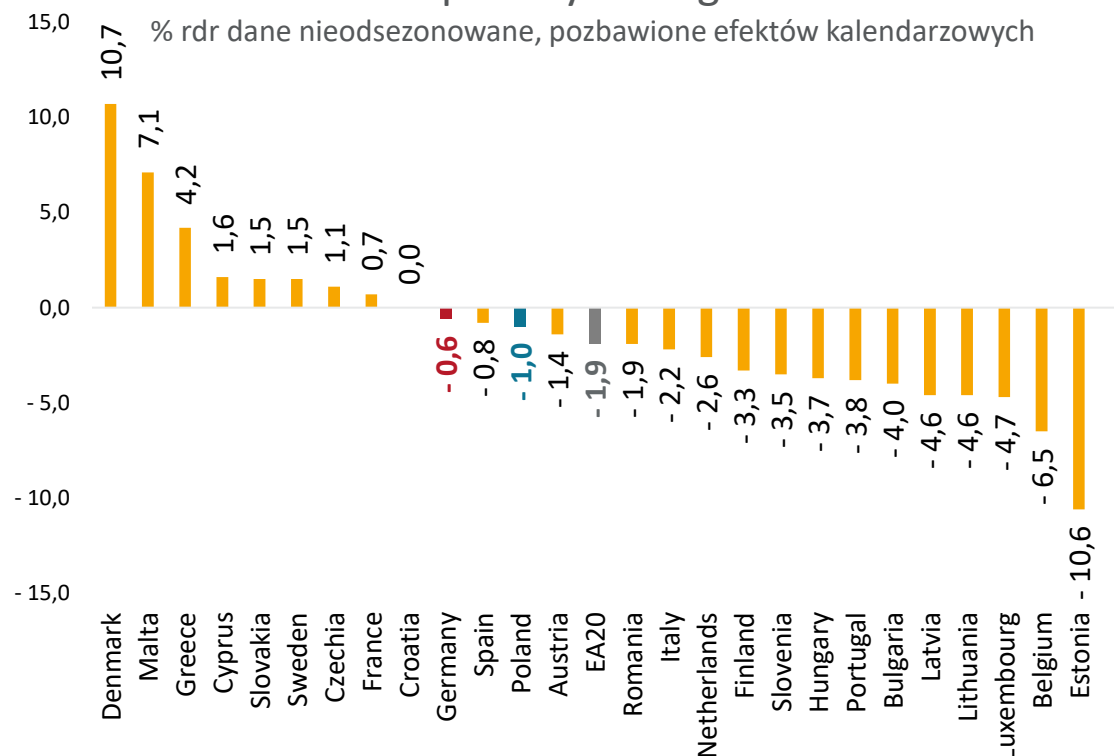
% rdr dane nieodsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych

Źródło: Eurostat

Dynamika sprzedaży przetwórstwa przemysłowego

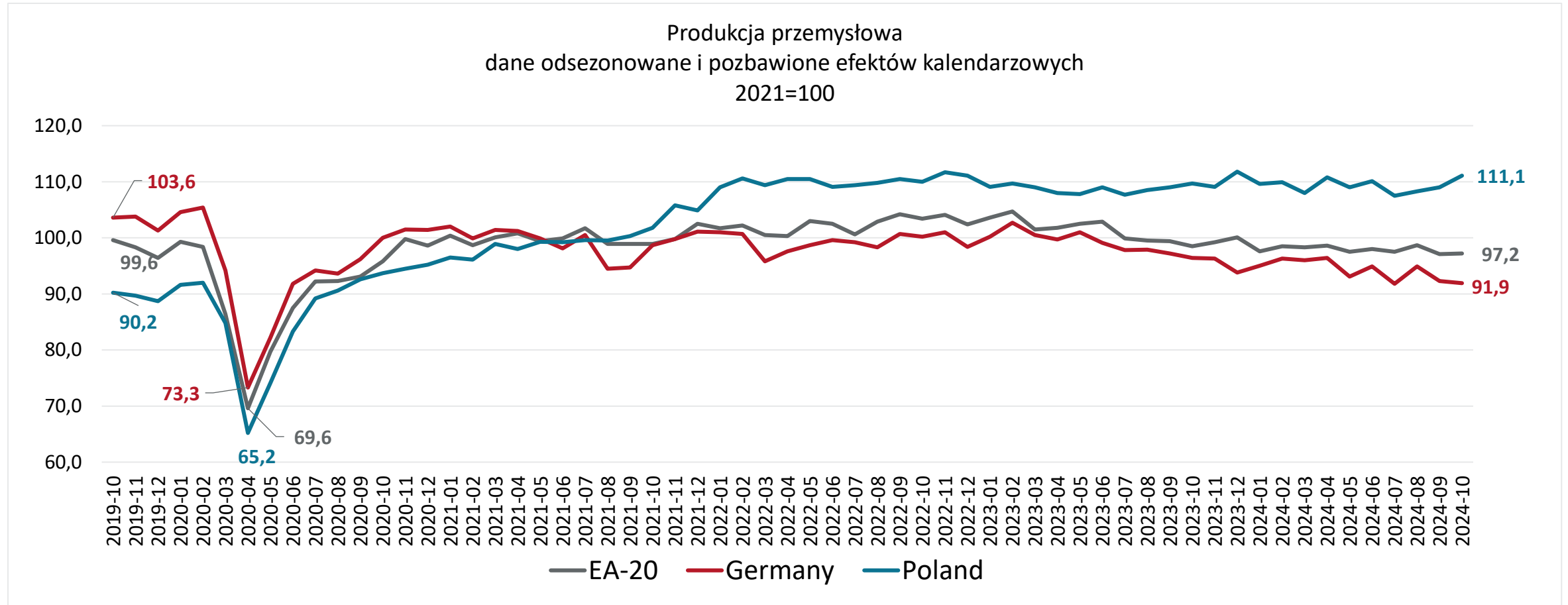
% rdr dane nieodsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych

Źródło: Eurostat

W niemieckim przemyśle po okresie stabilizacji na niskim poziomie wyraźnie widać, iż indeks produkcji przemysłowej maleje.

Przemysł

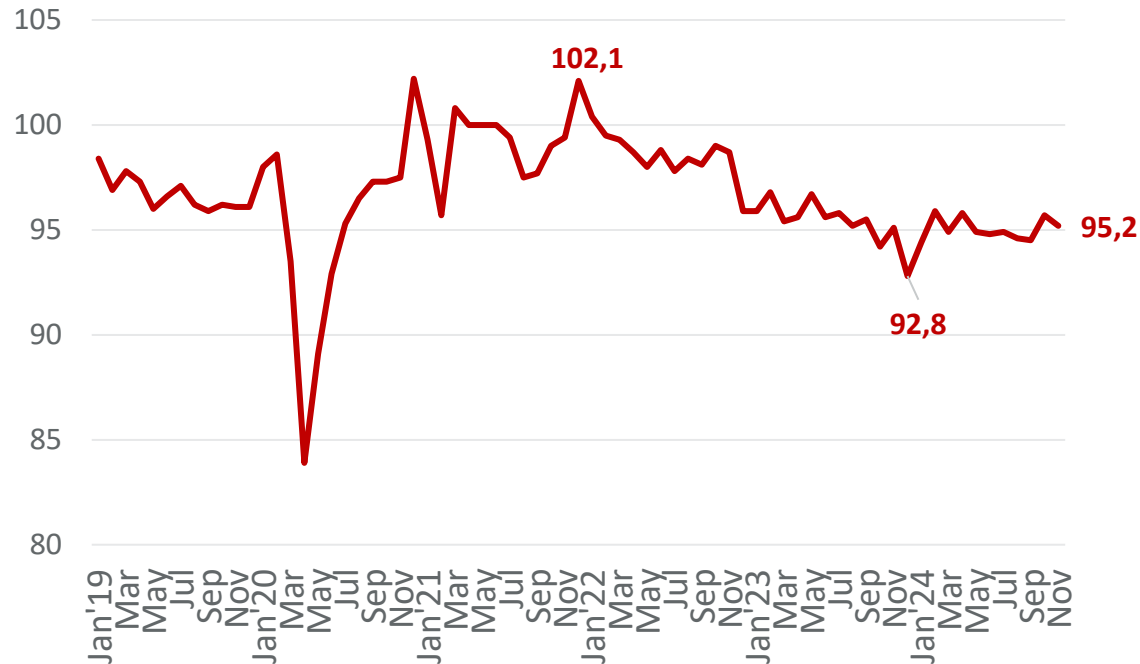

Źródło: Eurostat

Indeks produkcji spada. Jednocześnie indeks przejechanego przez ciężarówki dystansu ulega wahaniom - od stycznia 2022 r. indeks maleje.

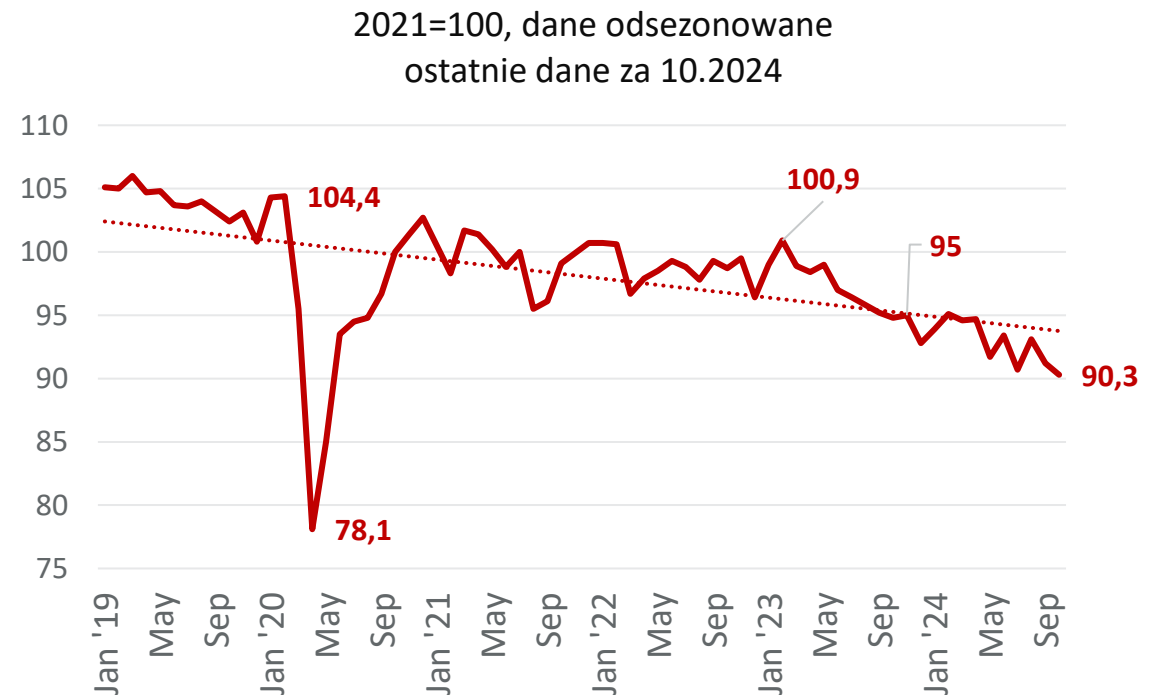
Przemysł

Indeks przejechanego dystansu przez ciężarówki 2021=100, dane odsezonowane
ostatnie dane za 11.2024

Źródło: Federal Office for Goods Transport, Federal Statistical Office. Calendar and seasonally adjusted value (X13 JDemetra)

Indeks produkcji w przetwórstwie przemysłowym
2021=100, dane odsezonowane
ostatnie dane za 10.2024

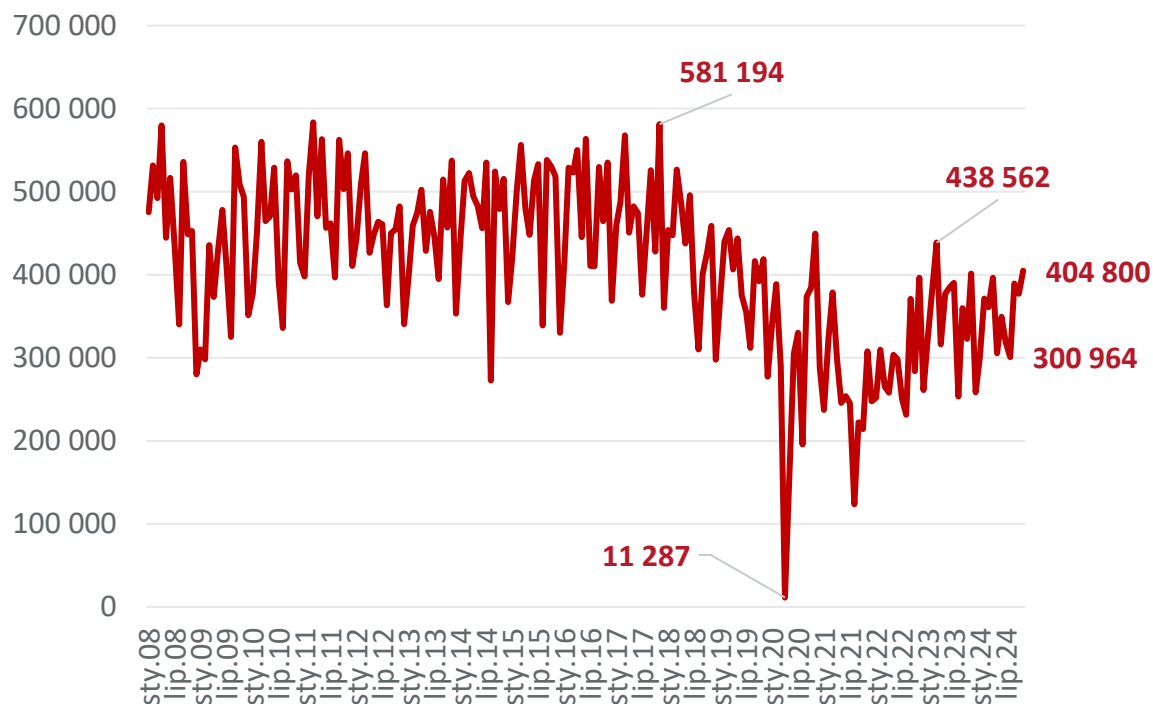
Źródło: Federal Statistical Office, Calendar and seasonally adjusted value (X13 JDemetra)

Po odbiciu produkcji w 2023 utrzymuje się stabilizacja wokół rocznej produkcji na poziomie 4 mln. sztuk samochodów osobowych.

Przemysł

Produkcja samochodów osobowych

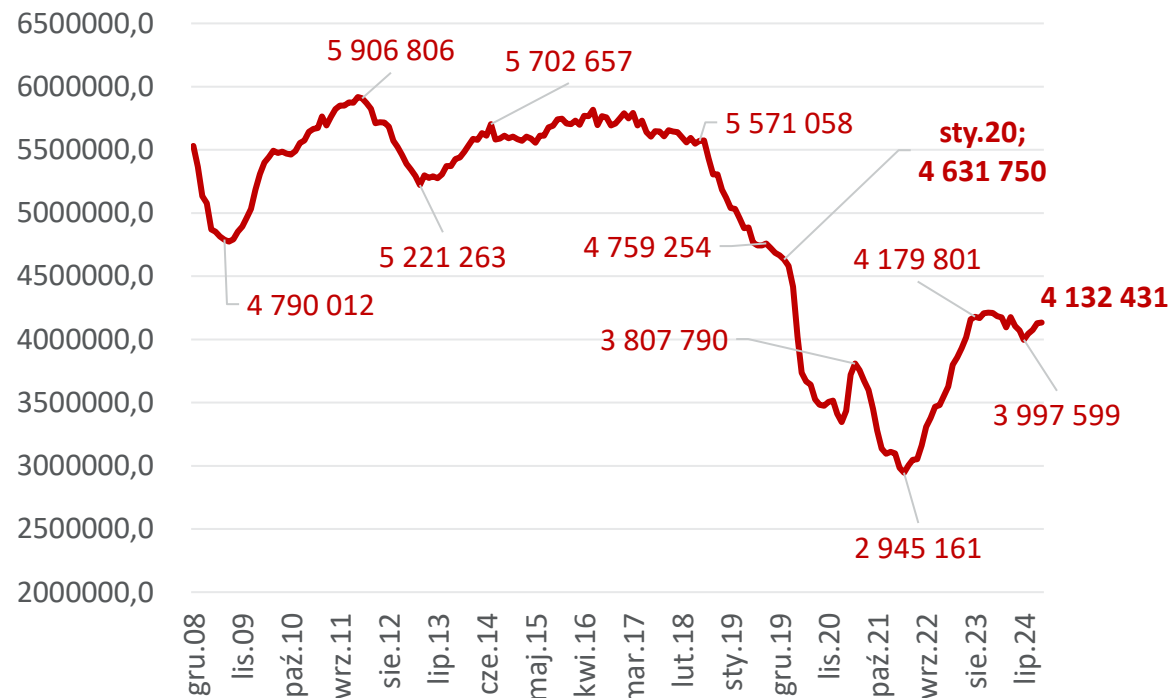
tys. sztuk miesięcznie, ostatnie dane za 11.2024, sztuki

Źródło: Verband der Automobilindustrie

Produkcja samochodów osobowych

roczna krocząca, 11.2024, sztuki

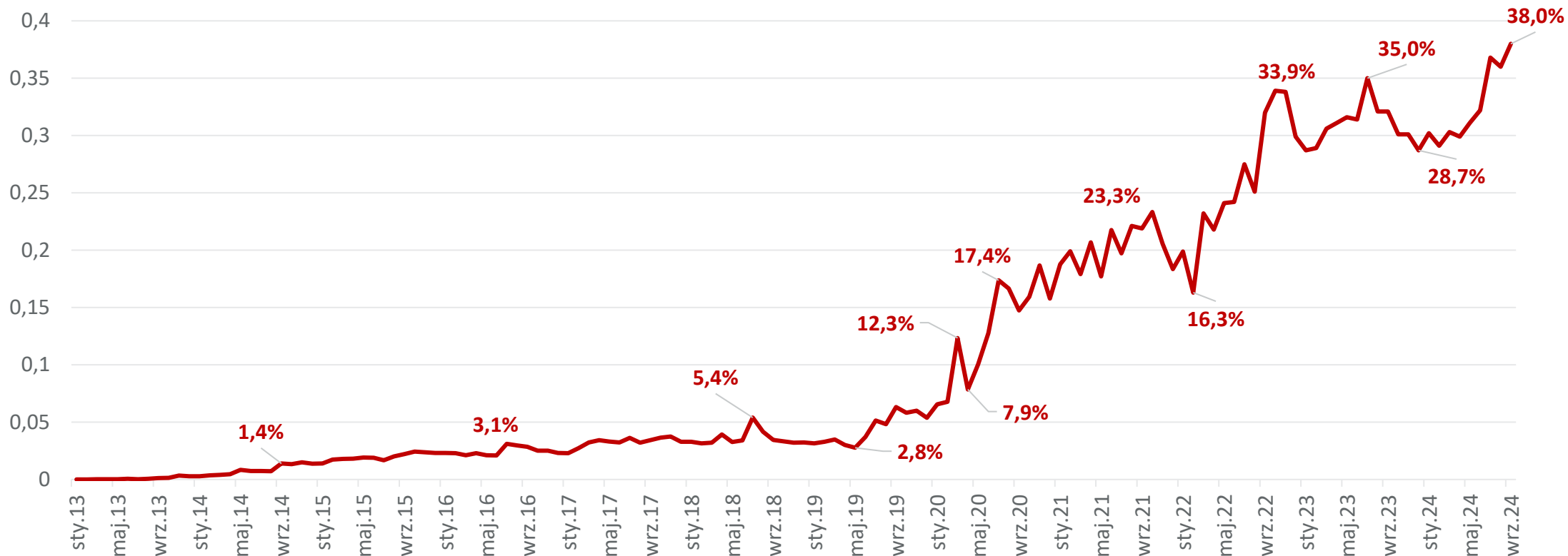

Źródło: Verband der Automobilindustrie

Udział samochodów elektrycznych w produkcji ogółu samochodów osobowych wyraźnie wzrósł do poziomu nie notowanego wcześniej (38,0%).

Przemysł

Udział produkcji samochodów elektrycznych w ogóle produkcji samochodów osobowych, ostatnie dane za 9.2024

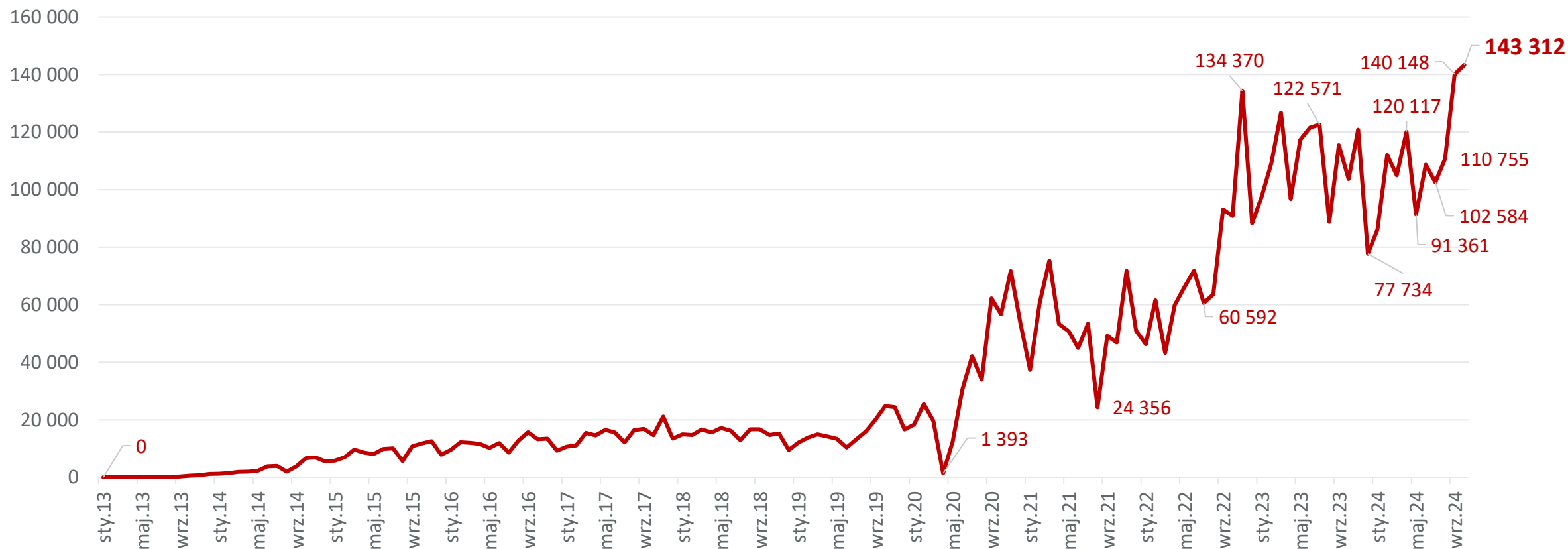

Źródło: Verband der Automobilindustrie

Niemiecki przemysł jest w stanie wyprodukować ponad 100 tys. samochodów elektrycznych (BEV+PHEV) miesięcznie. Aktualnie liczba wyprodukowanych samochodów elektrycznych w miesiącu zbliża się do 150 tys. sztuk.

Przemysł

Szacunkowa liczba wyprodukowanych samochodów elektrycznych miesięcznie (BEV + PHEV)

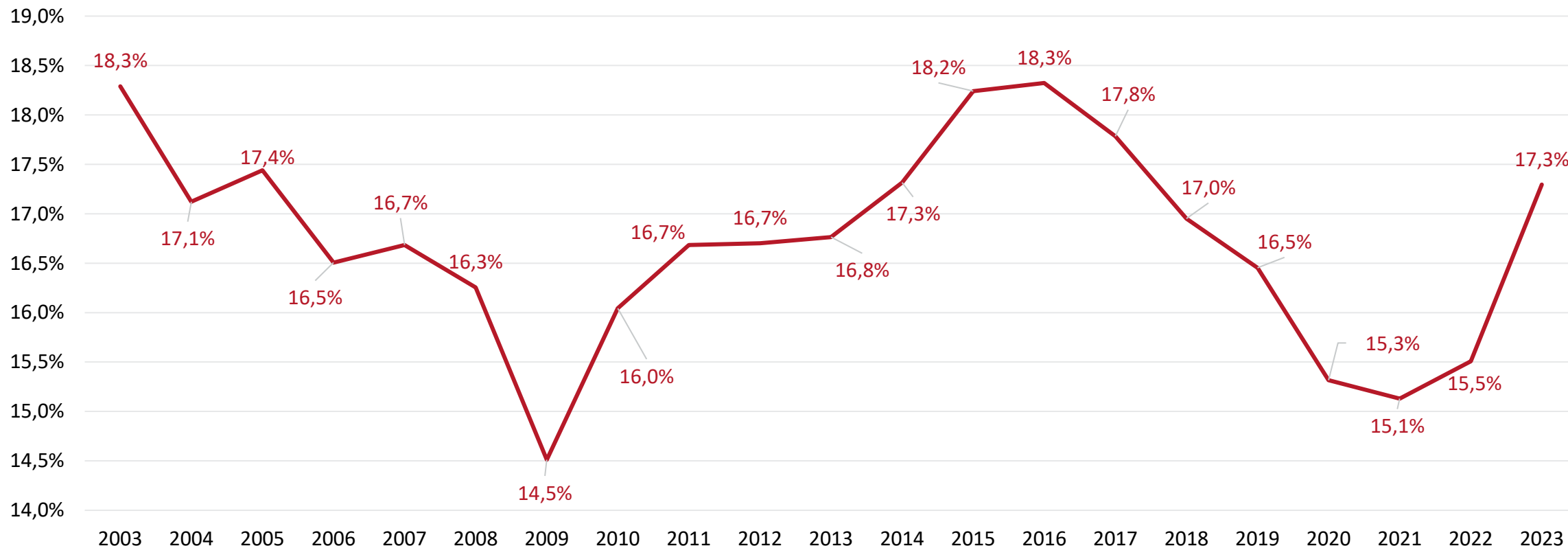

Źródło: Verband der Automobilindustrie,

Udział eksportu pojazdów nieszynowych i części do nich (kod CN 87) w eksporcie ogółem znacząco wzrósł z 15% w 2021 r. do 17% w 2023 r.

Przemysł

Udział eksportu pojazdów nieszynowych i części do nich w eksporcie Niemiec ogółem

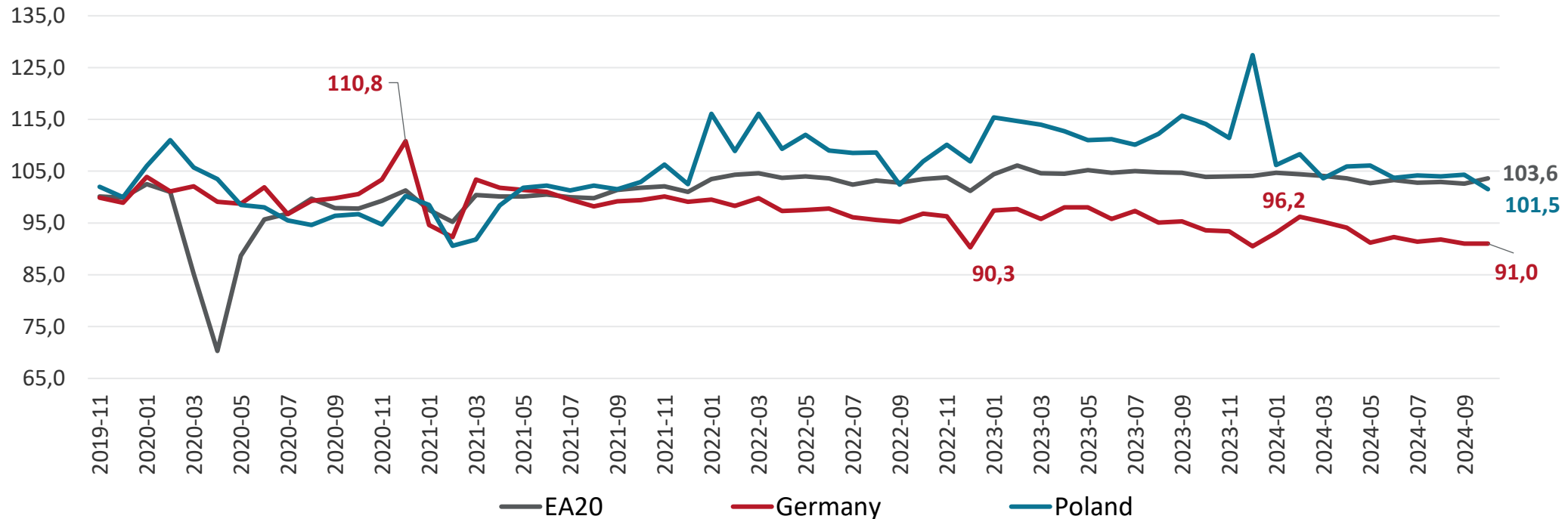

Źródło: ITC

Dane branży budowlanej w Niemczech – widać, iż indeks maleje .

Budownictwo

Budownictwo dane łączne
dane odsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych, indeks 2021=100

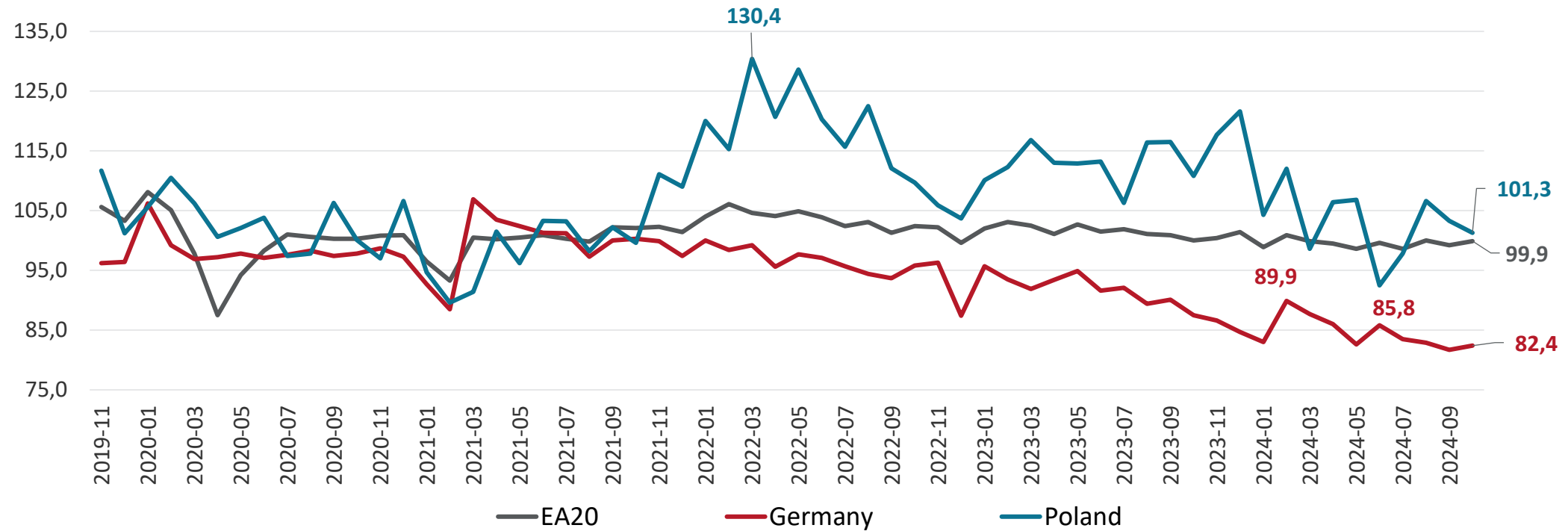

Źródło: Eurostat

Dane dotyczące budowy budynków w Niemczech wskazują na spadek produkcji.

Budownictwo

Budowa budynków, indeks produkcji
dane odsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych, 2021=100

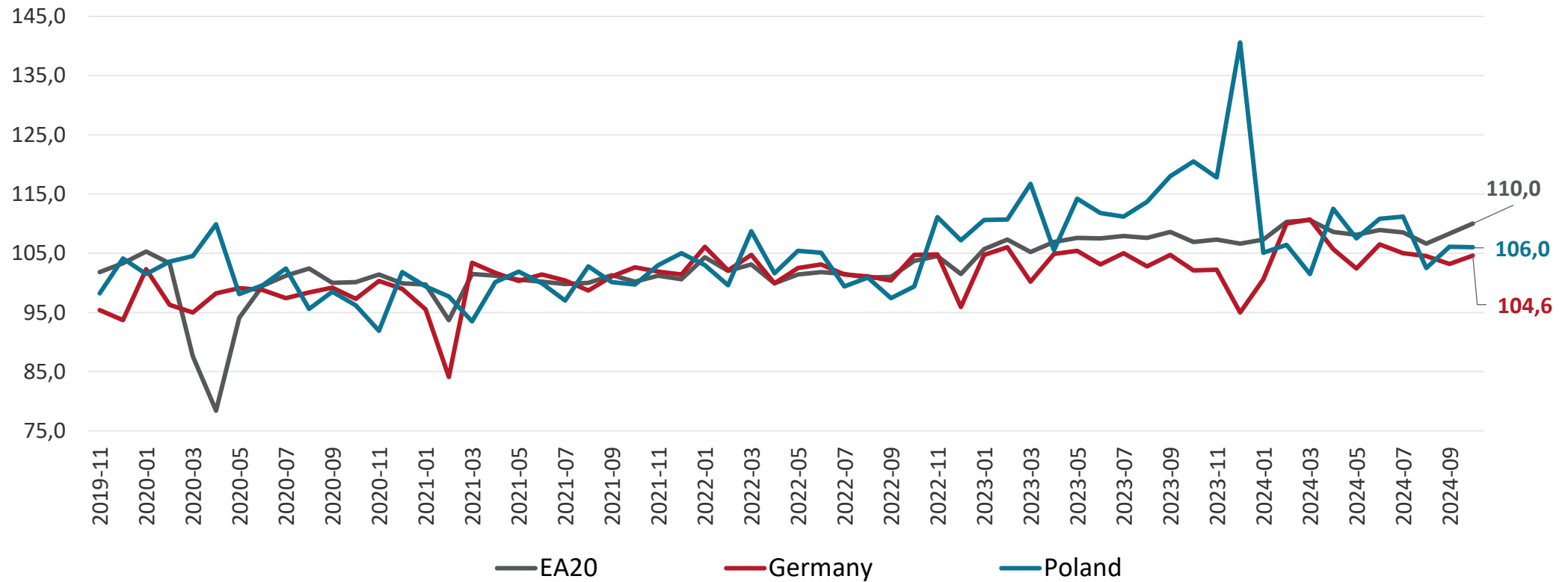

Źródło: Eurostat

Budowa obiektów inżynieryjnych w Niemczech – stabilna sytuacja.

Budownictwo

Budowa obiektów inżynieryjnych, indeks produkcji
dane odsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych, 2021=100

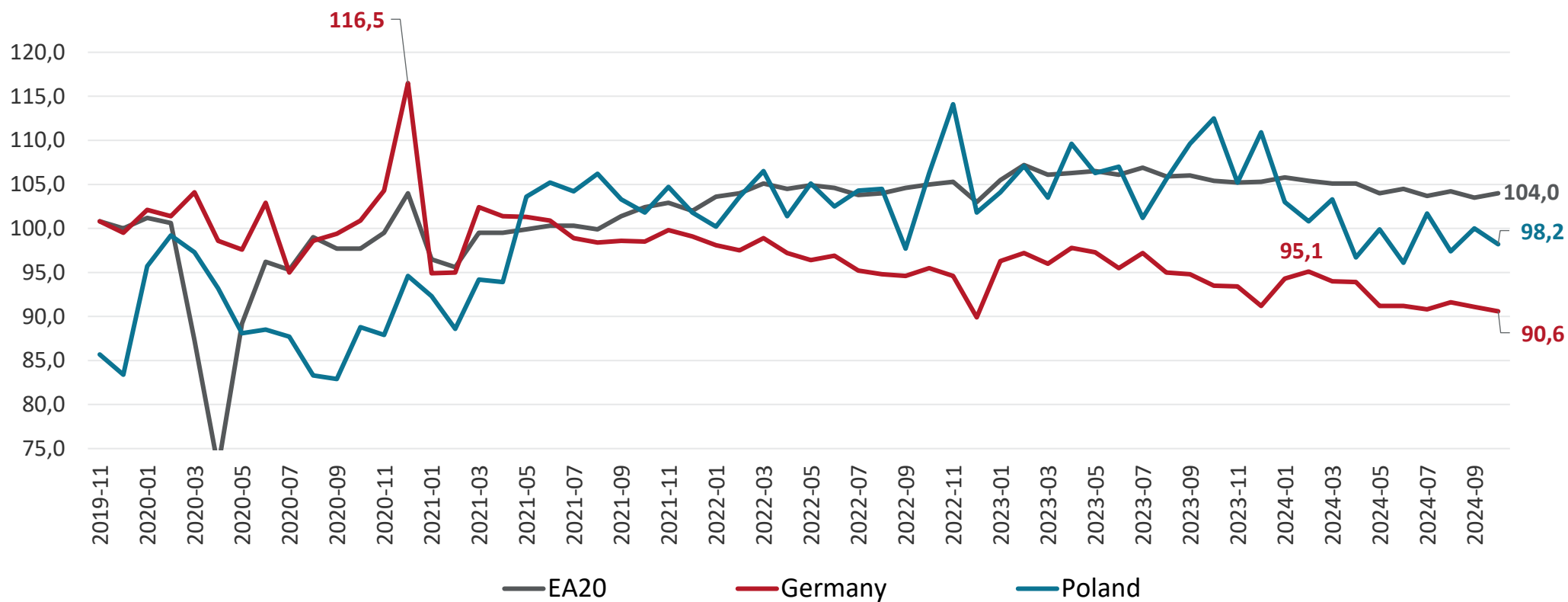

Źródło: Eurostat

Dane branży wykonującej prace budowlane specjalistyczne wskazują na regres działalności.

Budownictwo

Roboty budowlane specjalistyczne, indeks produkcji
dane odsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych, 2021=100

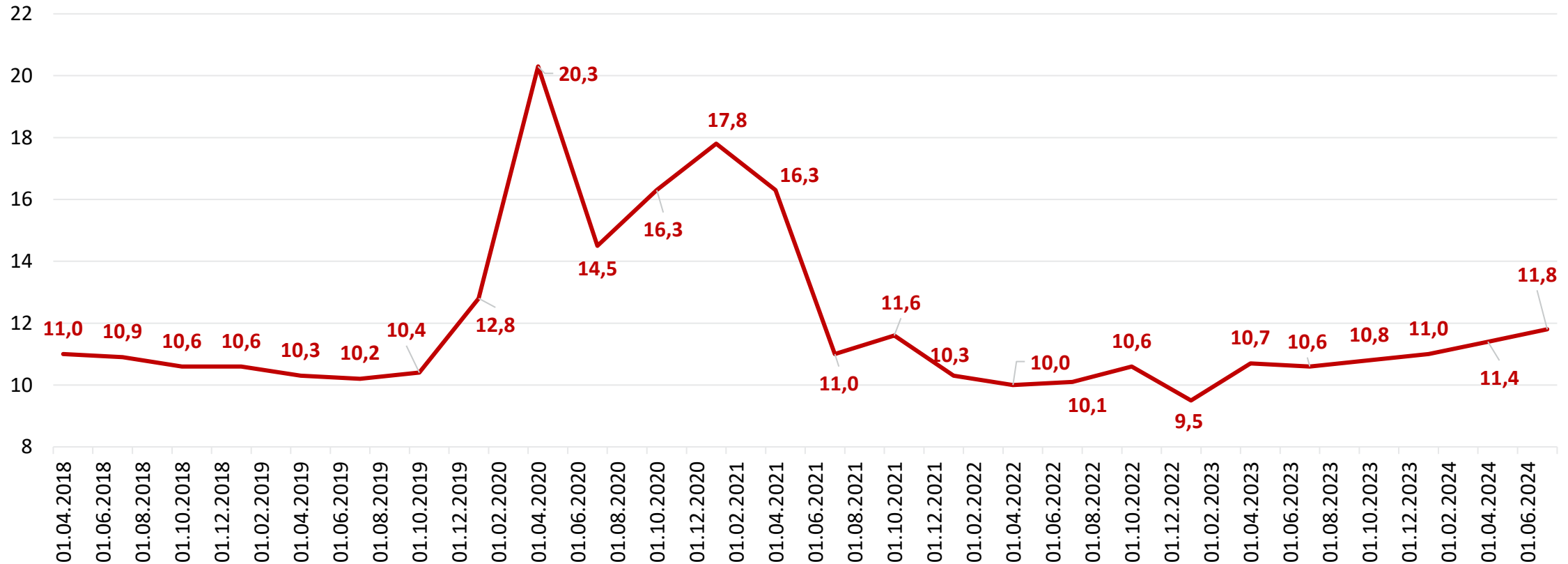

Źródło: Eurostat

Stopa oszczędności gospodarstw domowych znajduje się na poziomie wyższym niż w okresie sprzed COVID-19.

Konsumpcja

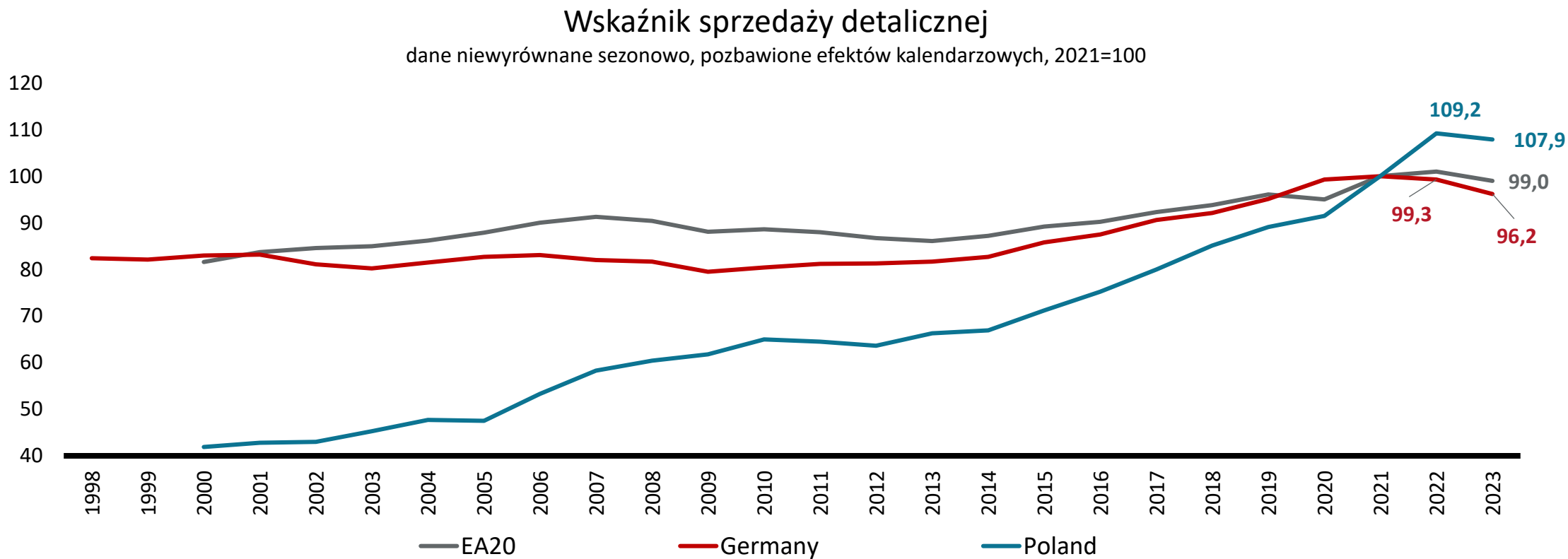
Stopa oszczędności gospodarstw domowych - ostatnie dane za 09.2024

Źródło: Macrobond; Germany, Income Approach, Savings, Private Households, Rate, SA (BV4.1)

W 2023 r. wskaźnik sprzedaży handlu detalicznego uległ obniżeniu.

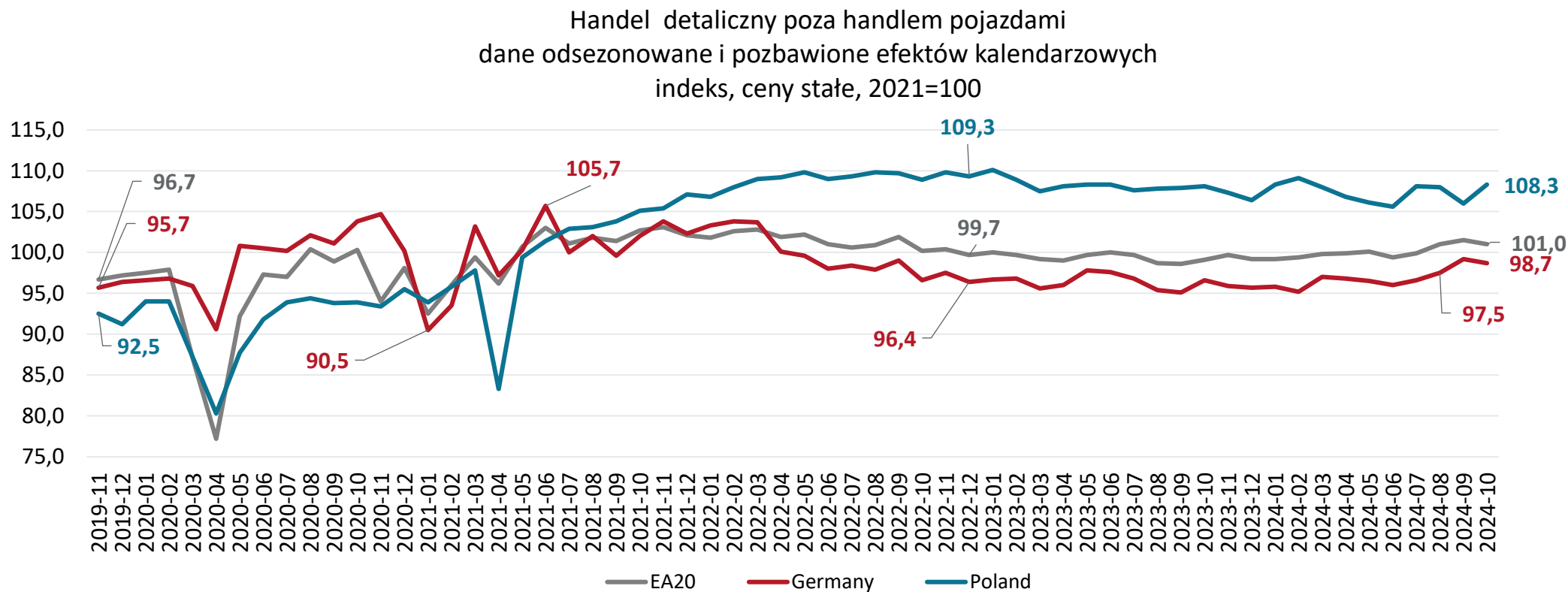
Konsumpcja

Źródło: Eurostat

Wskaźnik poziomu handlu detalicznego w Niemczech jest na niskim poziomie (ostatnie dane za październik).

Konsumpcja

Źródło: Eurostat

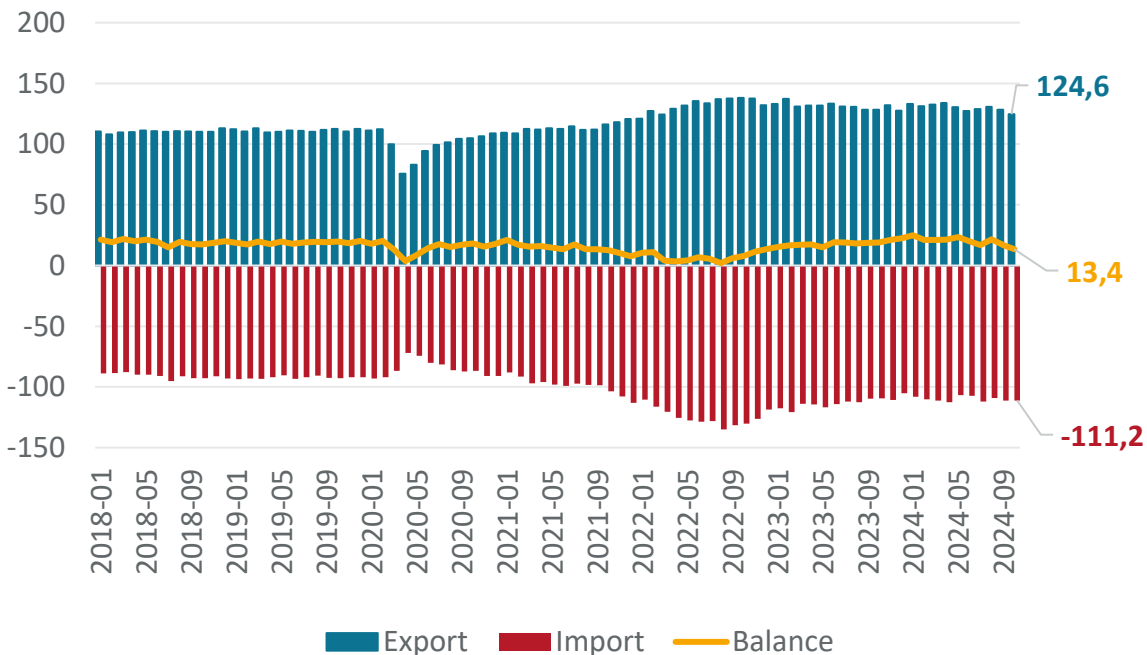
W październiku 2024 r. saldo niemieckiego HZ wyraźnie niższe niż rok temu w październiku.

Handel zagraniczny

W porównaniu do października 2023 eksport w październiku 2024 zmalał o -2,8% a import wzrósł o 18,0%.

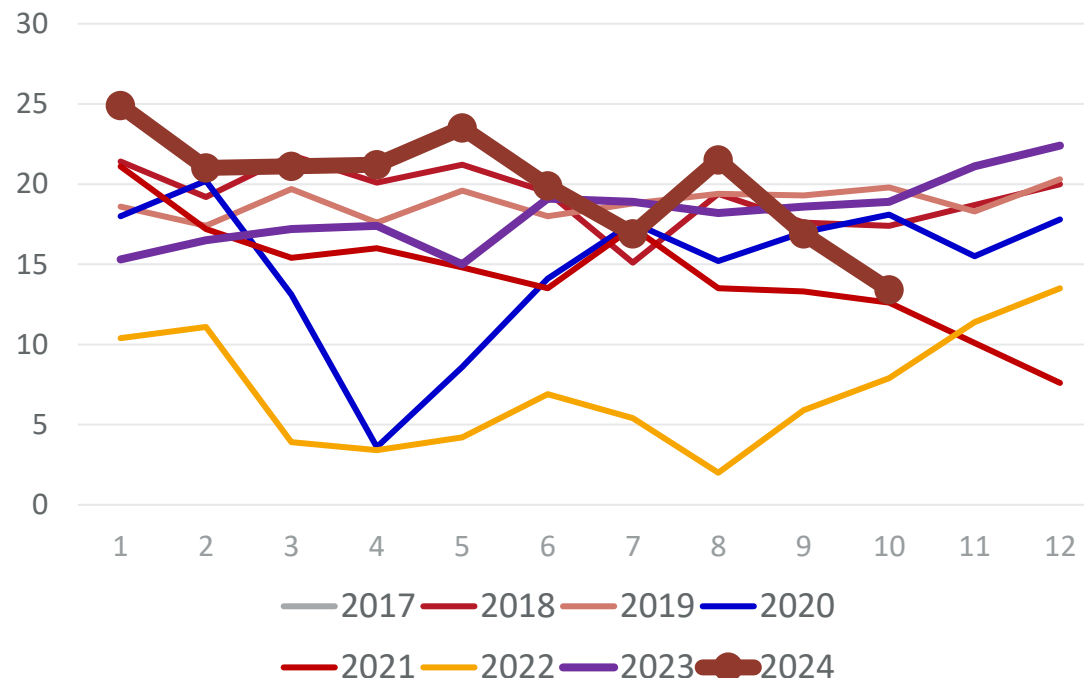
Handel zagraniczny Niemiec

miliardy Euro, miesięcznie,
ostatnie dane za październik 2024

Saldo handlu zagranicznego Niemiec

miliardy Euro, miesięcznie

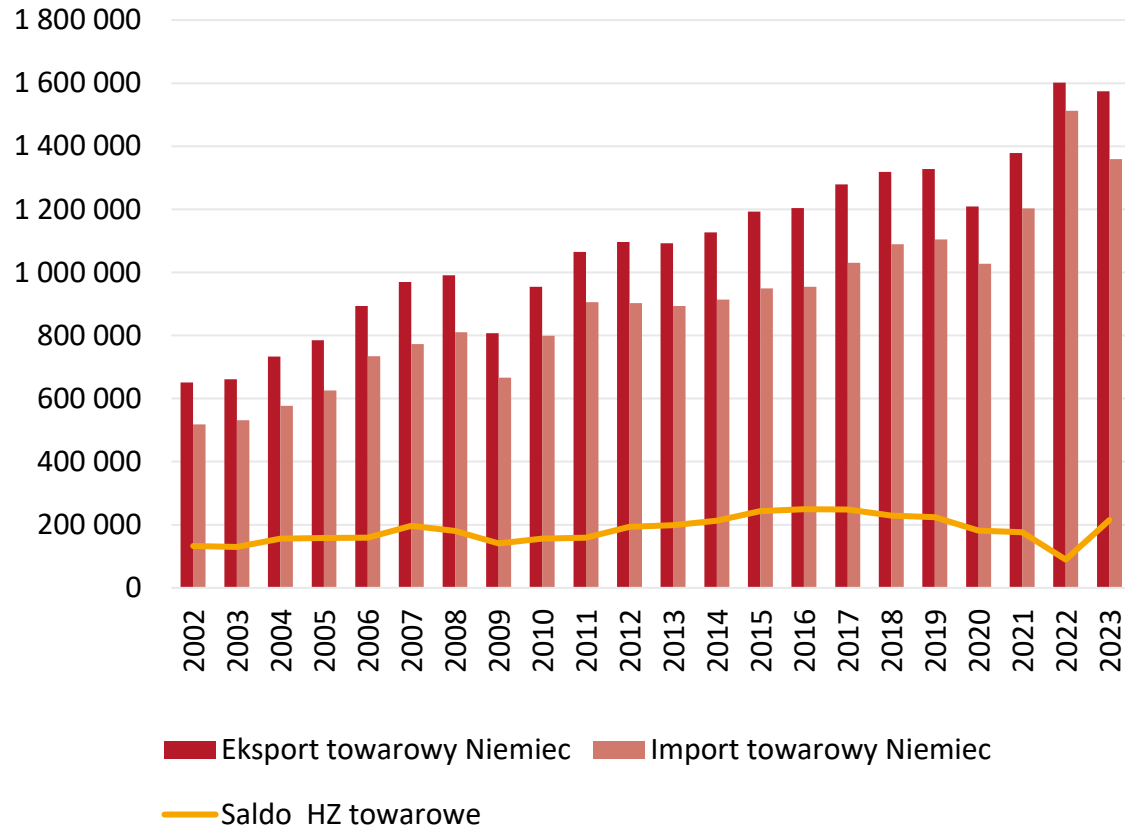
Źródło: Destatis; Economy, Short-term indicators, Exports, Imports & Balance, X13 Arima, SA

Źródło: Destatis; Economy, Short-term indicators, Exports, Imports & Balance, X13 Arima SA

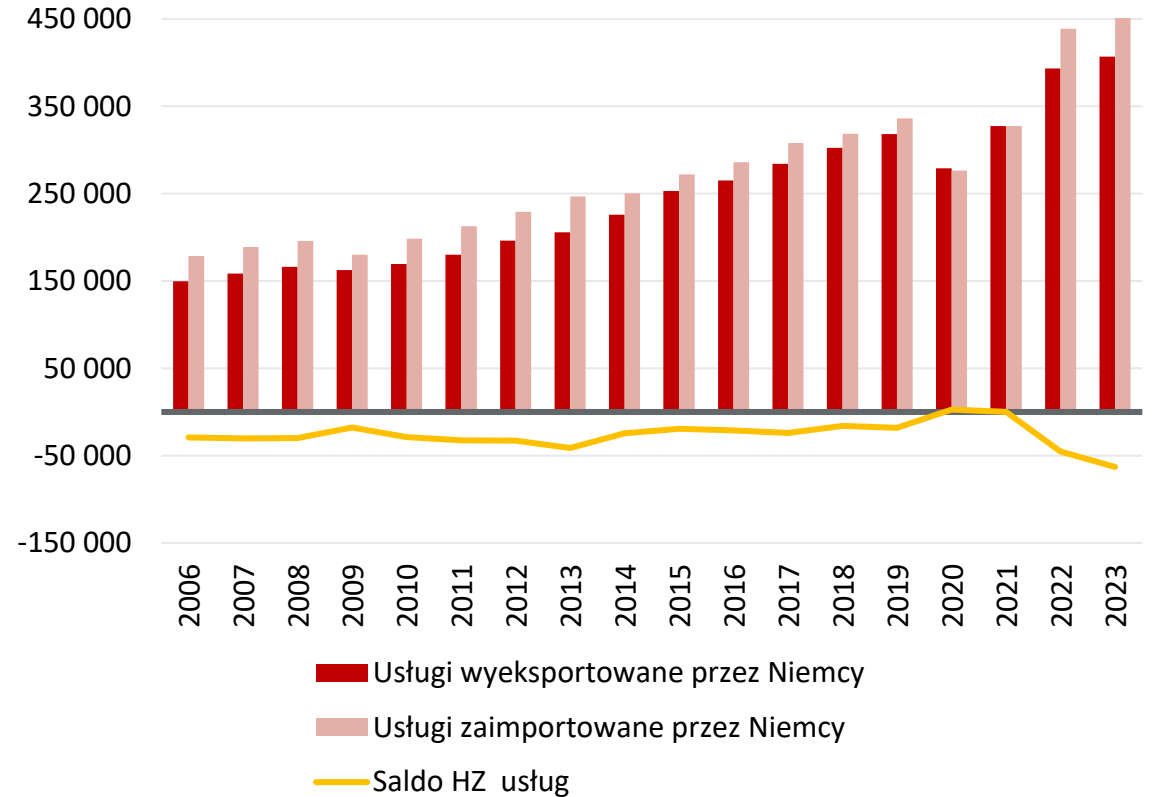
W 2023 r. eksport Niemiec zmalał – jednocześnie saldo handlu zagranicznego uległo poprawie, ponieważ jeszcze bardziej zmalał import. Po dwóch latach przerwy pojawiło się ujemne saldo usług, które w roku 2023 uległo dalszemu pogorszeniu.

Handel zagraniczny

wymiana towarowa Niemiec w mln EUR

wymiana usług Niemiec w mln EUR

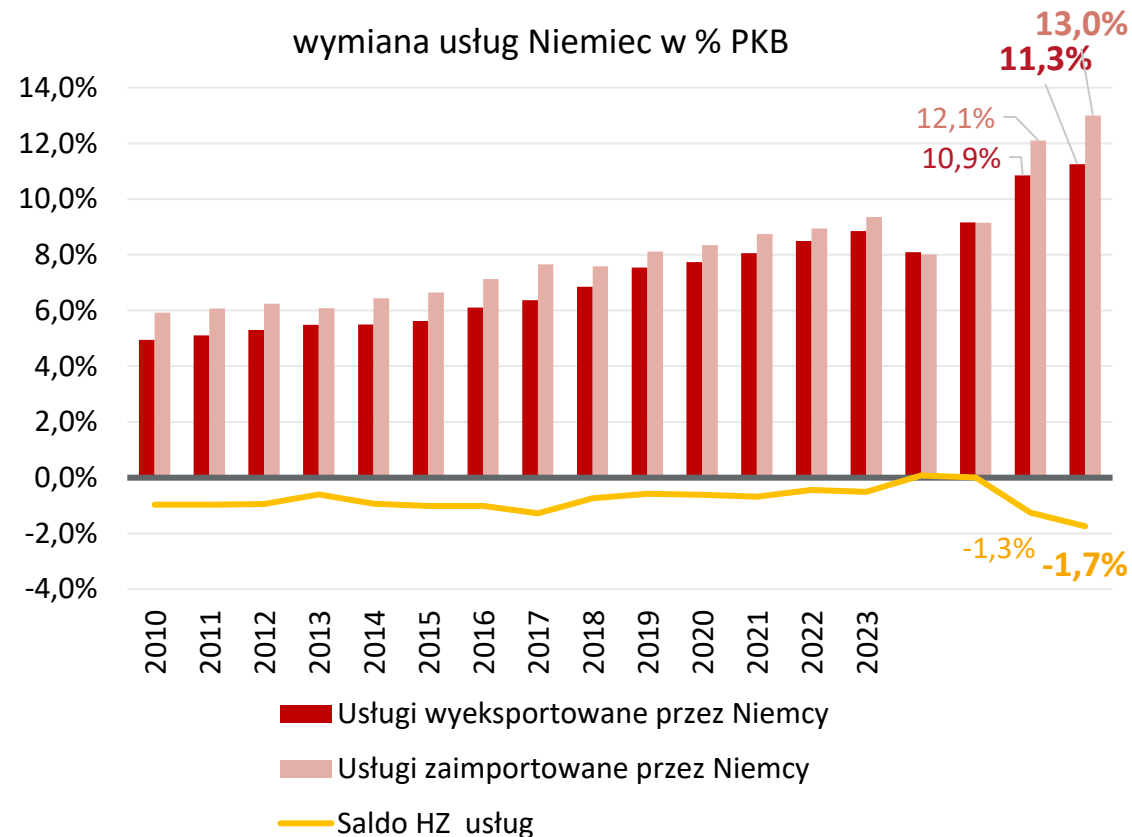
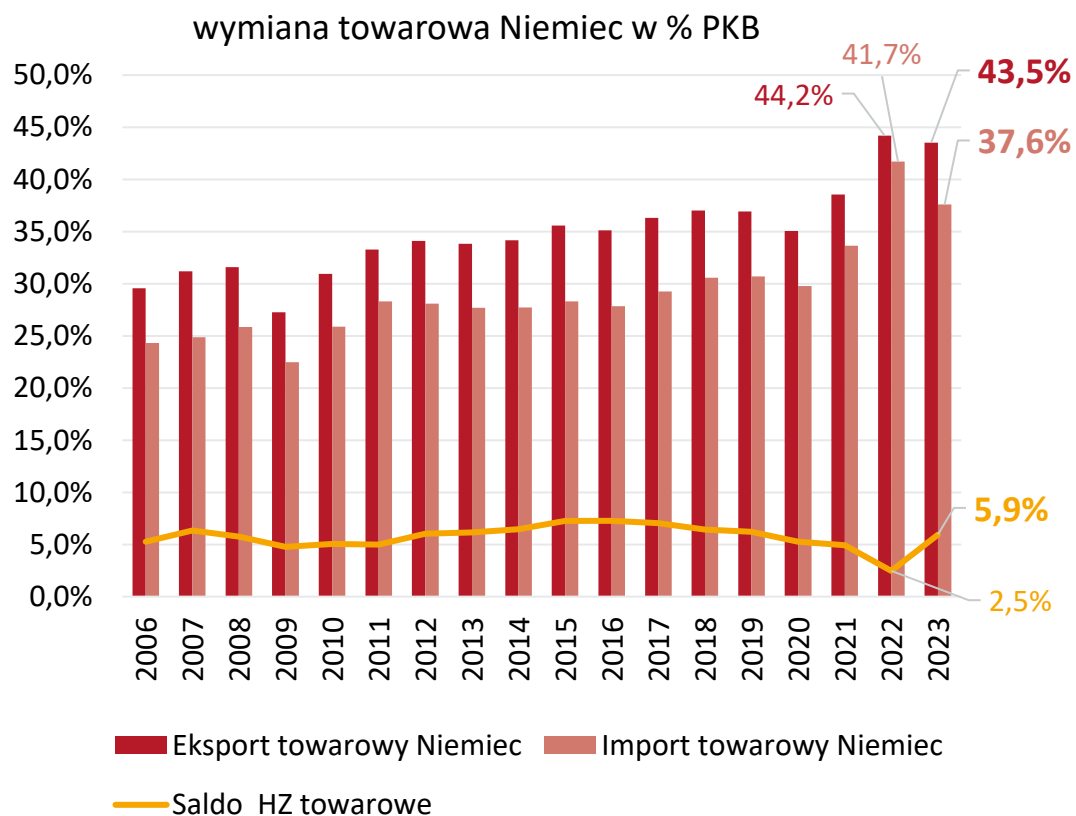

Źródło: ITC

Źródło: ITC

Towarowy handel zagraniczny Niemiec stanowi istotny czynnik tworzenia PKB w Niemczech.

Handel zagraniczny

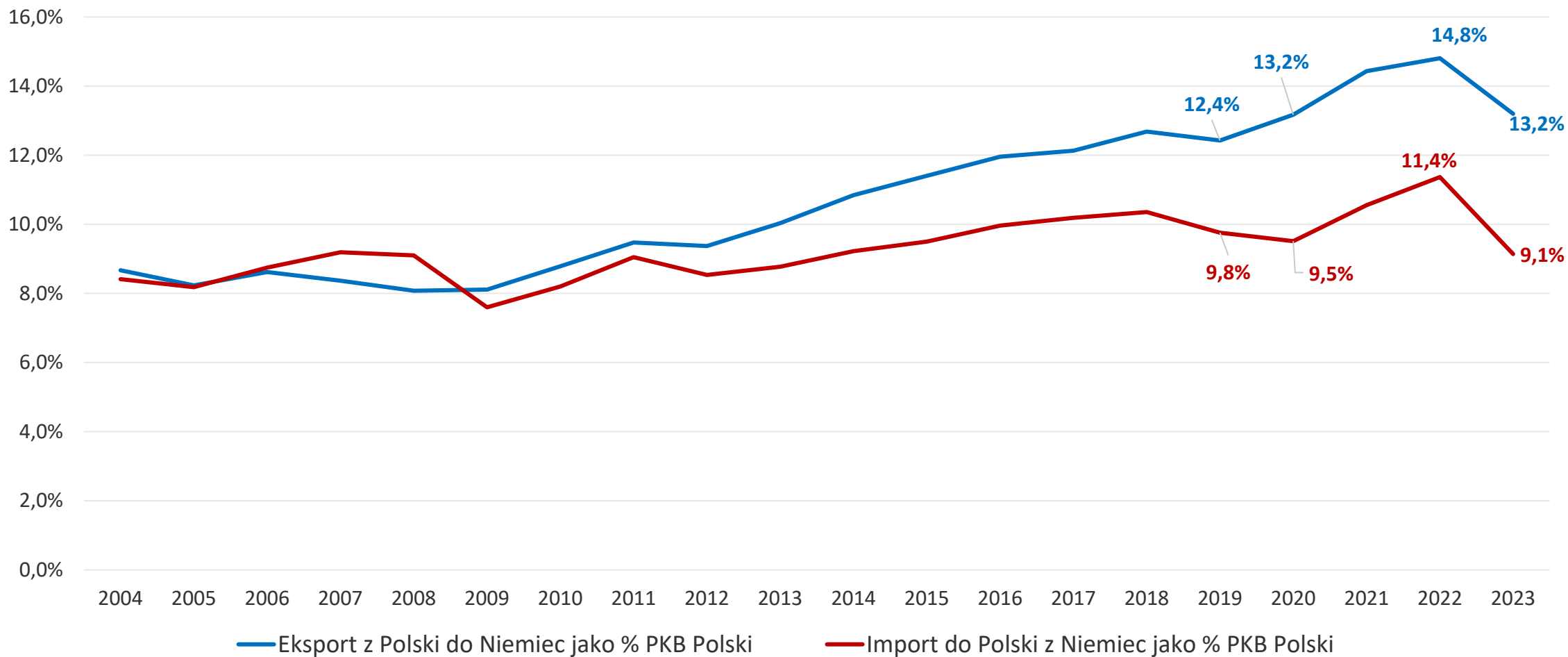

Źródło: ITC, IMF

Źródło: ITC, IMF

Niemcy są ważne dla polskiej gospodarki, jednakże nastąpiło tąpnięcie w udziale obrotów handlu zagranicznego z Niemcami w stosunku do polskiego PKB.

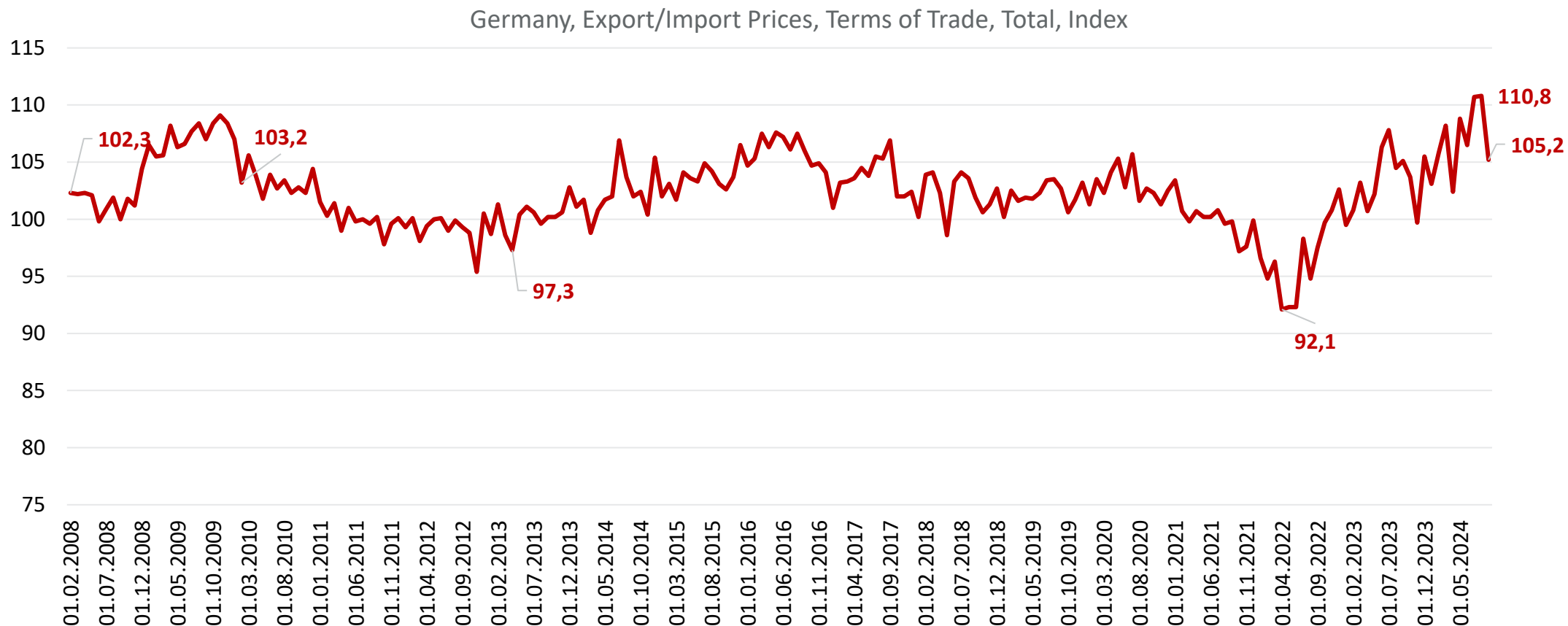
Handel zagraniczny

Źródło: GUS, IMF, statystyki w USD ceny bieżące

Terms of trade Niemiec mimo ostatniego spadku wskaźnik utrzymuje się powyżej 100 pkt. Terms of trade to wskaźnik określający relację zmian cen towarów eksportowanych do zmian cen towarów importowanych.

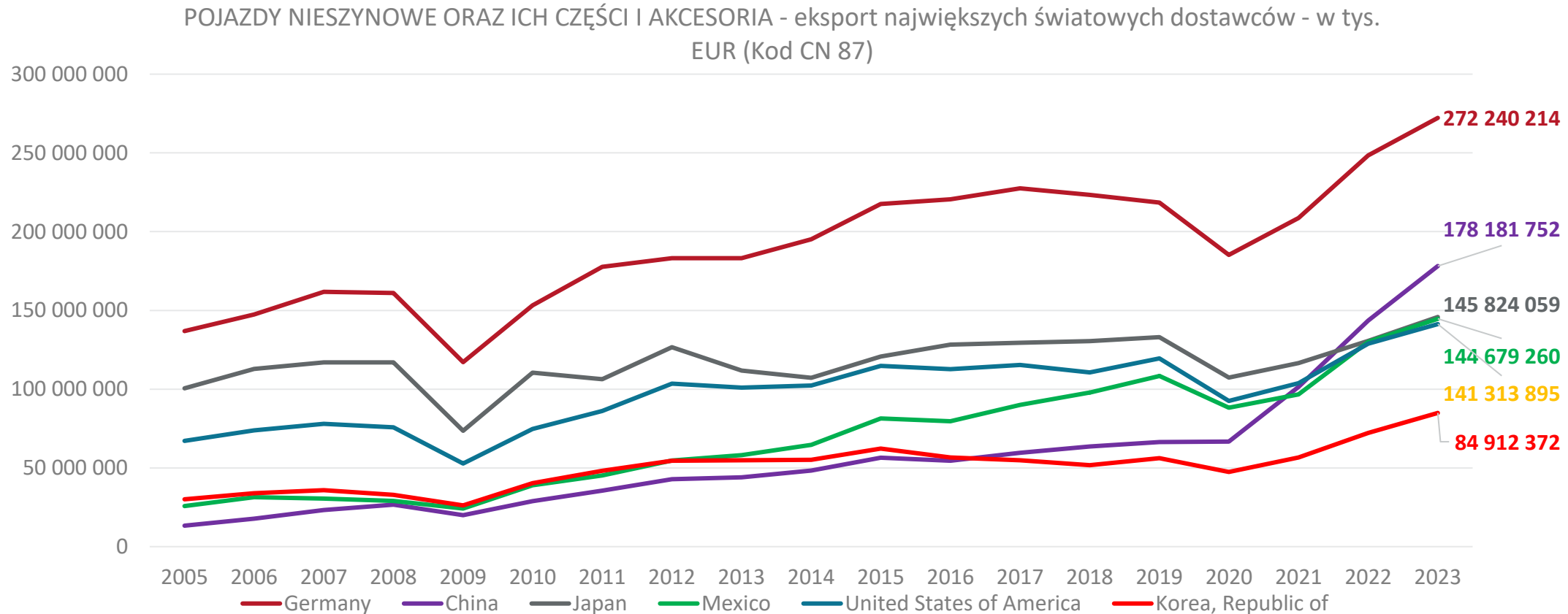
Handel zagraniczny

Źródło: Macrobond

Niemcy wciąż są potęgą jeśli chodzi o eksport branży automotive i zajmują pod tym względem 1 miejsce na świecie. Chiny w bardzo dynamiczny sposób zostały 2 (w 2020 r. 5 miejsce) eksporterem branży automotive.

Handel zagraniczny

Źródło: ITC

Streszczenie

Koniunktura

PKB

Inflacja

Bezrobocie

Przemysł

Budownictwo

Konsumpcja

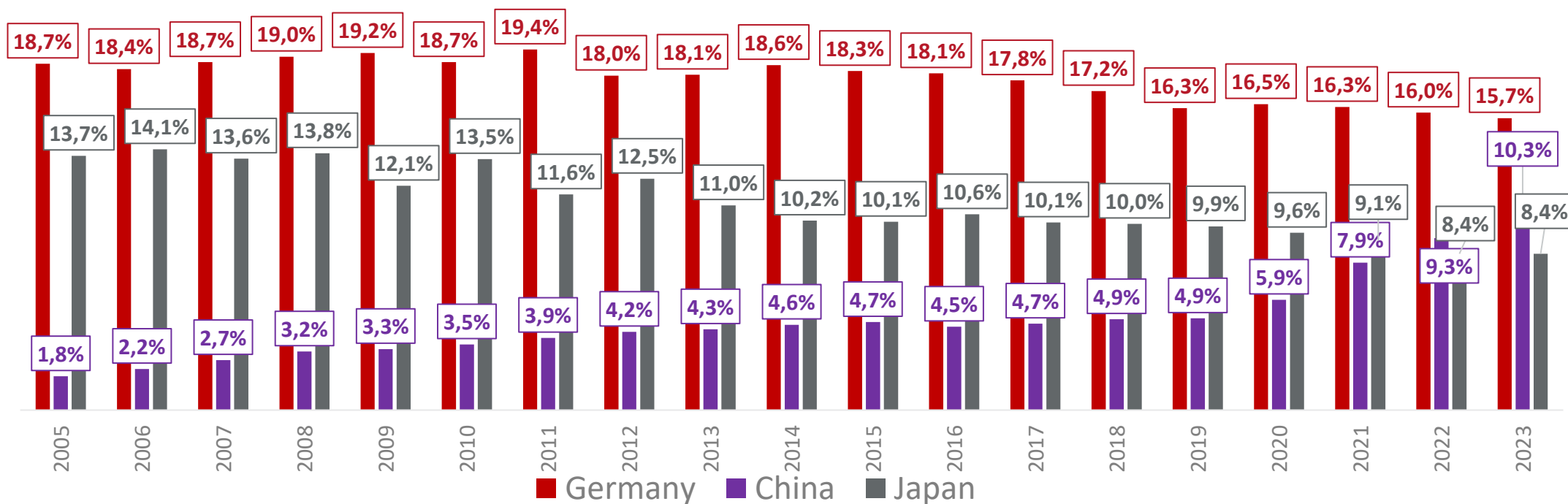
Handel Zagraniczny

Upadłości

Dystans pomiędzy Niemcami a Chinami pod względem eksportu branży automotive maleje.

Handel zagraniczny

Udział w światowym eksporcie - POJAZDY NIESZYNOWE ORAZ ICH CZĘŚCI I AKCESORIA,
w %, (Kod CN 87)

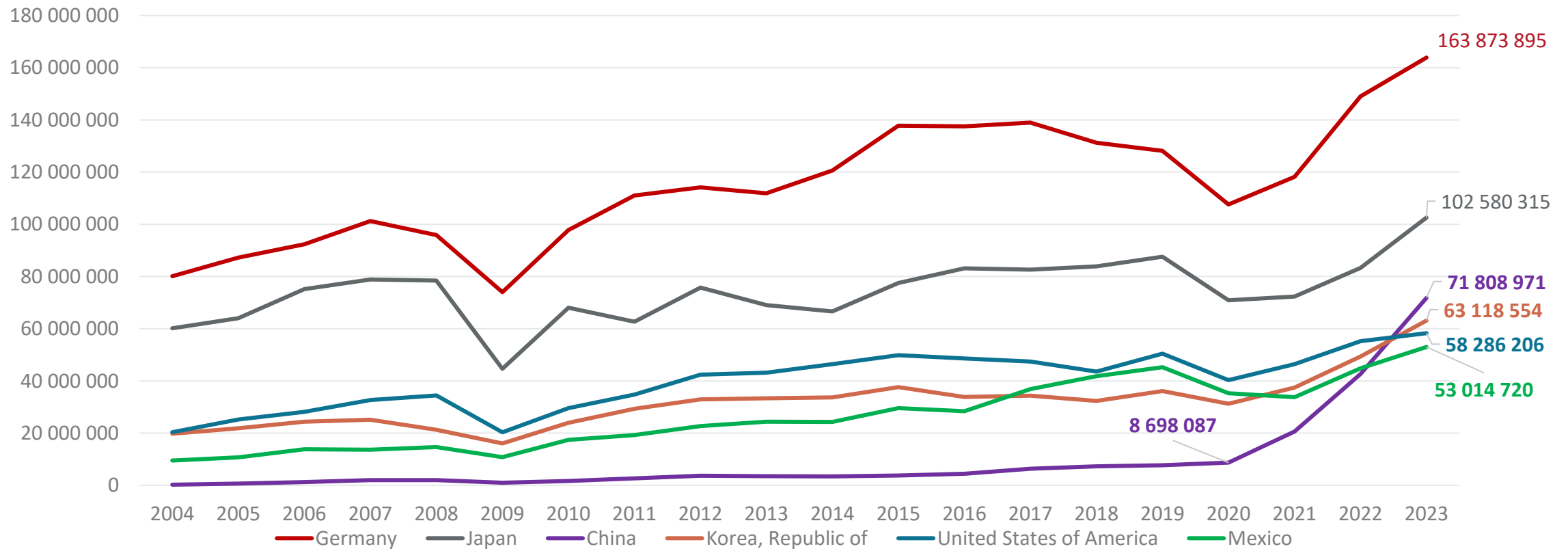

Źródło: ITC

Wartość wyeksportowanych przez Niemcy samochodów osobowych rośnie. Chiny dynamicznie awansowały na trzecią pozycję wśród krajów eksportujących samochody jedynie z silnikiem elektrycznym.

Handel zagraniczny

Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu < 10 osób - eksport największych światowych dostawców - w tys. EUR, (Kod CN 8703)

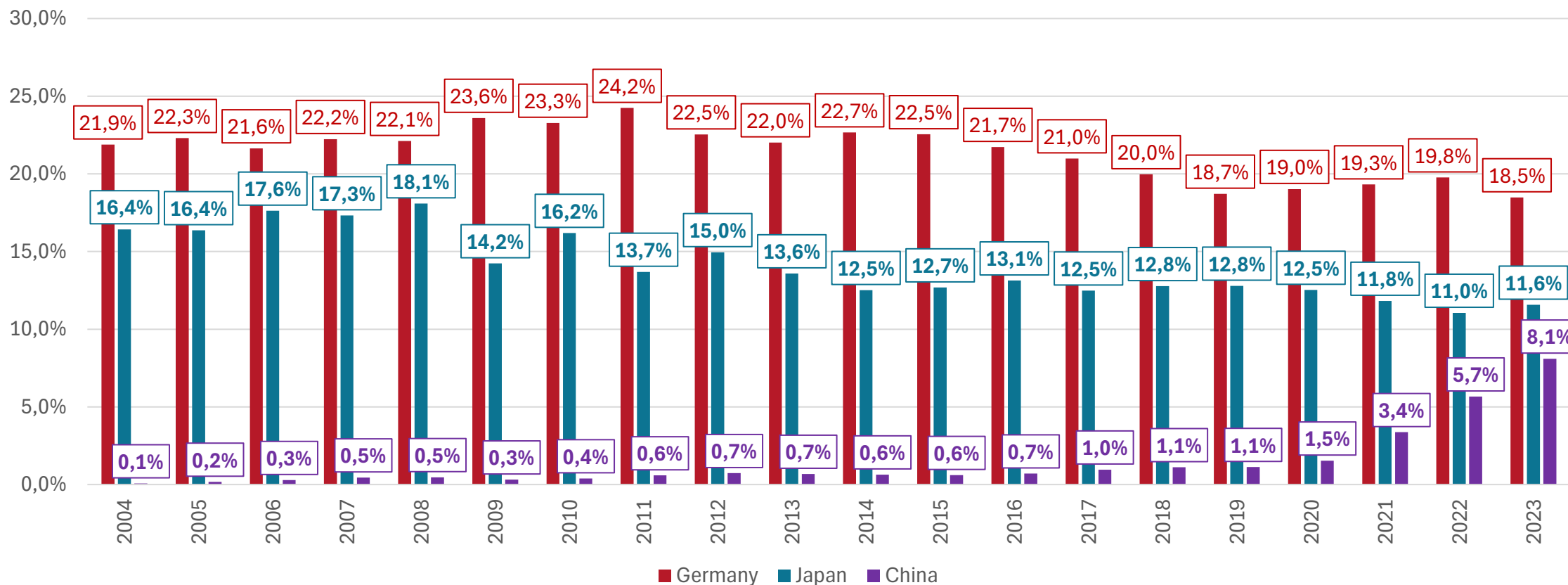

Źródło: ITC

Niemcy są wciąż najistotniejszym eksporterem samochodów osobowych na świecie. Jednakże w ciągu 20 lat ich udział w światowym eksporcie samochodów osobowych uległ delikatnemu zmniejszeniu.

Handel zagraniczny

Udział w światowym eksporcie - Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu < 10 osób

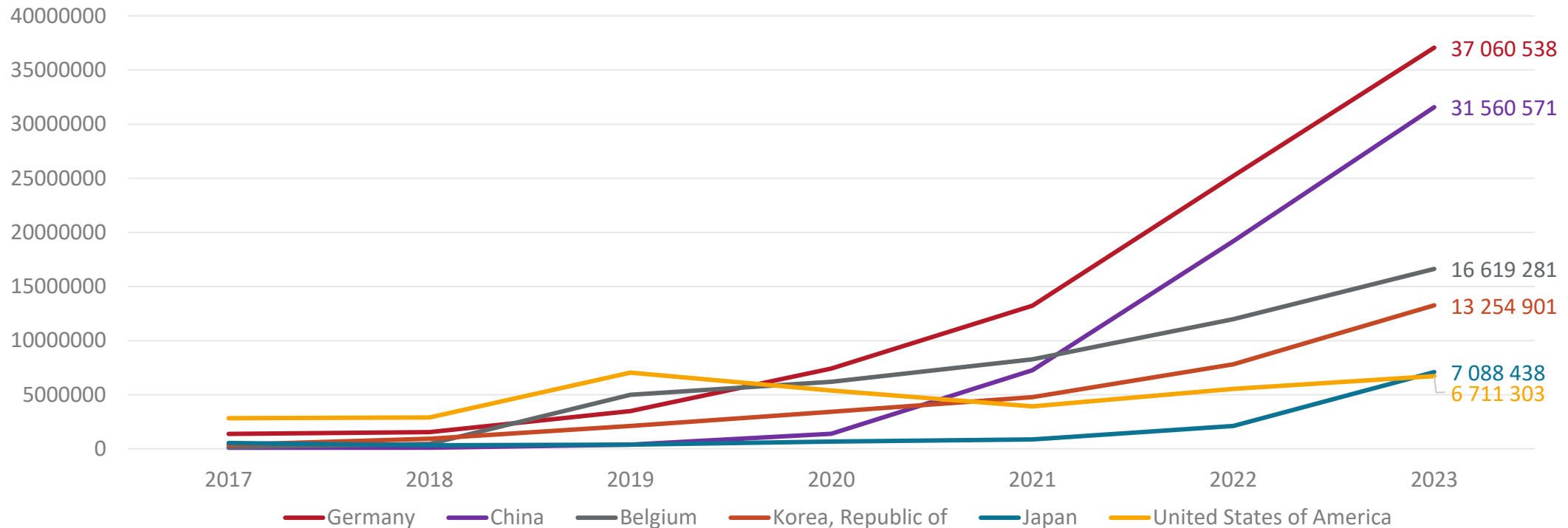

Źródło: ITC

Niemcy i zaraz po nich Chiny są największymi eksporterami samochodów napędzanych jedynie silnikiem elektrycznym.

Handel zagraniczny

Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu < 10 osób, jedynie z silnikiem elektrycznym do napędu - eksport największych światowych dostawców - w tys. EUR, (Kod CN 870380)

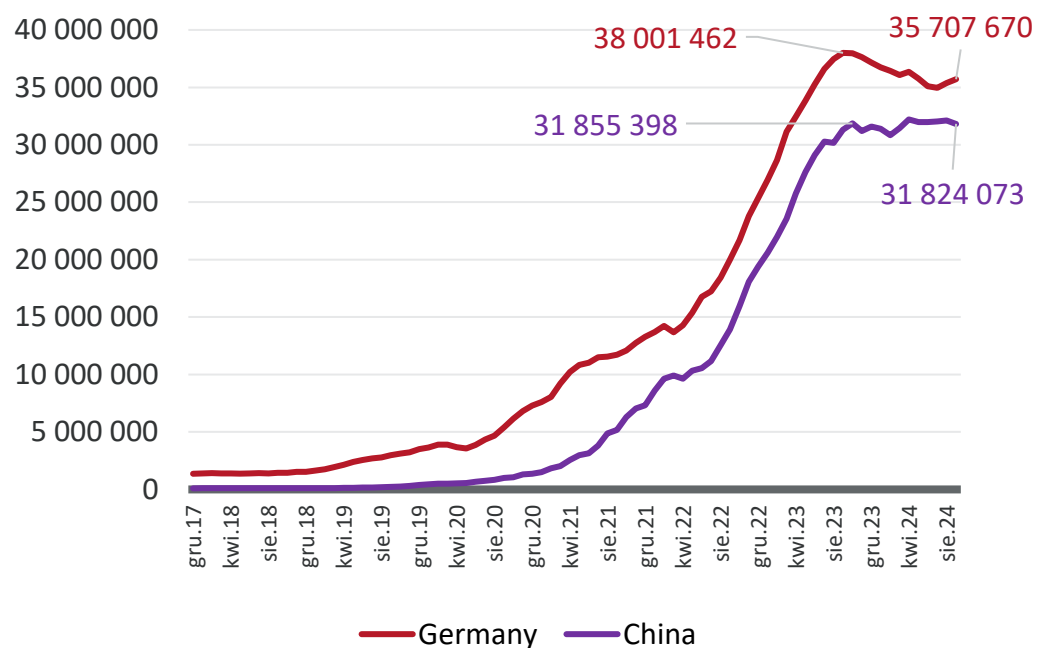

Źródło: ITC

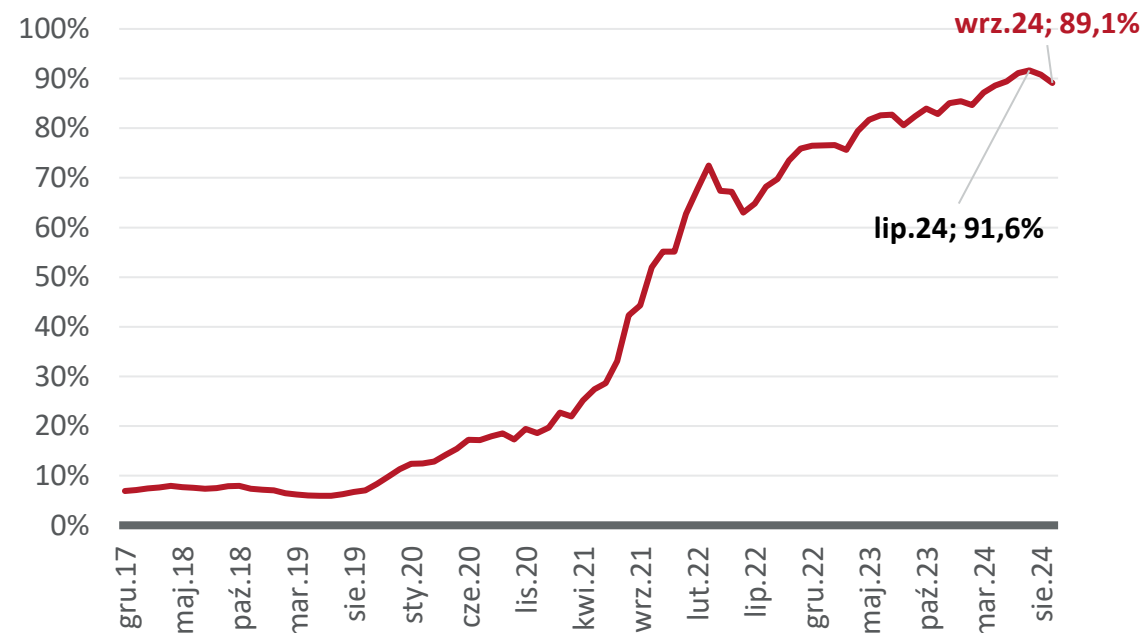
Eksport samochodów elektrycznych z Niemiec odnotował delikatny wzrost, natomiast Chiny odnotowują w tej kategorii stagnację. W tej kategorii Chiny oscylują wokół 90% eksportu Niemiec.

Handel zagraniczny

Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu < 10 osób, jedynie z silnikiem elektrycznym do napędu - eksport w tys. EUR, (Kod CN 870380), roczna krocząca ostatnie dane za wrzesień 2024

Wartość chińskiego eksportu samochodów jedynie z silnikiem elektrycznym do eksportu Niemiec w tej samej kategorii, na rocznej kroczącej w EUR, ostatnie dane za wrzesień 2024

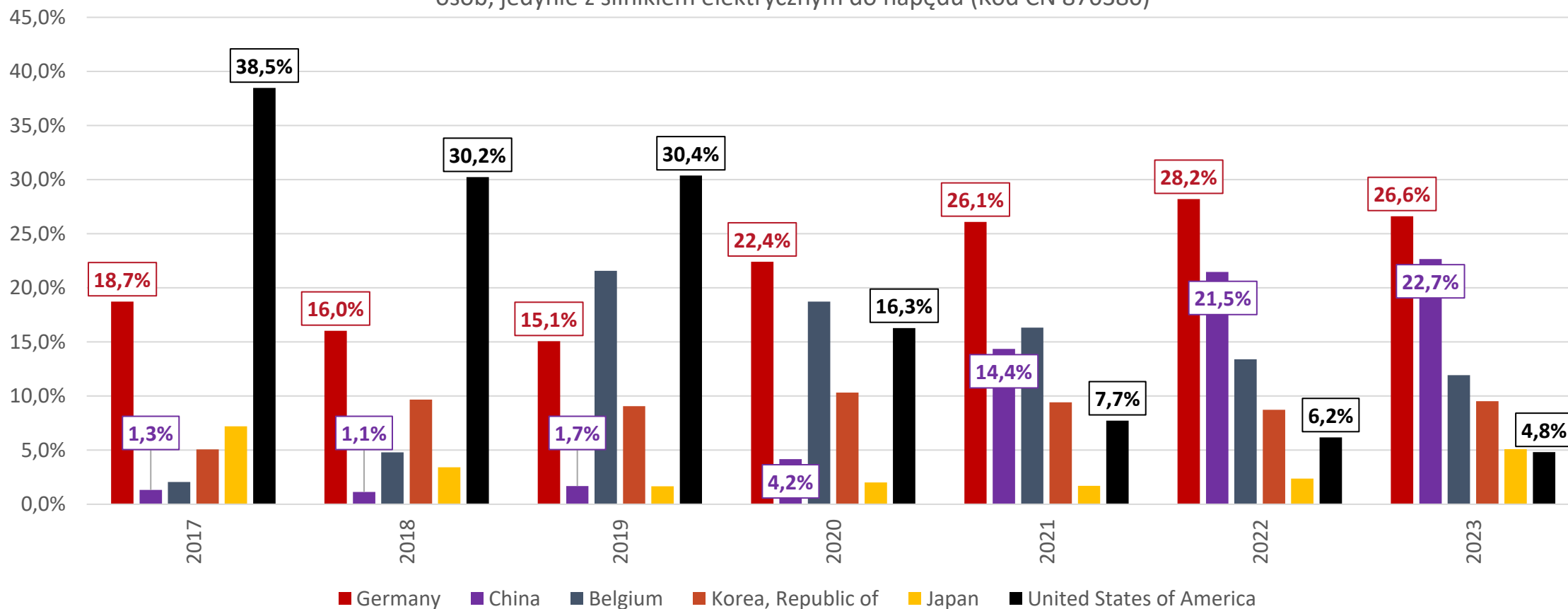

Źródło: ITC

Chiny relatywnie niewiele ustępują Niemcom pod względem eksportu samochodów jedynie z silnikiem elektrycznym.

Handel zagraniczny

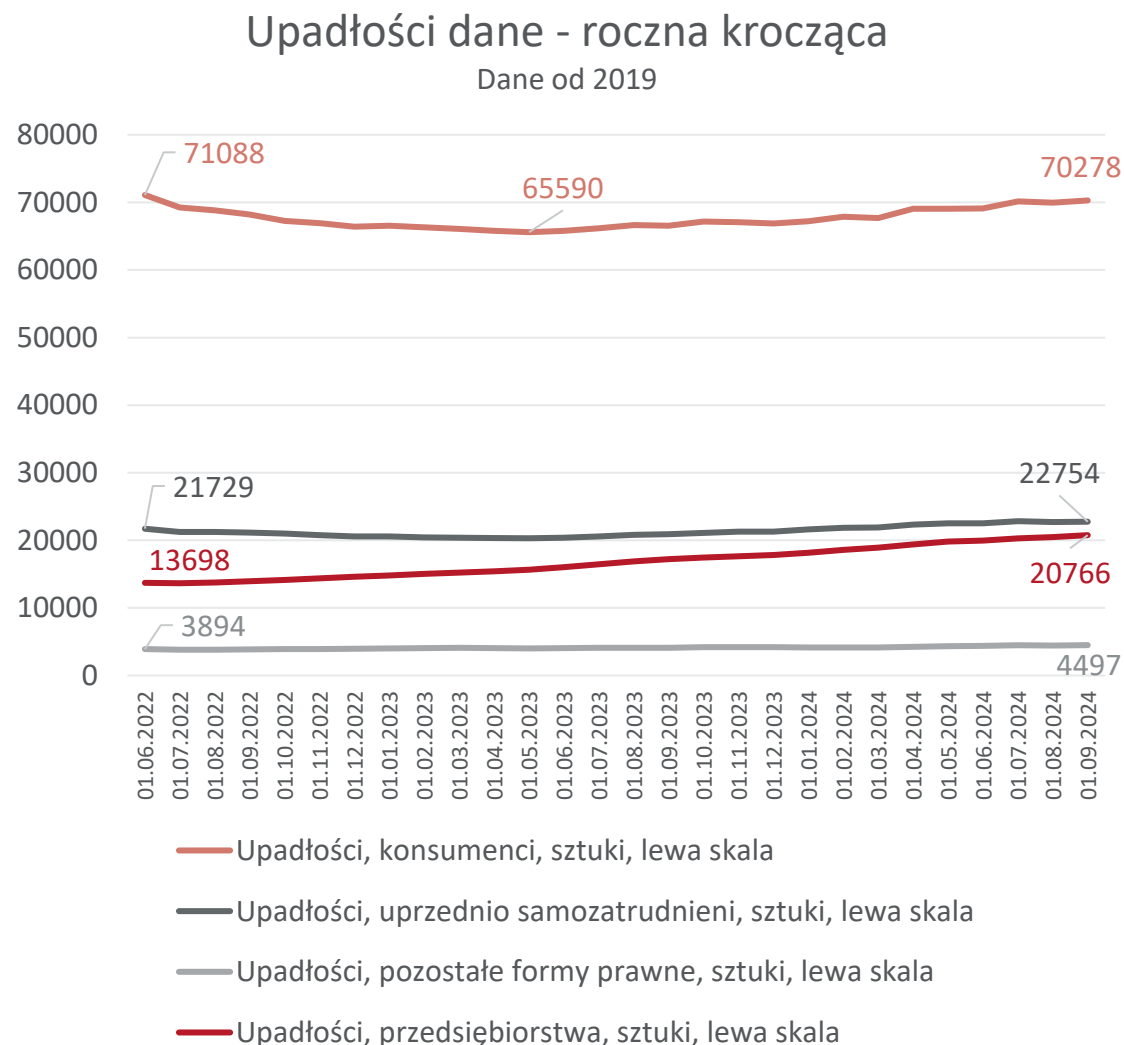
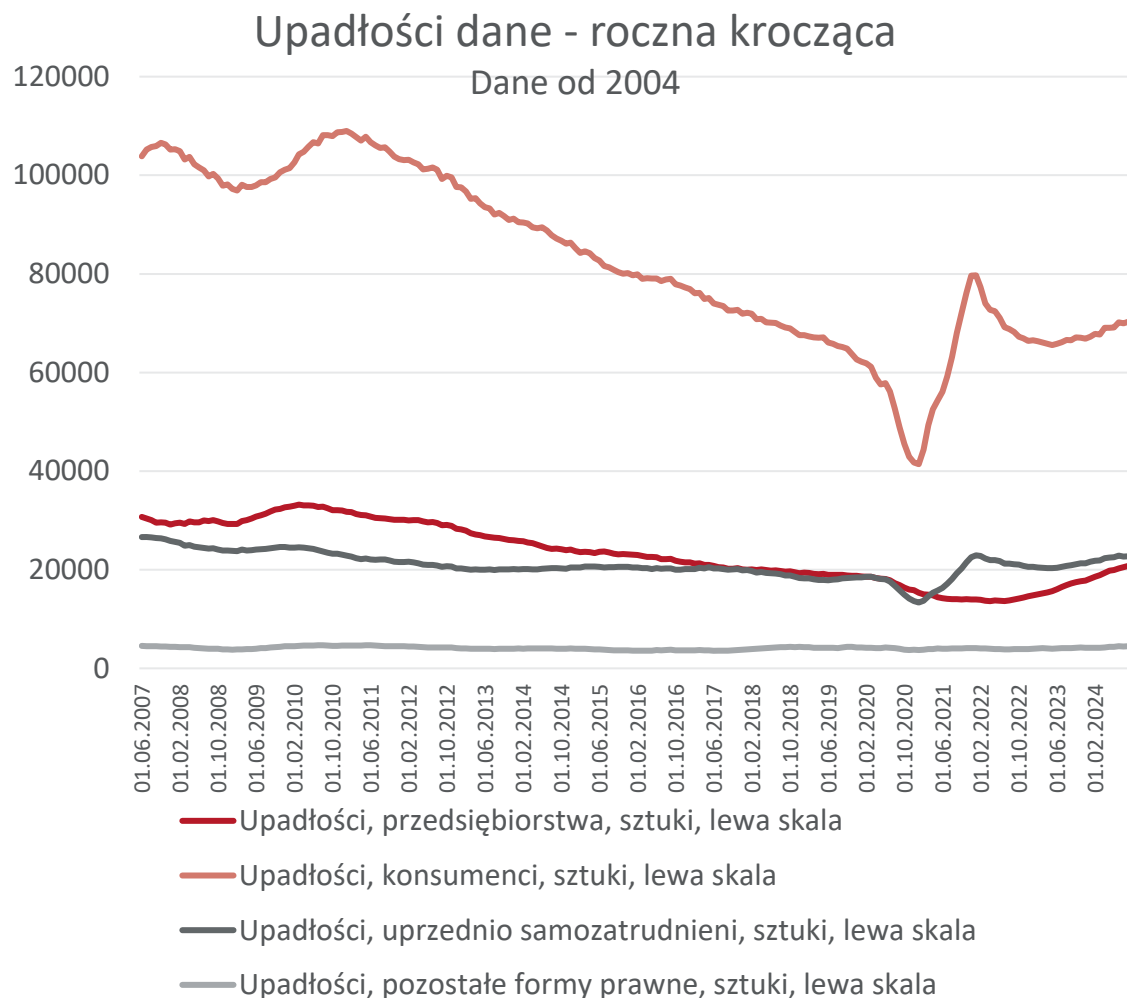
Udział w światowym eksporcie - Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu < 10 osób, jedynie z silnikiem elektrycznym do napędu (Kod CN 870380)

Źródło: ITC

Wysoki wzrost upadłości przedsiębiorstw +20,6% rdr. Upadłości konsumenckie też wzrosły, ale wolniej 5,6% rdr.

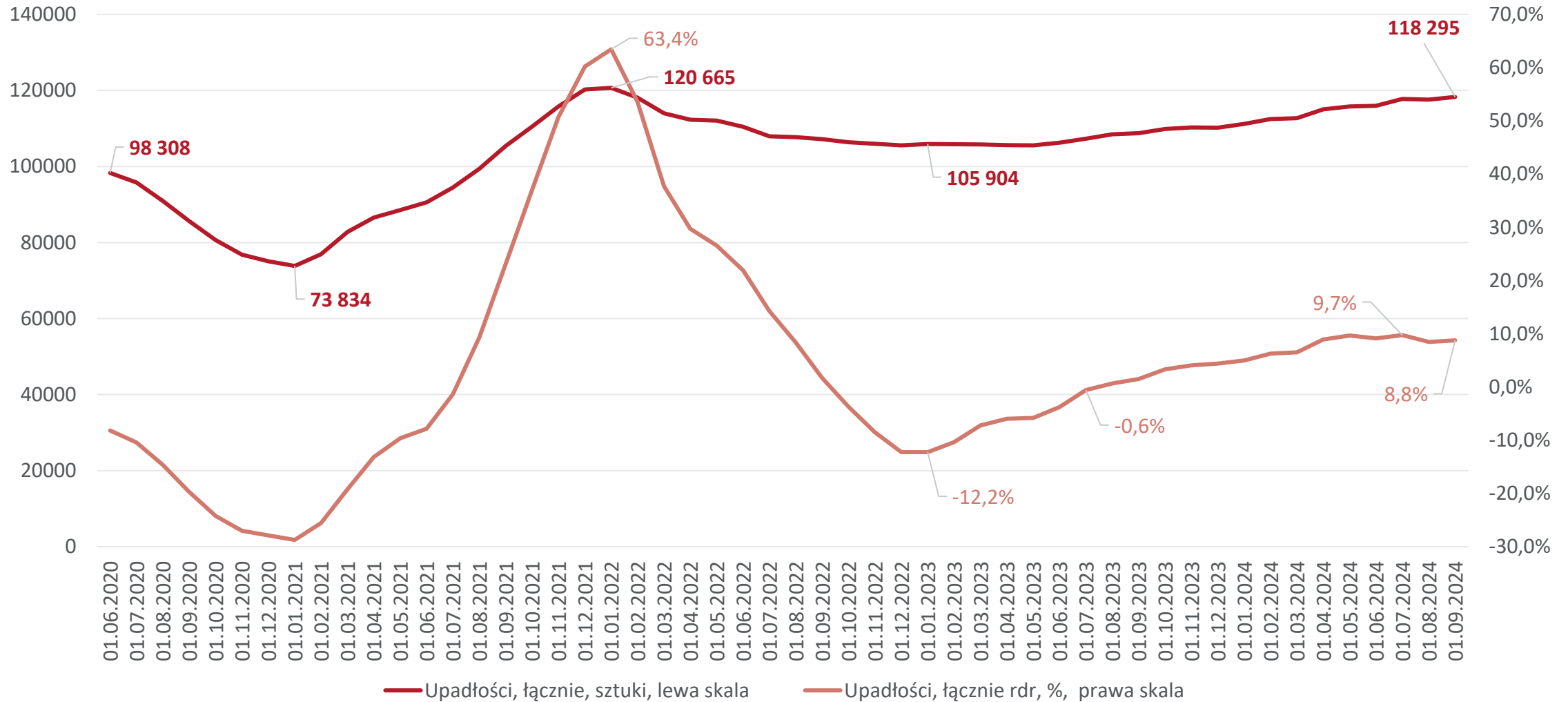
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości – dodatnia dynamika w skali roku.

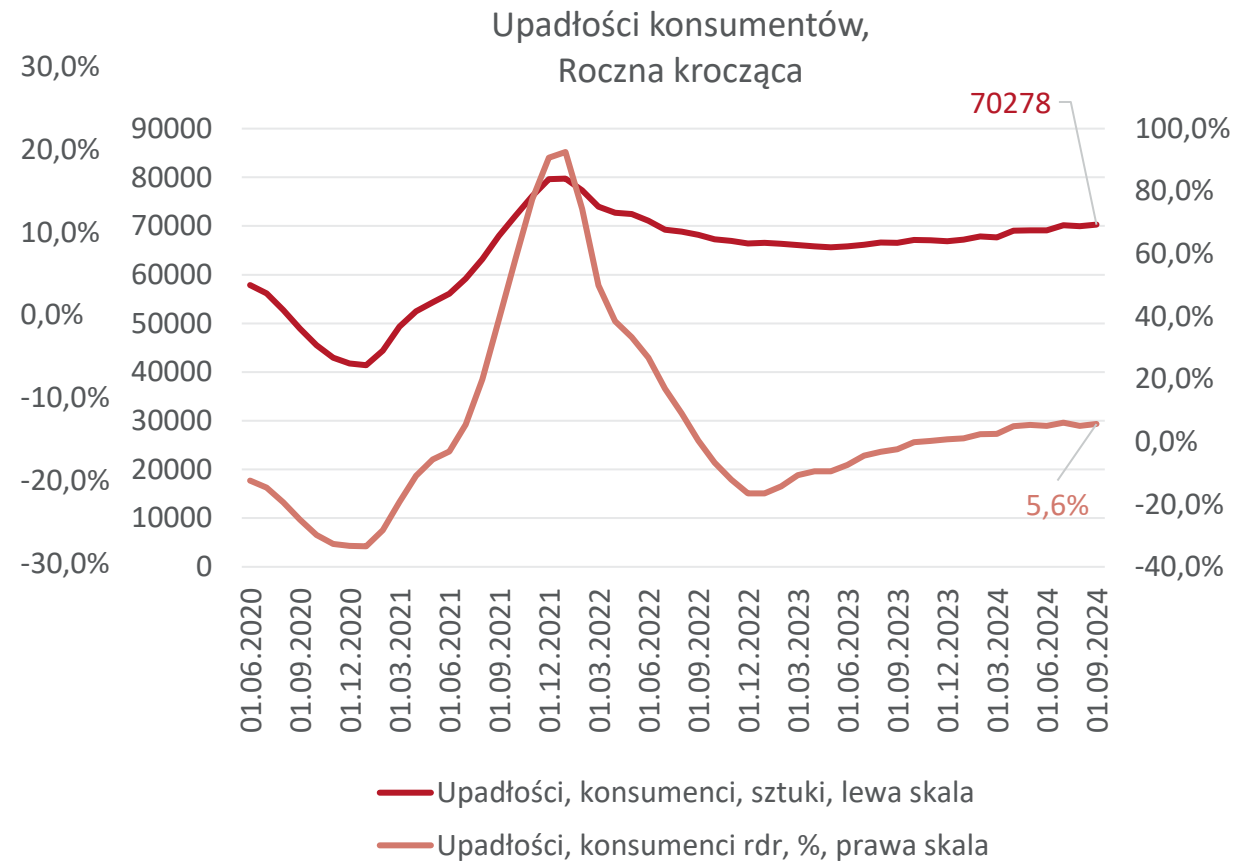
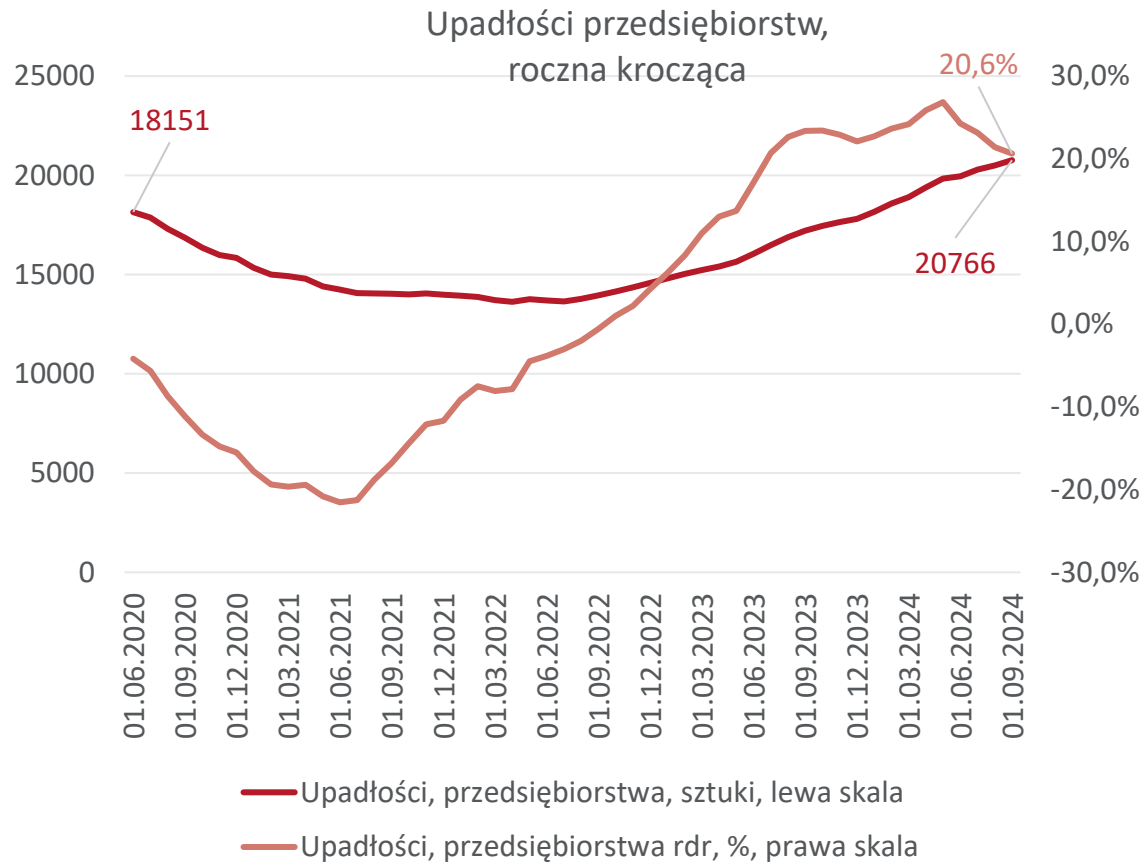
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Poziomu upadłości wśród przedsiębiorstw – na wyższym poziomie niż przed COVID-19.
 U konsumentów – dodatnia dynamika upadłości.

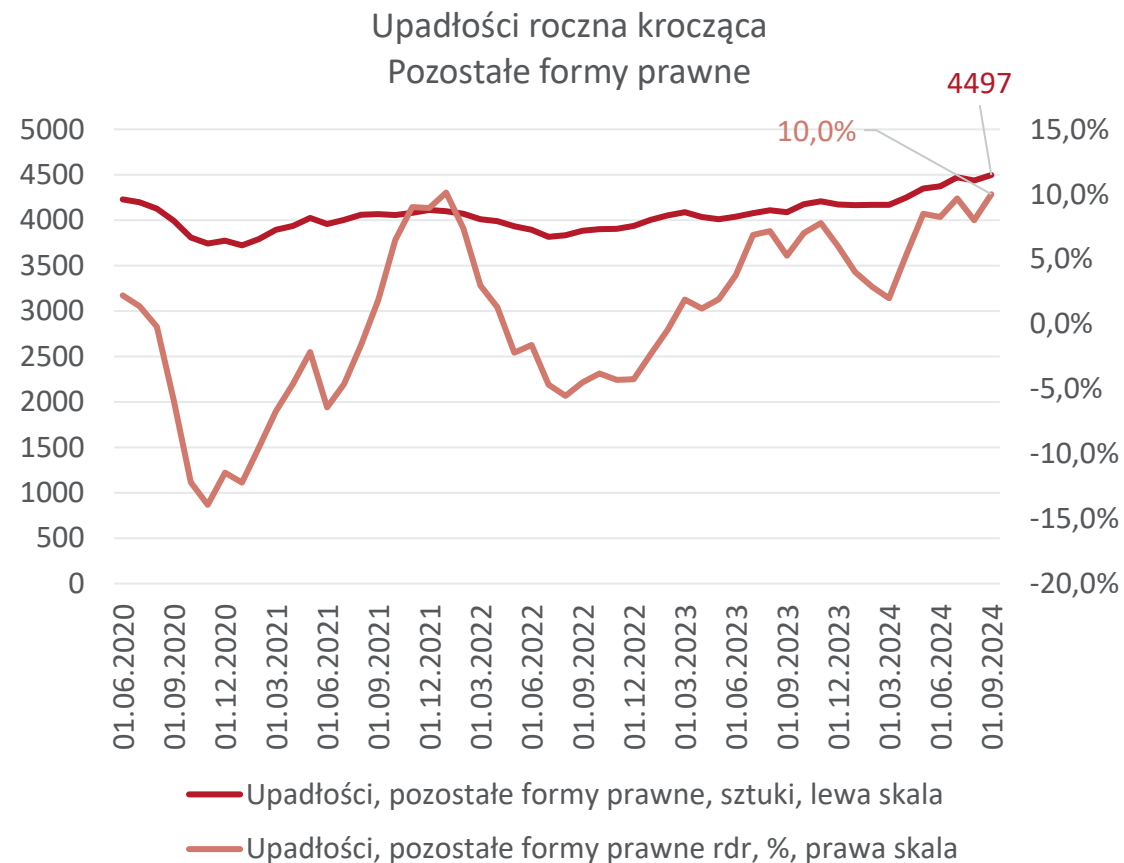
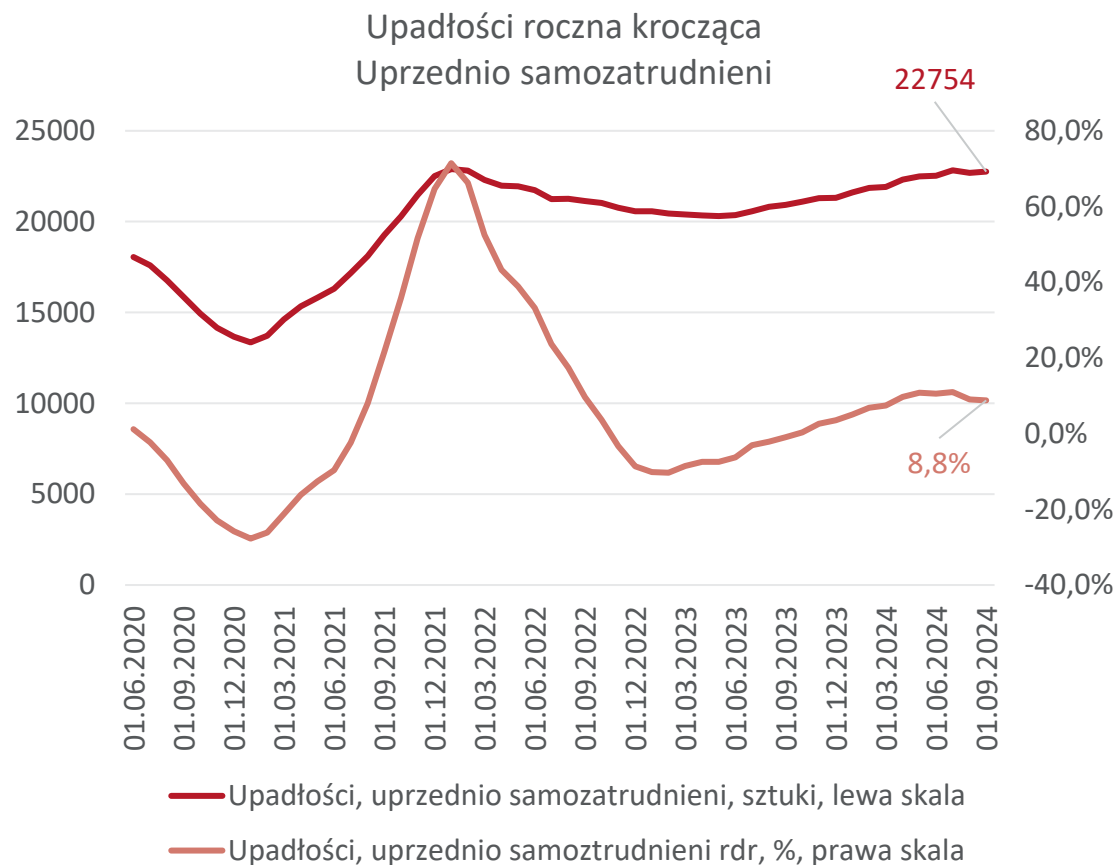
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Wśród pozostałych form prawnych można zaobserwować wzrost upadłości.

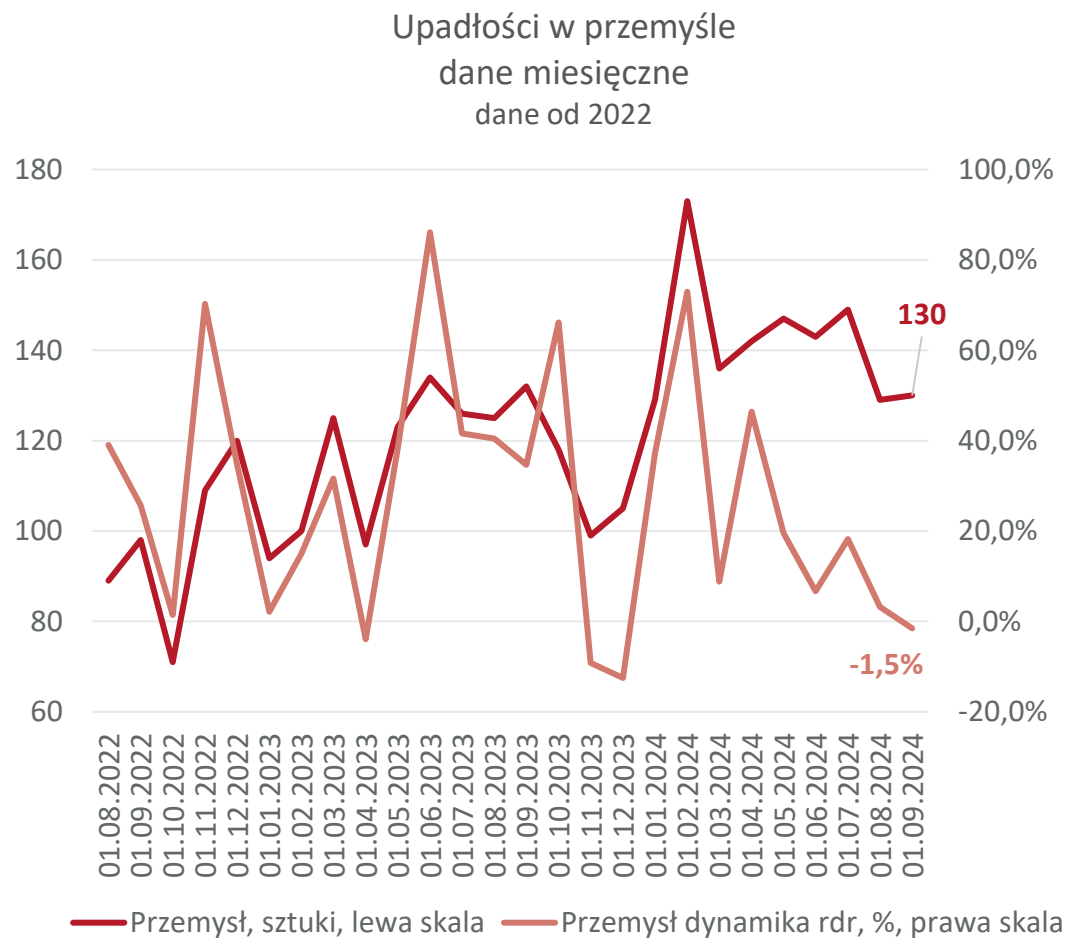
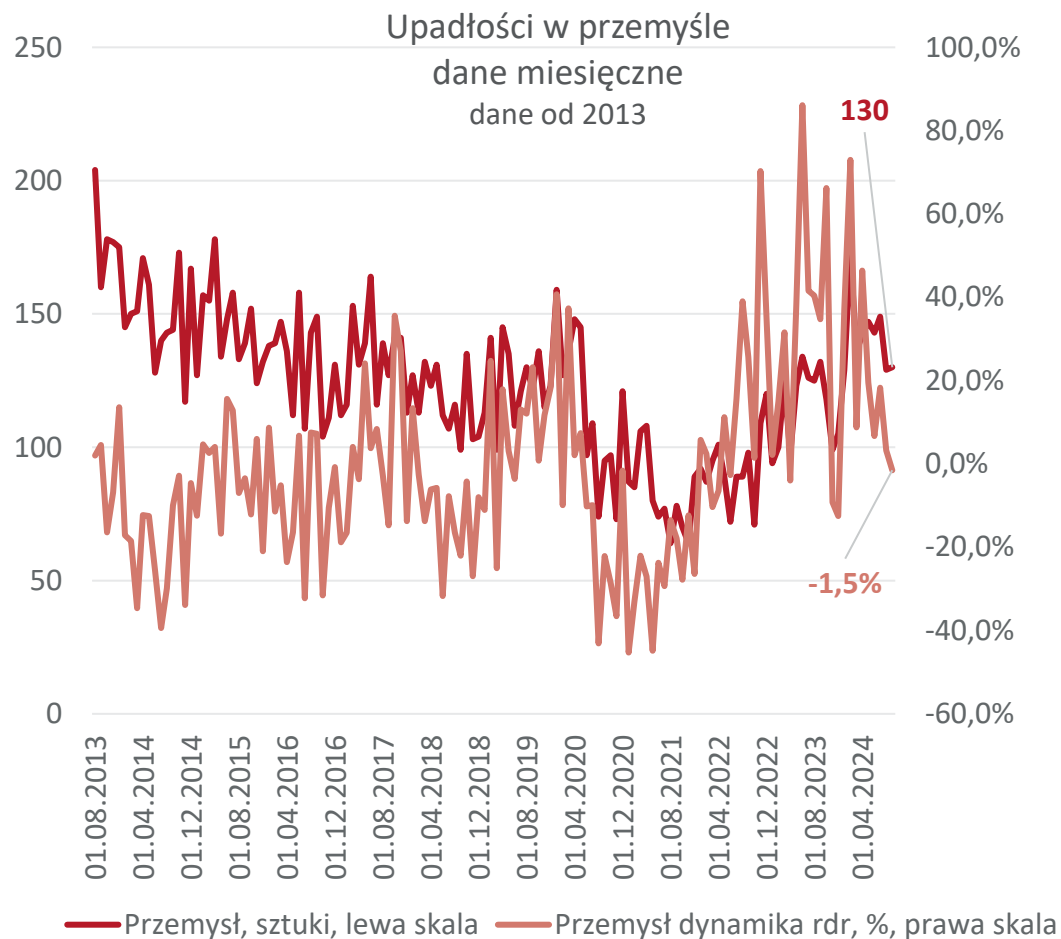
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości w przemyśle mimo, iż ostatnia dynamika rdr jest ujemna to od trzech lat upadłości w przemyśle rosną.

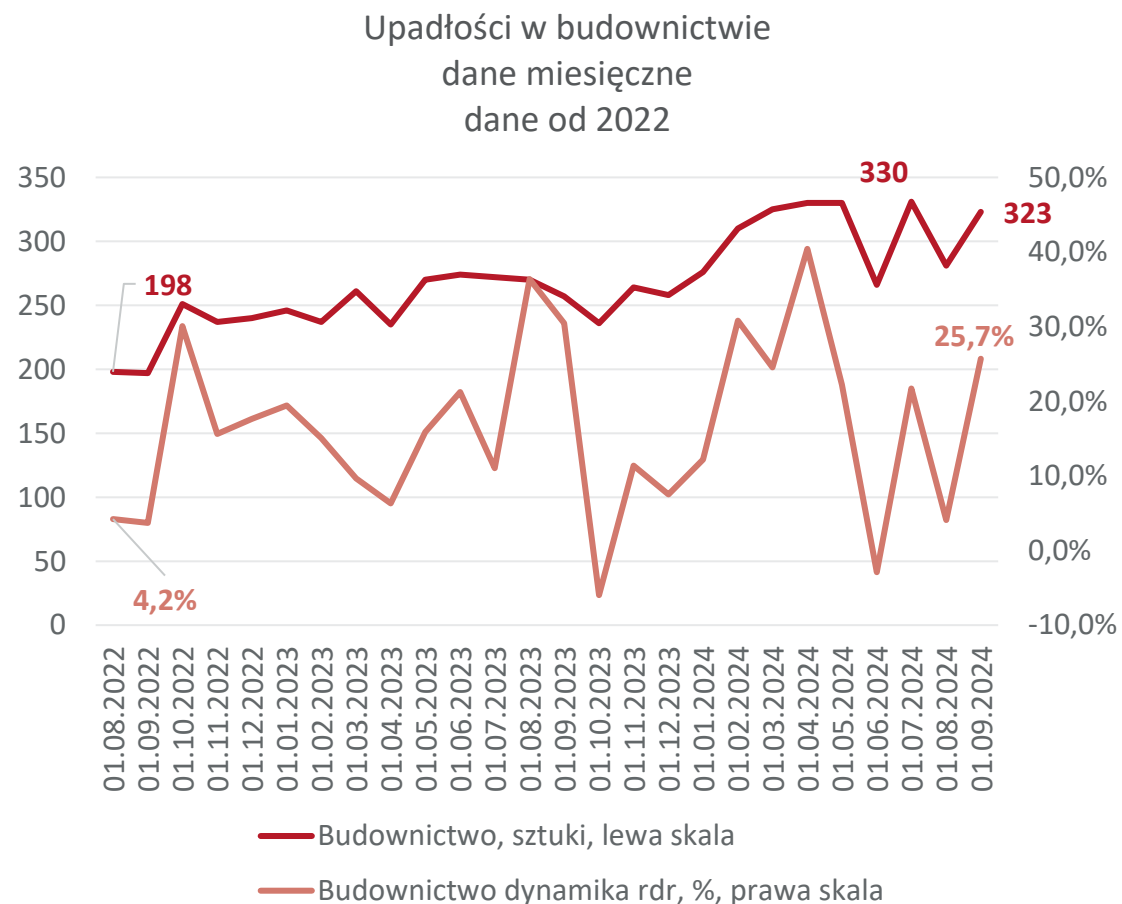
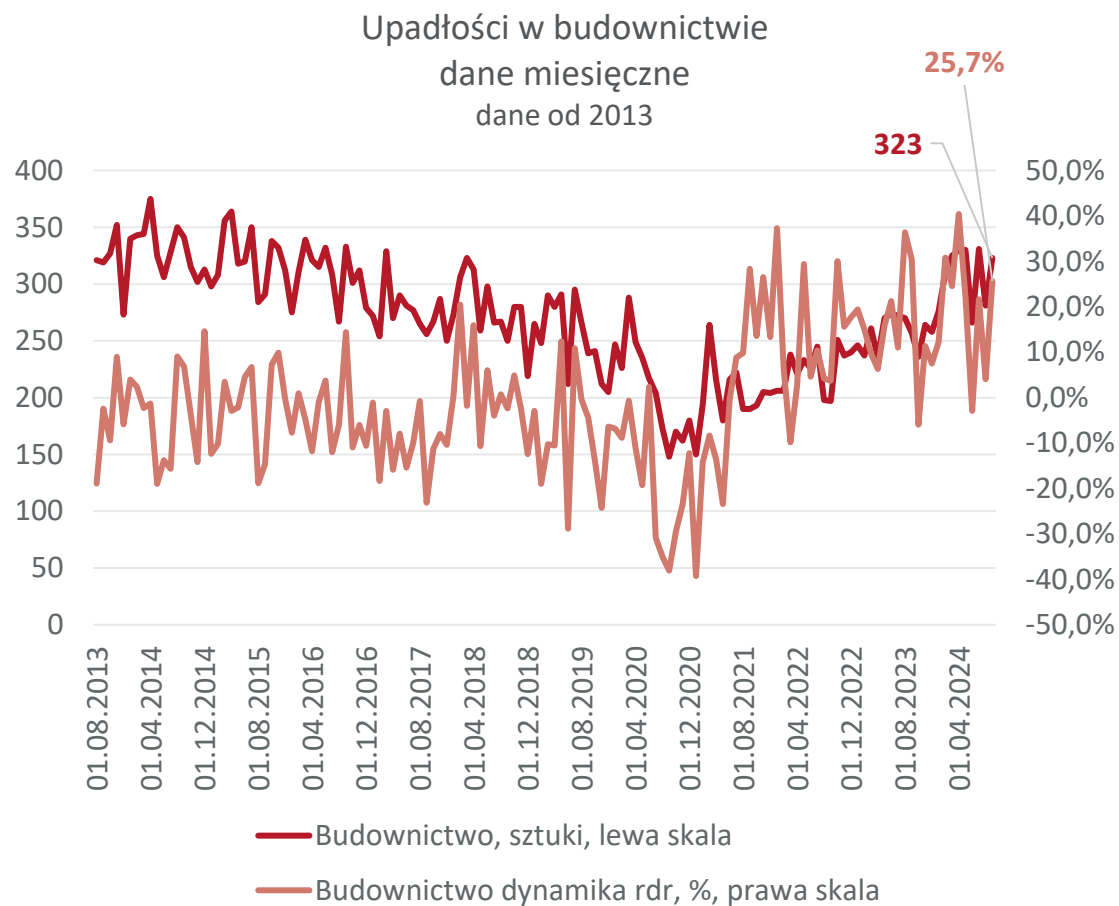
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości – budownictwo - od 2020 r. upadłości rosną.

Upadłości

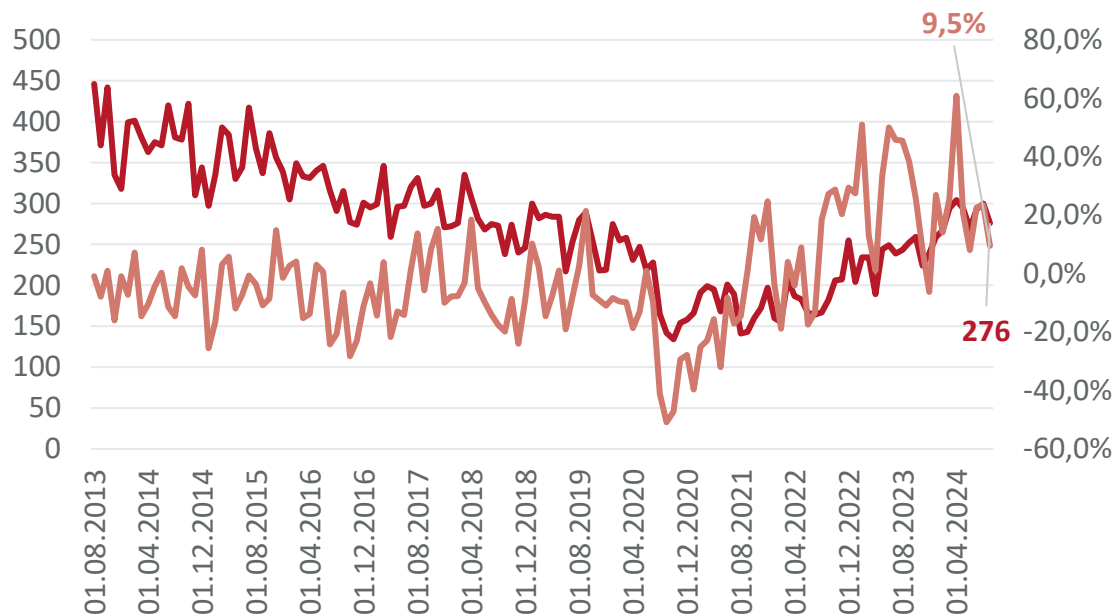

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości – w handlu od 2020 r. rosną.

Upadłości

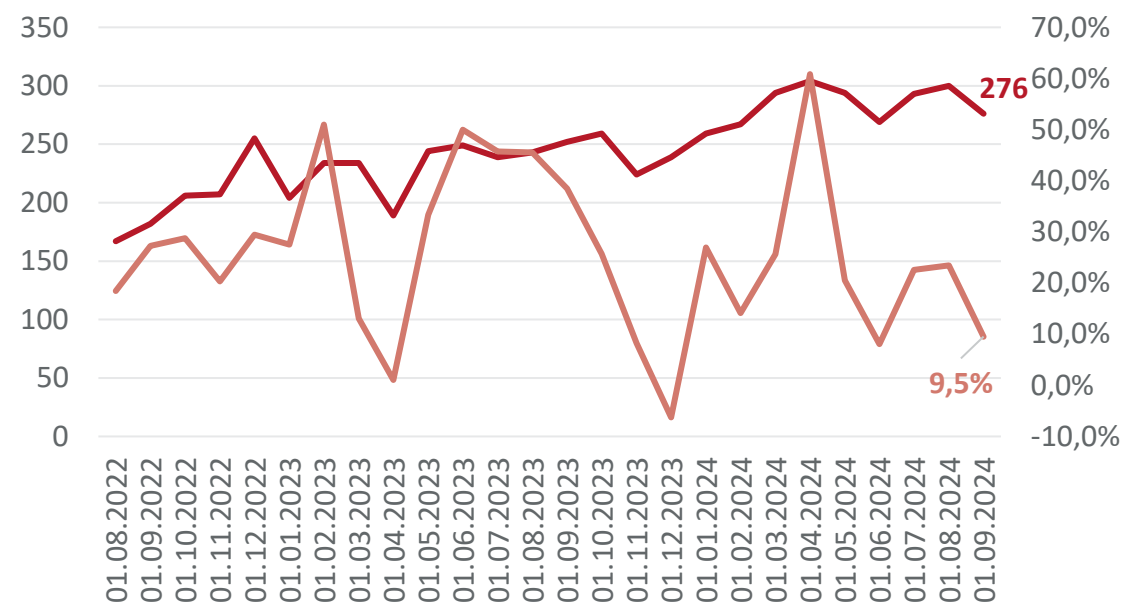
Upadłości handel
dane miesięczne
dane od 2013

— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów, sztuki, lewa skala

— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów dynamika rdr, %, prawa skala

Upadłości handel
dane miesięczne
dane od 2022

— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów, sztuki, lewa skala

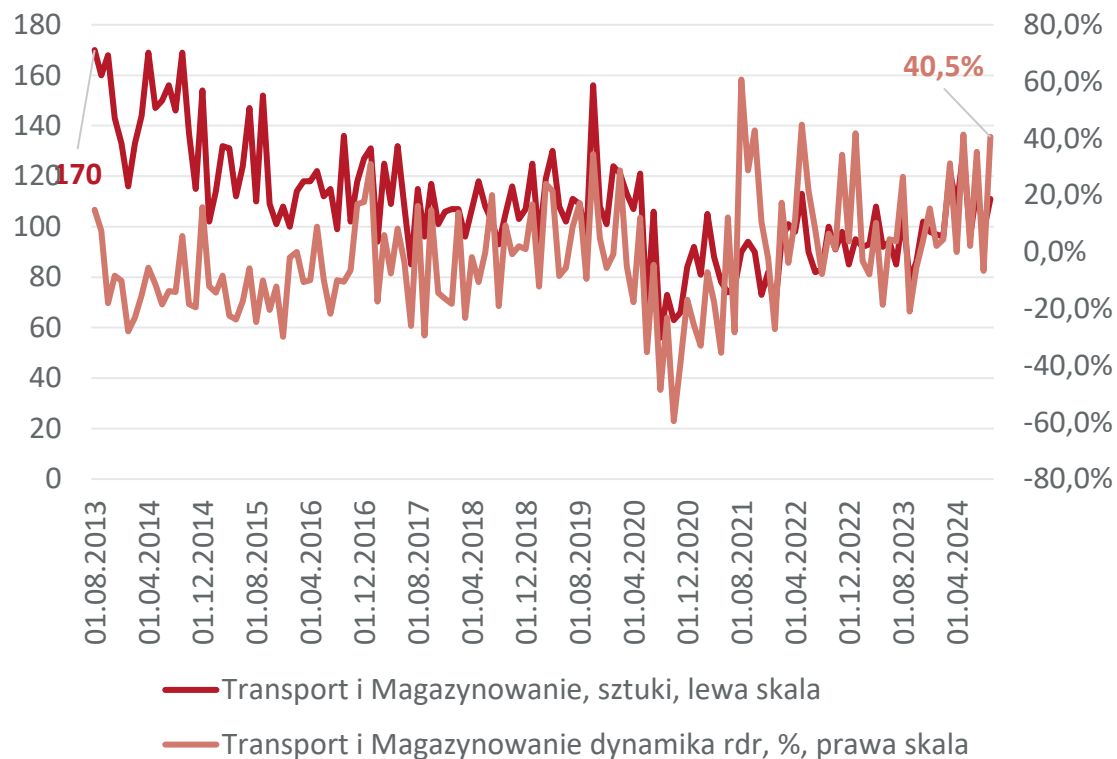
— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów dynamika rdr, %, prawa skala

Źródło: Macrobond, Destatis

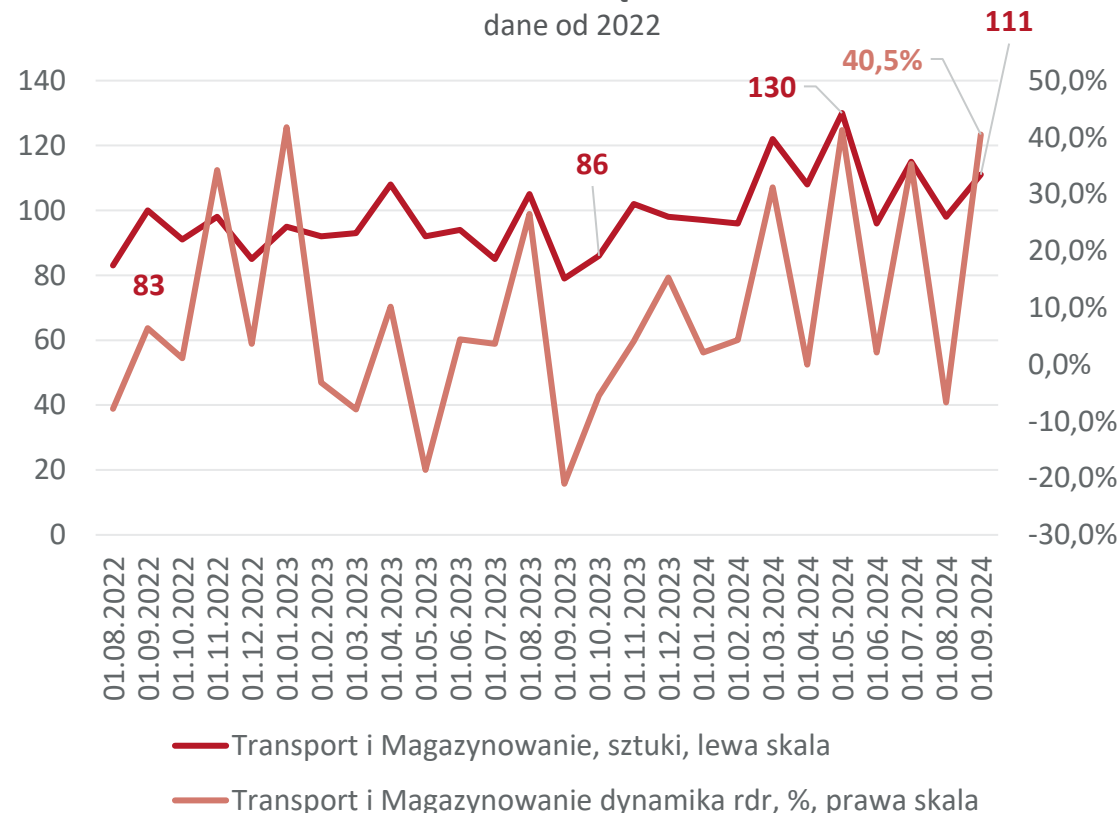
Upadłości – transport i magazynowanie – ostatnia dynamika rdr jest wysoka, jednakże w tej branży od 2020 r. delikatnie rosną.

Upadłości

Upadłości Transport i Magazynowanie
dane miesięczne
dane od 2013

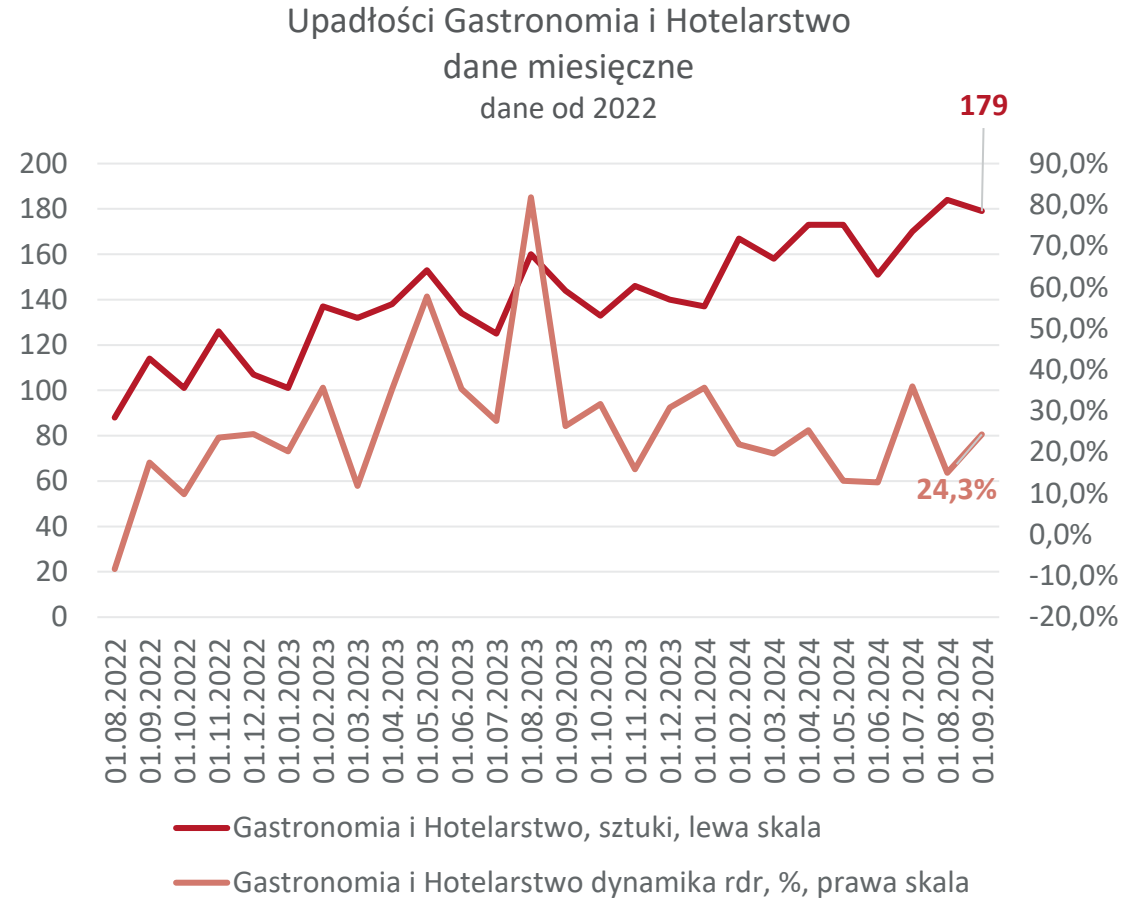
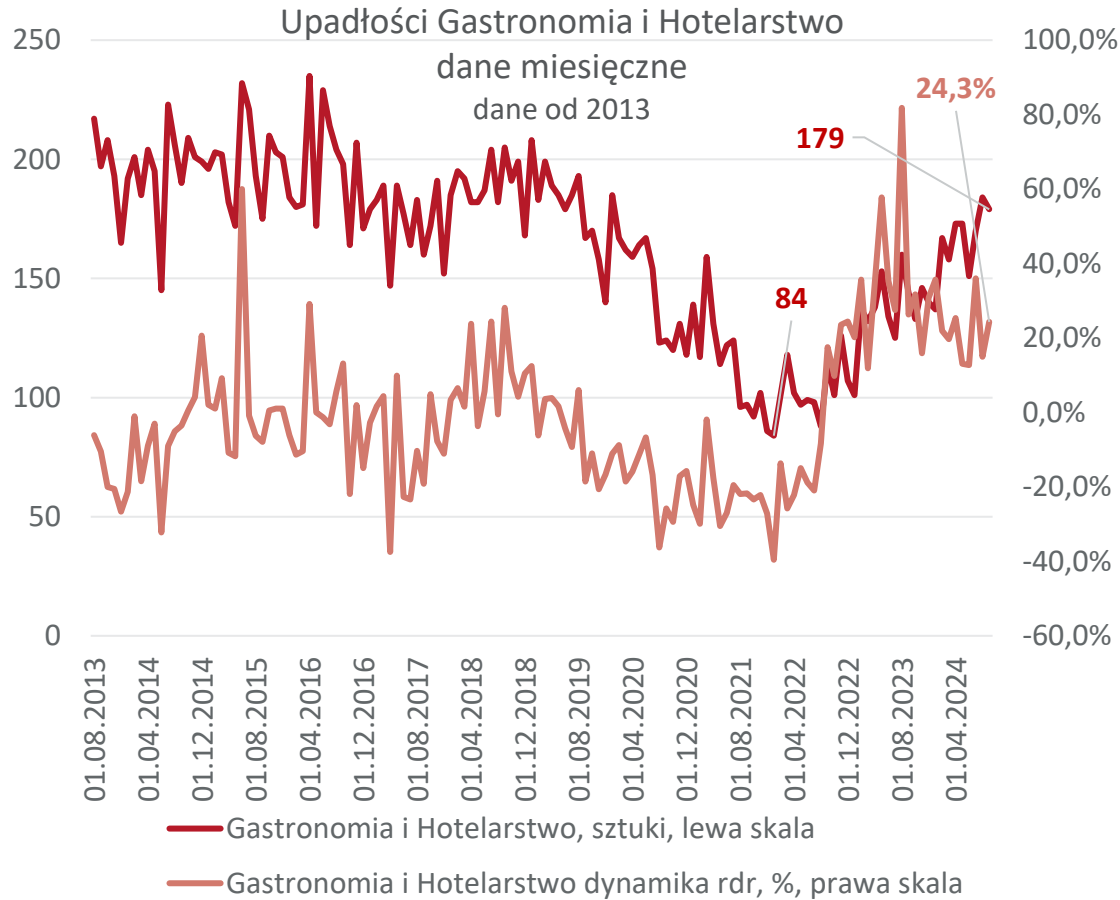
Upadłości Transport i Magazynowanie
dane miesięczne
dane od 2022

Źródło: Macrobond, Destatis

W gastronomii i hotelarstwie wzrost poziomu upadłości.

Upadłości

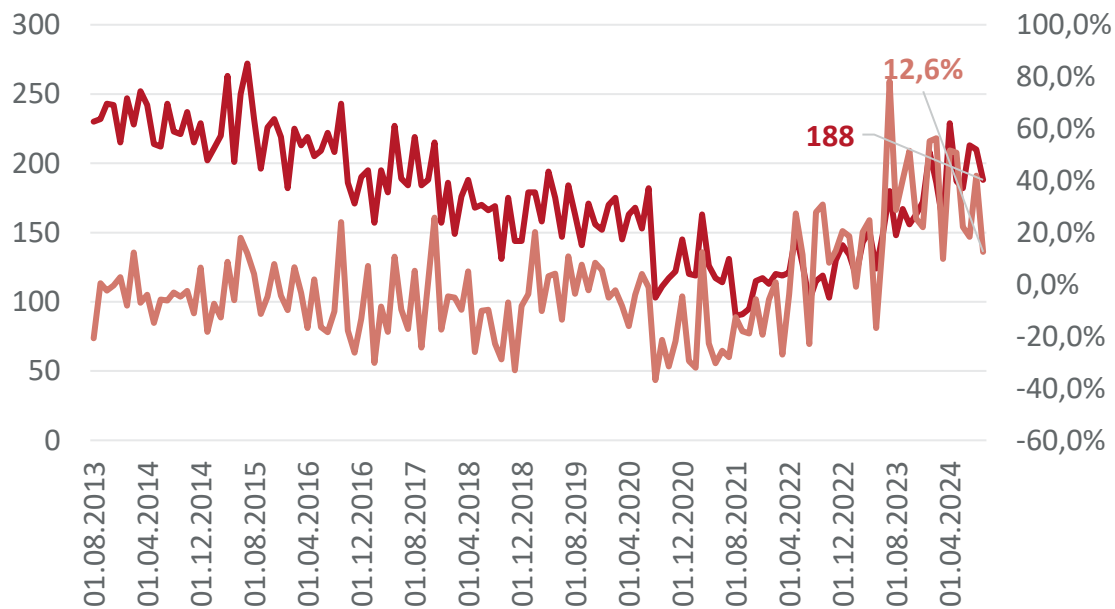

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości w działalności naukowej, profesjonalnej i technicznej - od 2020 r. rosną.

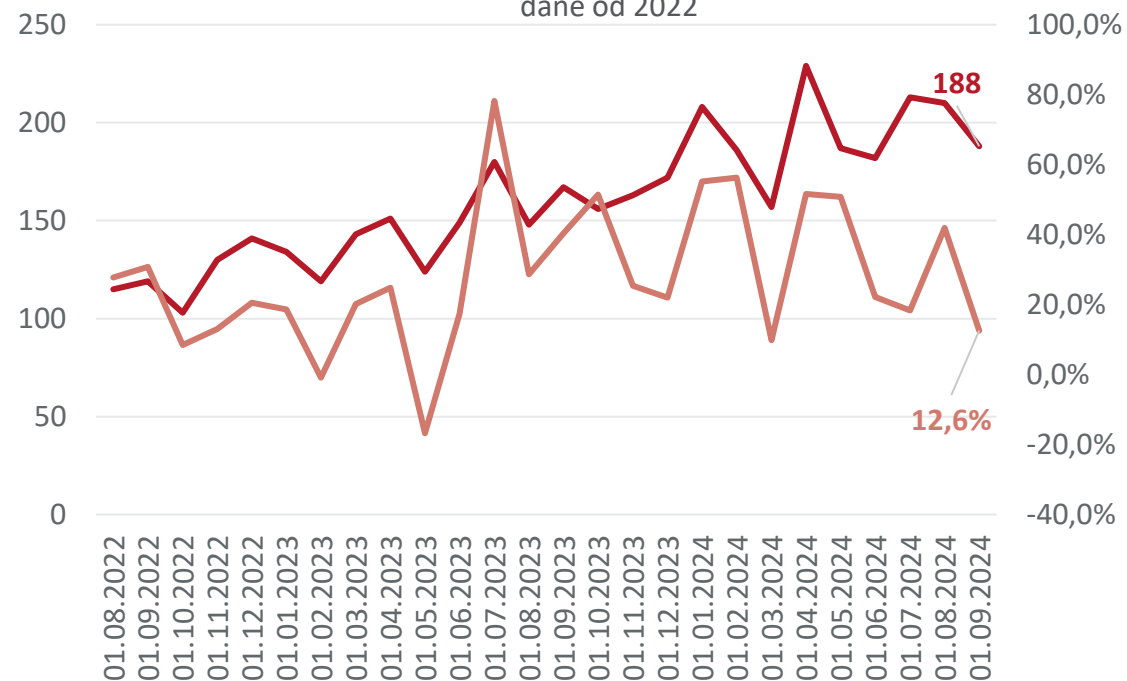
Upadłości

Upadłości działalność naukowa, profesjonalna i techniczna
dane miesięczne
dane od 2013

— Działalność naukowa, profesjonalna i techniczna, sztuki, lewa skala
— Działalność naukowa, profesjonalna i techniczna dynamika rdr, %, prawa skala

Upadłości działalność naukowa, profesjonalna i techniczna
dane miesięczne
dane od 2022

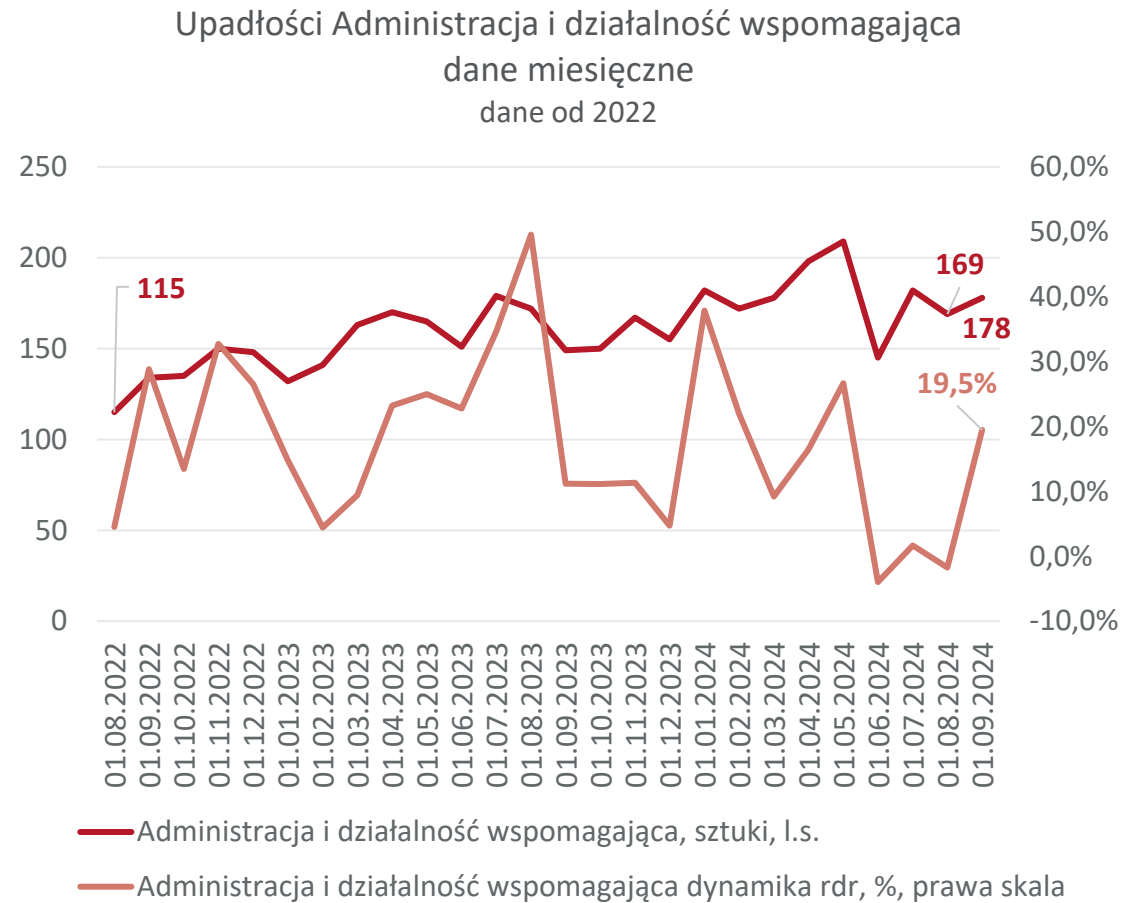

— Działalność naukowa, profesjonalna i techniczna, sztuki, lewa skala
— Działalność naukowa, profesjonalna i techniczna dynamika rdr, %, prawa skala

Źródło: Macrobond, Destatis

Administracja i działalność wspomagająca upadłości od 2021 r. rosną.

Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis